

PLA D'ACCIÓ LOCAL PER A LA SOSTENIBILITAT DEL MUNICIPI DE VILAFANT

MEMÒRIA

Ajuntament de Vilafant

FEBRER 2001

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ	5
2. PRESENTACIÓ DEL MUNICIPI	5
2.1 SITUACIÓ I ENTORN FÍSIC	5
SITUACIÓ	5
RELLEU I OCUPACIÓ DEL SÒL	5
CLIMA	6
HIDROGRAFIA	7
2.2 HISTÒRIA DEL MUNICIPI	8
2.3 ENTORN SOCIO-ECONÒMIC	9
2.4 XARXA DE TRANSPORT	11
2.5 ORGANITZACIÓ I GESTIÓ MUNICIPAL	12
2.6 SISTEMES NATURALS	16
3. FACTORS DE SOSTENIBILITAT	23
3.1. FACTORS DE SOSTENIBILITAT AMBIENTAL	23
3.1.1. ENERGIA	23
3.1.2. AIGUA	33
3.1.3. RESIDUS	40
3.1.4. CONTAMINACIÓ ATMOSFÈRICA	60
3.1.5. SOROLL	66
3.1.6. URBANISME	71
3.1.7. SISTEMES NATURALS	93
3.1.8. MOBILITAT	106
3.1.9. EFECTE HIVERNACLE	136
3.1.10. RISCOS ESPECIALS	134

3.2 FACTORS DE SOSTENIBILITAT ECONÒMICA **135**

3.2.1. ZONA D'INFLUÈNCIA I DEPENDÈNCIA EXTERIOR DEL MUNICIPI	136
3.2.2. COMERÇ I SERVEIS	137
3.2.3. INDÚSTRIA	142
3.2.4. AGRICULTURA I RAMADERIA	145
3.2.5. TREBALL	147

3.3 FACTORS DE SOSTENIBILITAT SOCIAL **155**

3.3.1. HABITATGE	155
3.3.2. SALUT	158
3.3.3. EDUCACIÓ	161
3.3.4. CULTURA	164
3.3.5. SENSIBILITZACIÓ AMBIENTAL	166
3.3.6. PARTICIPACIÓ CIUTADANA	168
3.3.7. IDENTITAT CIUTADANA	178
3.3.8. POBLACIÓ	184
3.3.9. SEGURETAT CIUTADANA	187
3.3.10. PROTECCIÓ SOCIAL	188

1. INTRODUCCIÓ

El document que es presenta a continuació és el pas previ a l'elaboració del Pla d'Acció Local per a la Sostenibilitat (o Agenda 21 Local) del municipi de Vilafant.

Els Plans Locals s'estan desenvolupant a diverses viles i ciutats europees derivats de la conscienciació que, en els darrers anys, ha tingut lloc a conseqüència de la problemàtica ambiental que genera un municipi en el marc de la societat actual.

L'accelerat desenvolupament tecnològic, que ha caracteritzat la darrera meitat d'aquest segle, ha trencat amb l'equilibri existent entre l'ésser humà i el seu entorn. Amb el desenvolupament tecnològic, però, l'ésser humà adquireix la capacitat de transportar i produir (a gran escala) allò que la societat actual de consum demanda.

El creixement desmesurat de les ciutats, juntament amb aquesta nova capacitat tecnològica provoca un abús desmesurat dels recursos i l'energia.

Aquests dos factors provoquen també una generació cada cop més elevada de residus, els quals s'han de transportar progressivament a punts més allunyats del focus d'origen.

La nova concepció de ciutat actual, que es caracteritza per la dispersió de tots els seus serveis i equipaments (zones industrials, esportives, residencials, comercials), fa augmentar cada vegada més el consum d'energia, doncs obliga a l'ús dels transports per a satisfer les necessitats de cada ciutadà.

És per això, que a partir dels anys vuitanta, comencen a sorgir inquietuds que incentiven a pensar d'una altra manera:

- ✧ *Conferència de Rio* (Rio de Janeiro, 1992)
Aquesta animava a tots els municipis a crear la seva pròpia Agenda 21 Local
- ✧ *Conferència Europea sobre Ciutats i Viles Sostenibles* (Aalborg, 1994)
En aquesta es va elaborar l'esborrany de la Carta d'Aalborg, la qual fou signada inicialment per 80 autoritats locals europees i 253 representants d'organismes internacionals, governs nacionals, institucions científiques, consultors i particulars.
En signar la Carta, ciutats, viles i països europeus es comprometeren a entrar dins els processos Agenda 21 Local i a desenvolupar Plans d'Acció a llarg termini cap a la sostenibilitat i iniciaren la *Campanya Europea de Ciutats i Viles Sostenibles*.
- ✧ *Segona Conferència Europea sobre Ciutats i Viles Sostenibles* (Lisboa, 1996)
En aquesta es va donar a conèixer el procés d'Agenda 21 Local a 35 països d'Europa i es va valorar el progrés realitzat des de la primera Conferència.
Fou en aquesta segona conferència en la qual es van unir a la Carta d'Aalborg, 250 autoritats locals i regionals més.

Un bon nombre de ciutats catalanes s'han unit ja a aquesta campanya europea i entre elles s'hi troba el municipi de Vilafant.

L'Auditoria Ambiental duta a terme a Vilafant és el pas previ imprescindible a l'assoliment d'aquests objectius acordats. L'objectiu és conèixer la situació actual dels aspectes socials, econòmics i ambientals del municipi per a poder valorar l'estat del mateix, prioritzar llurs problemàtiques i determinar les accions a dur a terme per a aconseguir que el municipi sigui sostenible. És a dir, que la finalitat és que el municipi pugui arribar a satisfer llurs necessitats presents sense comprometre la capacitat de les generacions futures de satisfer llurs pròpies necessitats.

Les fases d'elaboració de l'Auditoria Ambiental o Pla d'Acció Local per a la Sostenibilitat són:

- ♦ Memòria descriptiva
- ♦ Diagnosi
- ♦ Pla d'Acció Local

En la Memòria es determina la situació actual del municipi, tenint en compte els aspectes socials, econòmics i ambientals.

En la Diagnosi es valoren, qualifiquen i prioritzen tots aquests aspectes.

En el Pla d'Acció Local es determinen les mesures correctores per a esmenar aquells aspectes del municipi que no són compatibles amb la sostenibilitat del mateix.

Des de tots els estaments s'insisteix que, fomentar la participació ciutadana en aquest tipus de planificació és de gran importància per al bon desenvolupament de les Agendes 21 Locals.

El present document correspon a la Memòria descriptiva del municipi de Vilafant.

2. PRESENTACIÓ DEL MUNICIPI

2.1 Situació i entorn físic

SITUACIÓ

El municipi de Vilafant es troba quasi en el centre geogràfic de la comarca de l'Alt Empordà. El terme municipal, d'una extensió de 8,37 Km², està situat al sud-oest de Figueres, capital de comarca. Limita amb els termes de Santa Llogaia d'Àlguema al sud, de Borrassà al sud-oest i d'Avinyonet de Puigventós al nord-oest.

RELLEU I OCUPACIÓ DEL SÒL

El seu territori es troba dins els dominis de la plana empordanesa, solament ondulat per petits turons. La suavitat del relleu i la bonança del clima fan de Vilafant un lloc idoni per a l'agricultura, a la qual es dedica bona part de la superfície municipal.

Segons la última revisió del Pla General d'Ordenació Urbana (PGOU) (1999) la superfície municipal es classifica de la següent forma:

CLASSIFICACIÓ DEL SÒL		ha	%
Urbà		113,52	13,5
Urbanitzable	Programat	81,04	9,7
	No programat	30,27	3,6
No urbanitzable	Protecció agrícola	463,12	55,3
	Protecció de riberes	61,06	7,3
	Protecció del paisatge	88,30	10,6
Total superfície		837,31	100

Taula 1: Classificació del sòl de Vilafant segons el Pla General de 1999
(Font: Ajuntament de Vilafant)

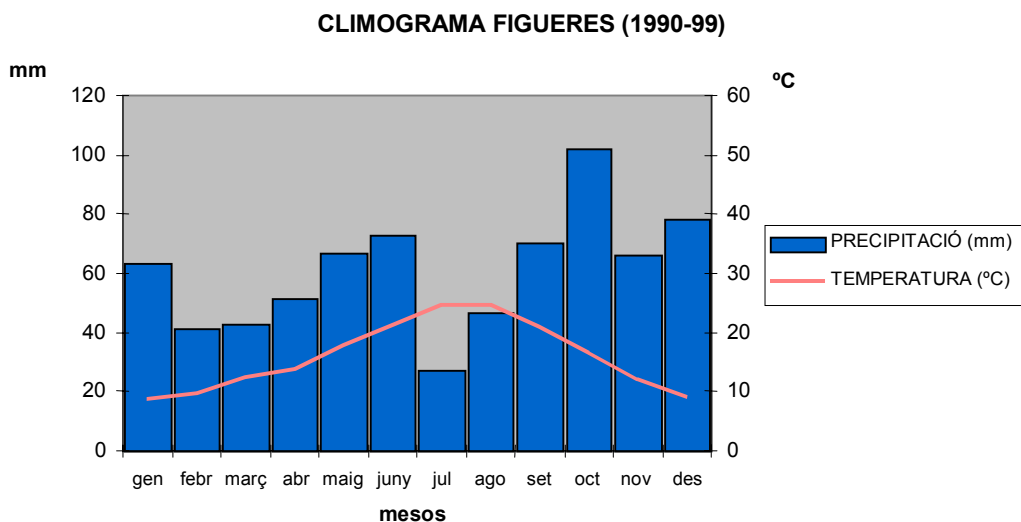
Més de la meitat de la superfície total del municipi correspon a terres de conreu agrícola, principalment de secà. Altres conreus que destaquen, però en menor mesura, són els de regadiu, entre els quals cal fer esment dels horts ubicats, en gran part, als marges del riu Manol.

Per contra, però, cal destacar la palesa manca de forest (aquesta representa un 0,2 % de la superfície no urbanitzada del municipi).

CLIMA

L'Alt Empordà és una comarca catalana costanera, de clima mediterrani i localment molt influïda per la Tramuntana. Aquest és un vent fred i sec i la seva presència és dominant al llarg de set mesos l'any, predominant de forma ininterrompuda des de setembre fins a gener.

La component mediterrània és la dominant en el clima, caracteritzat per variacions relativament fortes i sobtades. Les temperatures són moderades amb una mitjana que oscil·la al voltant dels 16°C. Les mínimes per sota de 0°C es donen només als mesos de desembre. No hi ha cap mes d'hivern dur (amb una temperatura mitjana inferior a 5°C). L'estiu és llarg i comprèn els mesos de juny, juliol, agost i setembre; la temperatura mitjana no baixa de 20°C. Les precipitacions oscil·len els 500 mm anuals destacant dos pics (primavera i tardor) on s'incrementa la mitjana mensual de precipitació.

Gràfica 1: Climograma de Figueres del període 1990-1999
(Font: Elaboració pròpia a partir de dades de Ferran Pou)

HIDROGRAFIA

Superficialment recorren el territori de Vilafant el riu Manol (que el travessa d'oest a est) i dos torrents, el torrent d'en Serra i el rec Susanna.

El riu Manol és un riu típicament mediterrani, que pateix fortes sequeres a l'estiu i crescudes els anys de pluja abundant. A l'alçada de Vilafant s'uneix al riu Manol el torrent d'en Serra.

El rec Susanna, petit i sec, fa en part del seu recorregut de línia divisòria entre els termes de Figueres i Vilafant.

Vilafant té, en el seu subsòl, un aqüífer que cobreix totes les necessitats hídriques del municipi. Aquest no correspon a la xarxa d'aqüífers protegits que actualment hi ha a Catalunya. En canvi tota la superfície municipal de Vilafant està catalogada com a zona vulnerable per contaminació de nitrats de fonts agràries.

2.2 Història del municipi

Vilafant és un poble amb història. Cal remuntar-nos fins l'any 1017, en una butlla del Papa Benet VIII, per a trobar la primera menció d'aquesta *Villa*. No és fins l'any 1119 que es nomena l'existència de l'església parroquial de Sant Cebrià. L'església fou el punt d'origen, ja en l'Edat Mitjana, de la construcció de la vila medieval de Vilafant, actualment el seu nucli antic.

Vilafant era un poble de gent de camp que es va veure activat econòmicament per la indústria rajolera a principis del segle XVII. Tot i aquest període d'expansió tan econòmic com demogràfic, Vilafant ha seguit el ritme de creixement de la comarca. La construcció de la carretera de Figueres a Besalú, a finals del segle XIX, va fer que Vilafant experimentés un fort creixement urbà. La carretera nacional N-260 va prendre el nom de Carrer del Comerç al seu pas per Vilafant i a banda i banda van començar a construir-hi cases.

L'any 1960 van emprendre millores urbanes com el clavegueram, que va portar les aigües negres al riu Manol fins l'any 1993, quan es van unir els col·lectors de Vilafant amb l'estació depuradora de Figueres. També a l'inici dels anys 60 es van instal·lar les xarxes d'aigua potable, es van asfaltar els carrers, s'arreglà l'enllumenat públic i l'any 1964 es va establir el sistema de recollida d'escombraries.

Actualment Vilafant experimenta un creixement urbanístic continuat, que es concentra en les urbanitzacions properes al terme municipal de Figueres.

Annexionat a Vilafant trobem el nucli de Palol Sabaldòria. L'any 1995, l'Ajuntament va aprovar un Pla Especial de Protecció d'aquest conjunt arqueològic format per una església pre-romànica, un castell medieval i un mas, a més de restes ibèriques i romanes. A pocs metres hi ha La Bòbila, una antiga fàbrica de rajols, record d'una de les professions més esteses entre els habitants de Vilafant el segle passat i que, avui, resta totalment abandonada. Aquest conjunt, d'indubtable valor històric però en mal estat de conservació, està situat en el marge dret del riu Manol a un quilòmetre del nucli antic. L'indret és el centre d'actuació de l'Associació d'Amics del Manol i Palol Sabaldòria, que funciona des de l'any 1998 i va néixer amb la finalitat de condicionar, restaurar i donar a conèixer la zona.

El primer pas ha estat crear un itinerari per les ribes del Manol, que comença a la font de Can Massanet, lloc on es troba una alzina declarada arbre monumental, fins a Palol Sabaldòria. La ruta passa per Can Massanet, Palol Sabaldòria i La Bòbila d'en Soler que, conjuntament amb el Mas Requesens i l'església de Sant Cebrià, han estat catalogats com a bens d'interès cultural.

2. 3 Entorn socioeconòmic

Vilafant és un poble en creixement. Des de l'any 1991 fins a l'any 1999 ha experimentat un increment de població de més d'un 40%. La relació de nombre d'habitants és la següent:

ANY	Nombre d'habitants
1991	2.914
1996	3.467
1998	3.904
1999	4.131
2000	4.290*

Taula 2: Cens de població de Vilafant (Fonts: Institut d'Estadística de Catalunya i Ajuntament de Vilafant)

*Cens de població a data de 08/09/2000

La població de Vilafant viu distribuïda en el territori formant tres nuclis de població diferenciats:

- **Nucli antic**
Aquest està format per les restes de l'antic poble medieval i els eixamples que es van construir posteriorment. Aquesta denominació també abasta El Parc de Vilafant, la continuació més recent del nucli antic.
- **Les Forques**
Aquesta urbanització es va iniciar l'any 1962, al sud-est del municipi, vorejant el terme municipal de Figueres.
- **El Camp dels Enginyers, Les Closes d'en Clarà i Les Arengades**
Aquestes urbanitzacions situades al nord-est i també properes a Figueres, van iniciar la seva construcció a principis dels anys 60.
Anomenarem tot aquest conjunt com a El Camp dels Enginyers.

La població el setembre de l'any 2000 estava repartida de la següent manera:

NUCLIS DE POBLACIÓ	Nombre d'habitants
<i>El Camp dels Enginyers</i>	2.149
<i>Les Forques</i>	975
<i>Nucli antic</i>	1.166
TOTAL	4.290

Taula 3: Distribució dels habitants de Vilafant per nuclis de població l'any 2000 (Font: Ajuntament de Vilafant. Setembre 2000)

En aquests moments, l'edificació a Vilafant s'expandeix cap al nord i cap al sud per les urbanitzacions de Les Arengades i Les Forques respectivament, resseguint el límit amb el terme municipal de Figueres.

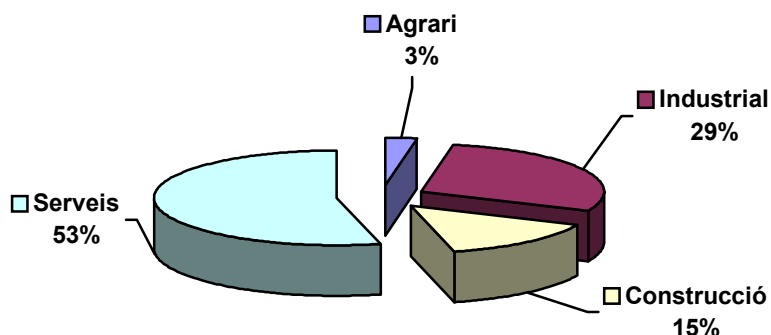
Figueres, durant l'any 1999, ha acondicionat els terrenys que separen el nucli de la capital del terme de Vilafant, per a la construcció d'una nova urbanització. Aquests terrenys estan separats de la urbanització Les Arengades de Vilafant pel rec Susanna. La zona de Les Closes d'en Clarà està separada de la urbanització Olivar Gran de Figueres per un camp de conreu i el rec Susanna.

La tendència de creixement marca una progressiva unió dels nuclis de població.

L'any 1996, més de la meitat de la població ocupada de Vilafant treballava en el sector serveis. Aquesta representava el 41% de la població resident al municipi.

Sector	% Població	Nº habitants
<i>Agrari</i>	2,9	42
<i>Industrial</i>	28,8	410
<i>Construcció</i>	14,5	206
<i>Serveis</i>	53,8	766
Total ocupació	100	1.424

Taula 4: Població ocupada resident a Vilafant repartida per sectors d'activitat (Font: Institut d'Estadística de Catalunya. Cens de 1996)

Gràfica 2: Població ocupada resident a Vilafant repartida per sectors d'activitat (Font: Institut d'Estadística de Catalunya. Cens de 1996)

A continuació es detallen el nombre d'establiments i professionals dividits per grans sectors d'activitat econòmica a Vilafant l'any 1995.

SECTOR	Nº ESTABLIMENTS-PROFESSIONALS
<i>Indústria</i>	39
<i>Construcció</i>	118
<i>Comerç al detall</i>	39
<i>Serveis no al detall</i>	79
<i>Professionals i artistes</i>	14
Total	289

Taula 5: Establiments i professionals dividits per sectors d'activitat econòmica a Vilafant l'any 1995 (Font: Institut d'Estadística de Catalunya. Localització de l'activitat econòmica, a partir de l'Impost sobre Activitats Econòmiques (IAE))

Més de la meitat de la població ocupada treballa en el sector serveis. Aquest sector es concentra a Figueres, capital de la comarca de l'Alt Empordà i ciutat de turisme i serveis. La seva proximitat (menys de cinc minuts en cotxe des de qualsevol punt de Vilafant al centre de Figueres) ha facilitat a la gent poder viure a Vilafant i treballar en el sector serveis a Figueres. Els serveis localitzats als nuclis de població de Vilafant estan destinats, majoritàriament, als veïns (botigues de queviures, carnisseries, ...).

2.4 Xarxa de transport

A continuació es detallen les principals vies de comunicació que passen pel terme municipal de Vilafant:

- **Autopista A-7** (corredor mediterrani)
Creua tot el municipi de nord a sud, dividint-lo en quasi bé dues meitats. Al terme municipal no hi ha cap entrada ni sortida de l'autopista i l'enllaç més proper és el de Figueres Sud.
- **Carretera nacional N-260** (eix pirenenc)
Creua el municipi d'est a oest i constitueix la principal via de connexió amb la resta del territori. El tram entre Vilafant i Figueres és, de fet, una avinguda urbana d'enllaç entre els dos nuclis.
- **Carretera nacional N-II a**
Constitueix el límit sud-est del municipi. Actualment hi ha una variant d'aquesta carretera per l'est de Figueres i, per tant, l'antic traçat ha quedat com una avinguda urbana d'accés a Figueres.
- **Carretera de la Diputació de Girona GI-51298**
Aquesta carretera uneix Vilafant i Borrassà.

A més d'aquestes vies hi ha una extensa xarxa de camins rurals que comuniquen els diferents nuclis de Vilafant entre ells i amb el territori que els envolta.

També cal destacar la xarxa de carrers que s'ha anat desenvolupant entre els nuclis de Vilafant i Figueres.

Finalment, cal tenir present la previsió del traçat del tren d'alta velocitat (TAV) i amplada internacional Sevilla-Madrid-Saragossa-Barcelona-frontera francesa, al seu pas pel municipi de Vilafant.

2.5 Organització i gestió municipal

Actualment l'Ajuntament de Vilafant té 11 regidors:

- Nou regidors de CIU: Paulí Fernández, Pere Collado, Pepita Comalada, Josep Serra, Antoni Caulas, Joan Oliva, Joan Expósito, Ismael Gifreu i Albert Ventós.
- Un regidor PSOE : Jordi Turias.
- Un regidor PP: José Maria López.

Organització política de l'Ajuntament

- Ajuntament Ple: competències assignades a la Llei Reguladora de Bases de Règim Local, que no hagin estat delegades a la comissió de govern.
- Alcalde: competències assignades per la Llei Reguladora de Bases de Règim Local, que no hagin estat delegades a la comissió de govern o als regidors.
- Comissió de govern: competències delegades de l'alcaldia i del Ple de la corporació:
 - De l'alcaldia:
 - Llicències d'obres majors
 - Activitats sotmeses a llicències ambientals
 - Desenvolupament de la gestió econòmica
 - Aprovació d'instruments de planejament i gestió urbanística
 - Contractació d'obres i concessió de serveis que no superin el 10% del pressupost
 - Aprovació de projectes i serveis que siguin competència de l'Alcaldia
 - Adquisició de béns i drets que no superin el 10% del pressupost.
 - Del Ple de l'Ajuntament:
 - Exercici d'accions administratives i judicials.
 - Sol·licitud i acceptació de subvencions
 - Gestió pressupostària.

Distribució per àrees dels regidors amb facultats delegades

Sr. PERE COLLADO i RODRÍGUEZ: 1er Tinent d'Alcalde

- Direcció i gestió de l'emissora municipal
- Ensenyament
- Festes populars
- Associacionisme local

Personal adscrit a l'àrea:

Àrea econòmica: Pere Rivero

Àrea de cultura: Carme Camps

Sra. PEPITA COMALADA i AYATS: 2on Tinent d'Alcalde

- Serveis d'Urbanisme: planejament territorial i gestió urbanística
- Obres d'infraestructura bàsica i llicències d'obres menors
- Direcció de la brigada municipal
- Coordinadora de la Comissió de Treball de Serveis Urbans

Personal adscrit a l'àrea: Àfrica Blázquez

Sr. JOSEP SERRA i JUANOLA

- Gestió dels serveis municipals de:
 - Subministrament d'aigua
 - Enllumenat públic
 - Sanejament
 - Subministrament de gas
 - TV per cable
 - Zones verdes
 - Serveis funeraris i cementiri municipal
 - Representant de l'associació LOCALRET

Personal adscrit a l'àrea: Jaume Caritg

Sr. ANTONI CAULAS i CASADEVALL

- Gestió dels serveis municipals de:
 - Comerç
 - Indústria
 - Agricultura i ramaderia
 - Sanitat i consum
 - Fires locals
 - Promoció del municipi
 - Cultura

Personal adscrit a l'àrea: José Andrés Valentín

Sr. JOAN OLIVA i DOMENE

- Gestió dels serveis municipals de:
 - Seguretat i senyalització viària
 - Ordenació del trànsit
 - Joventut

Personal adscrit a l'àrea: Lluïsa Mitjavila

Sr. JOAN EXPÓSITO i BLANQUEZ

- Gestió dels serveis municipals de:
 - Medi ambient
 - Recollida i tractament de residus
 - Representant del Consell d'Iniciatives Locals per al Medi Ambient de les Comarques Gironines
 - Serveis Socials
 - Cooperació al desenvolupament

Personal adscrit a l'àrea: José Andrés Valentín

Sr. ISMAEL GIFREU i PUNSÍ

- Gestió dels serveis municipals de:
 - Esports i lleure
 - Instal·lacions esportives
 - Piscina municipal
 - Poliesportiu

Sr. ALBERT VENTÓS

- Gestió dels serveis municipals de:
 - Hisenda: Gestió pressupostària i comptabilitat
 - Espais naturals: Parc del Manol i Palol Sabaldòria

Comissions de treball

ÀREA DE SERVEIS URBANÍSTICS

- Coordinadora: Sra. Pepita Comalada i Ayats
- Personal assistent:
 - Secretari
 - Arquitecte
 - Arquitecte tècnic
- Auxiliar administratiu: Sr. Francesc Jiménez (ADL)

ÀREA DE SERVEIS DIVERSOS:

- Coordinador: Sr. Joan Antoni Bertran i Soler
- Personal assistent: Sr. Francesc Jiménez (ADL)

Plantilla orgànica

SECRETARIA GENERAL

- Serveis jurídics
 - Urbanisme
 - Personal
 - Intervenció
 - Serveis Generals
- Personal adscrit a Secretaria: Maria Rosa Pagés i José Andrés Valentín

SERVEIS TÈCNICS

- Lluís Gratacòs, arquitecte:
 - Planejament urbanístic
 - Redacció projectes obres municipals
 - Valoracions urbanístiques, etc.
 - Jaume Pagès, arquitecte tècnic:
 - Vigilància i disciplina urbanística.
 - Informes d'obres menors i activitats
 - Brigada municipal d'obres i serveis
- Personal adscrit : África Blázquez

BRIGADA D'OBRES

- Treballs d'electricitat i fontaneria: Joan Vila
- Treballs de paletaeria: Lluís Selva
- Treballs de neteja viària: Salvador Orozco

AUXILIARS DE POLICIA I AGUTZIL

- Serafí Pérez : Zona d' El Camp dels Enginyers i rodalies
- Joan Carles: Zona del nucli antic i Les Forques

2.6 Sistemes naturals

A Catalunya la superfície forestal ha anat augmentant progressivament aquest segle, en detriment de la superfície agrícola, a mida que s'incrementava l'abandonament de les explotacions forestals i el despoblament rural.

Dins d'aquest context, Vilafant es caracteritza pel seu entorn natural dominat per l'espai agrícola i ramader (98,1% de la superfície no urbanitzada) i la baixa representació de l'espai forestal (0,2% de la superfície no urbanitzada).

A la següent taula, es detalla la distribució de la superfície no urbanitzada a escala municipal, comarcal i autonòmica:

<i>Distribució de la superfície</i>	<i>VILAFANT</i>	<i>ALT EMPORDÀ</i>	<i>CATALUNYA</i>
<i>Terres llaurades</i>	83,5%	33,3%	33,9%
<i>Pastures permanents</i>	13,1%	2,9%	10,9%
<i>Terreny forestal</i>	0,2%	40,5%	39,7%
<i>Altres superfícies</i>	3,2%	23,3%	15,5%

Taula 6: Distribució de la superfície no urbanitzada a nivell local, comarcal i autonòmica
(Font: Institut d'Estadística de Catalunya. Cens agrari 1989)

L'entorn natural de Vilafant està constituït, bàsicament, per dues grans unitats:

- Zona agrícola
- Zona fluvial

Zona agrícola

La zona agrícola es destina majoritàriament al conreu de secà.

Dins d'aquesta unitat, la presència de vegetació autòctona queda molt limitada. Es tracta sobretot d'espècies ruderals.

De l'estrat arbori destaquen les oliveres (*Olea europaea*) emprades per a limitar els diferents camps de conreu.

Més minoritaris, tot i no haver-hi massa diferències amb l'anterior, són el conreu de regadiu i l'hort de regadiu.

Les aus queden representades per espècies d'hàbitats oberts: destaquen la cadenera (*Carduelis carduelis*) i el pinsà comú (*Fringilla coelebs*).

Entre els rèptils, les espècies més comunes són la sargantana ibèrica (*Podarcis hispanica*) i el dragó comú (*Tarentola mauritanica*).

Entre els mamífers es destaquen el conill (*Oryctolagus cuniculus*), el talpó comú (*Pitymys duodecimcostatus*) i la musaranya comuna (*Crocidura russula*).

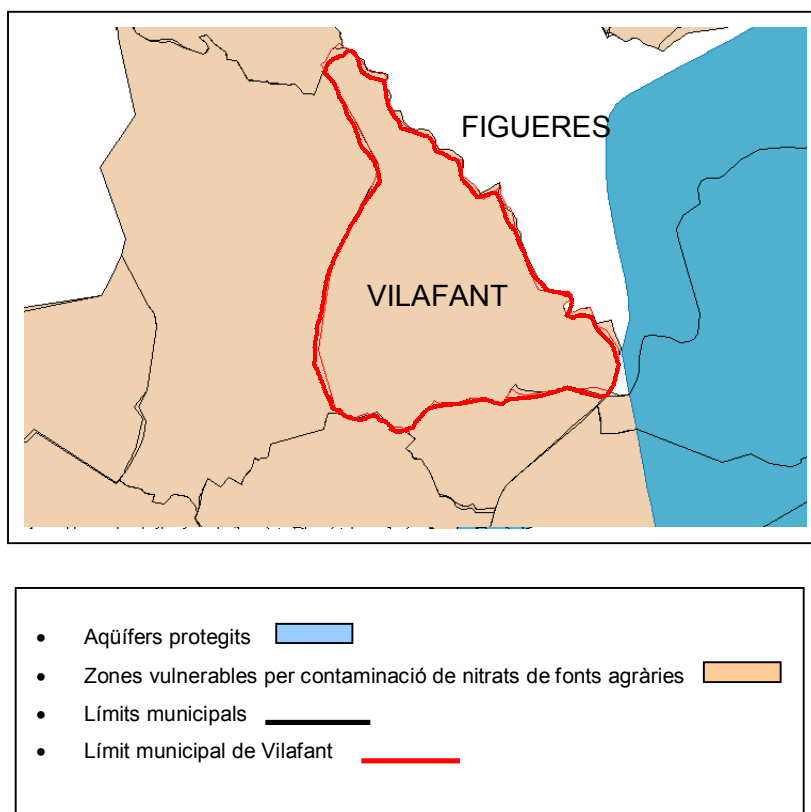
Zona fluvial

Aquesta zona la constitueixen el riu Manol i el torrent d'en Serra.

Pel nord-est de Vilafant, al límit del terme municipal, passa el rec Susanna. Actualment, aquest curs fluvial es troba totalment antropitzat.

Vilafant té, en el seu subsòl, un aqüífer que cobreix totes les necessitats hídriques del municipi. Cal tenir present que tota la superfície municipal de Vilafant està catalogada com a zona vulnerable per contaminació de nitrats de fonts agràries.

Segons dades de l'Agència Catalana de l'Aigua, en una part de l'aqüífer (ubicada a la zona sud, tocant amb l'aqüífer protegit) s'ha detectat contaminació deguda a tetraclorur d'etilè. Aquesta substància és emprada com a dissolvent en molts processos industrials (des del tractament de superfícies fins a tintoreries industrials). Encara però no es coneguda la font contaminant d'aquesta emissió.

Quadre I: Mapa d'aqüífers protegits i de zones vulnerables per contaminació de nitrats de fonts agràries (Font: Departament de Medi Ambient)

2.6.1 EL RIU MANOL

El riu Manol neix a 1.089 metres d'altitud, prop de Llorona, i té un recorregut de 40 quilòmetres fins a arribar al riu Muga, del qual és l'afluent més important.

Tractant-se d'un riu mediterrani, el seu cabal és molt irregular, amb secades a l'estiu i crescudes en l'època de pluges.

Amb una conca de 15.000 hectàrees, el riu Manol passa per 18 municipis, entre els quals es troba Vilafant.

El riu Manol travessa aquest municipi pel sud (d'oest a est, seguint un recorregut de 4,6 Km) (veure Quadre següent) i rep les aigües del torrent d'en Serra, el qual flueix de nord a sud per l'est de la vila. Junts, aquest dos cursos d'aigua formen un sistema natural de ribera, a més d'actuar com a corredor biològic en un municipi totalment fragmentat pels eixos viaris.

Quadre II: Fotografia aèria Riu Manol

Vegetació

La vegetació existent al voltant del riu Manol presenta algunes discontinuïtats, però està poc degradada. Està formada per comunitats arbòries, arbustives i herbàcies (veure apartat 3.1.7. Sistemes naturals).

Les espècies que formen part d'aquestes comunitats gaudeixen d'un grau d'humitat localment alt i d'una disponibilitat d'aigua que varia segons el cabal del riu i les precipitacions.

Dins l'estrat arbori, les espècies vegetals més destacades són el lledoner (*Celtis australis*), l'àlber (*Populus alba*), el plàtan (*Platanus x hispanica*), el salze (*Salix sp.*) i el pollancre (*Populus sp.*). Aquesta última espècie és present com a conseqüència d'una plantació realitzada en una zona anteriorment agrícola.

L'estrat arbustiu està format per espècies com l'arç blanc (*Crataegus monogyna*), el saüc (*Sambucus nigra*), l'esbarzer (*Rubus ulmifolius*) i el garric (*Quercus coccifera*).

Fauna

El riu Manol té un cabal irregular, amb nombrosos punts d'aigua estancada. Conseqüentment es poden trobar peixos com la carpa (*Cyprinus carpio*), espècie que no necessita una gran disponibilitat d'oxigen a l'aigua, o la serp d'aigua (*Natrix natrix*).

L'ornitofauna d'aquesta unitat natural de Vilafant és molt diversa, i comprèn espècies com el picot verd (*Picus viridis*), l'abellerol (*Merops apiaster*), el blauet (*Alcedo atthis*) i la polla d'aigua (*Gallinula chloropus*).

Entre els mamífers presents al municipi destaquen el teixó (*Meles meles*) i la geneta (*Genetta genetta*).

Patrimoni cultural i arquitectònic

Destaca el patrimoni arquitectònic existent al voltant del riu Manol. D'aquest cal fer especial menció dels edificis senyoriais com Can Massanet (al costat del qual es troba una alzina declarada arbre monumental), La Bòbila d'en Soler o el conjunt arqueològic de Palol-Sabaldòria.

El conjunt arqueològic de Palol-Sabaldòria està format per una masia del segle XVI, una ermita romànica (de construcció pre-romànica i actualment en estat ruïnós) del segle XI, un castell medieval (del qual es conserva la planta de la torre) i les restes d'un poblat ibèric (el qual va ser descobert l'any 1889).

Existeix un projecte municipal, amb un pressupost de 110 milions de pessetes, el qual té previst finalitzar l'any 2003-2004, que té com a objectiu la rehabilitació de la masia Mas Palol per tal d'utilitzar-la com a seu del Centre d'Estudis de Rius Mediterranis, el qual se'n encarregaria també de la realització d'estudis arqueològics.

Itinerari per les ribes del Manol

L'itinerari ha estat confeccionat per l'Associació d'Amics del Manol i Palol-Sabaldòria. Aquesta associació realitza, a més, neteges periòdiques de la zona i s'encarrega de la senyalització de l'itinerari.

Les tasques de neteja consisteixen, bàsicament, en la retirada de vegetació (cada 4 mesos aproximadament) i de petits abocaments de runes (un cop a l'any). Recentment, l'associació ha iniciat una campanya de conscienciació per tal d'evitar aquests abocaments.

L'itinerari està condicionat per a realitzar-lo a peu. Comença prop de Can Massanet, a la cruïlla del carrer Olot amb el carrer Puig Massanet, i està senyalitzat mitjançant estakes marcades amb números.

Seguint l'itinerari, s'arriba al molí de gra de Can Massanet. Després de continuar per un tram de vegetació abundant, l'itinerari passa pel conjunt monumental de Palol-Sabaldòria, l'edifici de Molí Petit i la resclosa de l'Amiel. En aquest punt, l'aigua del Manol flueix fins a Les Forques per una mina de més d'un quilòmetre, que avui dia s'utilitza com a canal de reg.

Actualment, l'Associació d'Amics del Manol i Palol-Sabaldòria té prevista la realització de diferents actuacions amb l'objectiu de millorar l'estat de l'itinerari i augmentar la qualitat de l'hàbitat que l'envolta.

Una d'aquestes actuacions, la qual es troba parcialment realitzada, és la col·locació de noves passeres pel riu i la millora de la senyalització per tal de facilitar el pas d'excursionistes.

A la zona situada sota el pont de l'autopista A-7, està programada la col·locació de bancs, papereres, panells indicatius (amb informació de les espècies que es poden trobar seguint l'itinerari) i una reforestació amb l'objectiu d'afavorir la continuïtat del bosc de ribera, augmentant així la qualitat de l'hàbitat i la qualitat visual. Aquesta última actuació està subvencionada per la CAM.

Per altra banda, l'Associació d'Amics del Manol i Palol-Sabaldòria té projectada l'obertura d'un itinerari per bicicletes (BTT) i la construcció d'un mirador.

3. FACTORS DE SOSTENIBILITAT

3.1. Factors de sostenibilitat ambiental

3.1.1. ENERGIA

En aquest capítol s'analitzen les fonts energètiques i els consums per sectors, amb l'objectiu de realitzar un balanç, el més acurat possible dels fluxos energètics del municipi.

L'arribada, a partir de l'any 1996, del gas natural a Vilafant va modificar l'ús domèstic de la energia per calefacció i cuina, malgrat que, de moment, encara no s'ha començat a implantar a la indústria com està passant en altres municipis propers.

És interessant remarcar que dins de la indústria té un pes específic important l'ús de la clova d'ametlla com a combustible a l'empresa Fricafor.

La manca de dades específiques dels consums energètics municipals no han permès separar aquests dels consums domèstics.

En quant als consums dels vehicles, s'han analitzat amb certa precisió els consums de combustibles dels vehicles de Vilafant, no així els consums que, al seu pas pel municipi, realitzen els vehicles que hi transiten, que sí que s'han considerat, en canvi, per al càlcul de les emissions contaminants generades a Vilafant dins de l'apartat de contaminació atmosfèrica.

3.1.1.1. INVENTARI D'INFRASTRUCTURES DE PRODUCCIÓ, TRANSPORT I DISTRIBUCIÓ D'ENERGIA AL MUNICIPI

Xarxa elèctrica

L'energia elèctrica és subministrada per la companyia HIDROELÈCTRICA DE L'EMPORDÀ S.L.U. del grup ENDESA, si bé, des de l'any 1999 i a rel del procés liberalitzador engegat pel govern de l'Estat, una part dels grans consumidors industrials han canviat de companyia i es subministren directament de l'empresa ENDESA.

Cogeneració

No hi ha cap instal·lació de cogeneració al municipi.

Xarxa de gas natural

L'any 1996 es va iniciar la instal·lació de la xarxa de gas natural al municipi.

El servei de gas natural és realitzat per l'empresa Gas Figueres.

La xarxa és nova, d'una antiguitat màxima de cinc anys, de polietilè i en bon estat de conservació.

El diàmetre de les canalitzacions és de 160, 110 i 63 mm.

No existeixen estacions reguladores en el municipi. El gas prové de dues estacions reguladores situades en el municipi de Figueres.

Actualment les pressions de servei subministrades per aquestes dues estacions són en baixa pressió (BP) i mitja pressió A (MPA)

No existeixen gasoductes en el municipi de Vilafant.

GLP

No hi ha cap distribuïdor de Repsol Gas i Repsol Butà a Vilafant; el més proper es localitza a Figueres.

Equips d'emmagatzematge per a la distribució de combustibles

No hi ha cap benzinera a Vilafant, si bé hi ha dues a la carretera nacional N-246, una a cada costat, a l'entrada del municipi de Figueres, que solen ser utilitzades pels veïns de Vilafant.

Es troben també relativament a prop de Vilafant dues benzineres, una d'elles situada a la zona d'El Rally Sud, a les Rondes, dins del municipi de Figueres i una altre situada a la carretera nacional N-246, direcció Olot, dins del municipi de Cabanelles.

3.1.1.2. ENTRADES ENERGÈTIQUES I CONSUMS SECTORIALS D'ENERGIA

L'energia elèctrica, el gas natural i els combustibles líquids són les fonts energètiques més utilitzades al municipi a nivell privat i industrial. Per fer-les comparables entre elles, es referiran totes les fonts d'energia a la unitat tones equivalents de petroli (tep)

Consum d'electricitat

A nivell de Catalunya, l'energia elèctrica representa el 24% del total d'energia consumida.

A continuació es detalla l'origen de l'energia elèctrica a Catalunya.

<i>Font d'Energia</i>	<i>Contribució al total</i>
Nuclear	35,2 %
Tèrmiques de fuel o gas	31,4 %
Hidroelèctriques	25,8 %
Autogeneració i cogeneració	5,5 %
Tèrmiques de carbó	2,1 %

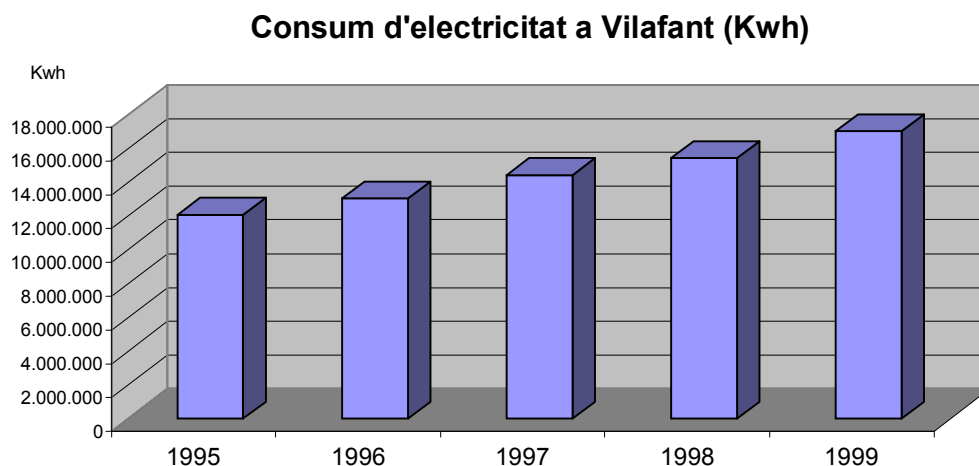
Taula 7: Origen de l'electricitat a Catalunya, 1995
(Font: Direcció General d'Energia i Mines. AEC 98)

El consum anual d'energia elèctrica a Vilafant en Kwh/any i tep/any és el següent:

<i>Consum d'energia elèctrica a Vilafant en Kwh/any i tep/any</i>					
<i>Any</i>	1995	1996	1997	1998	1999
Domèstic	4.284.854	4.674.747	4.783.267	4.862.673	5.482.254
Industrial	7.552.902	8.160.198	9.410.815	10.354.232	11.288.009
Enllumenat Públic	229.483	203.239	215.667	200.055	220.879
Consum Total (Kwh/any)	12.067.239	13.038.124	14.409.749	15.416.960	16.991.142
Consum Total (tep/any)	1.040	1.124	1.242	1.329	1.465

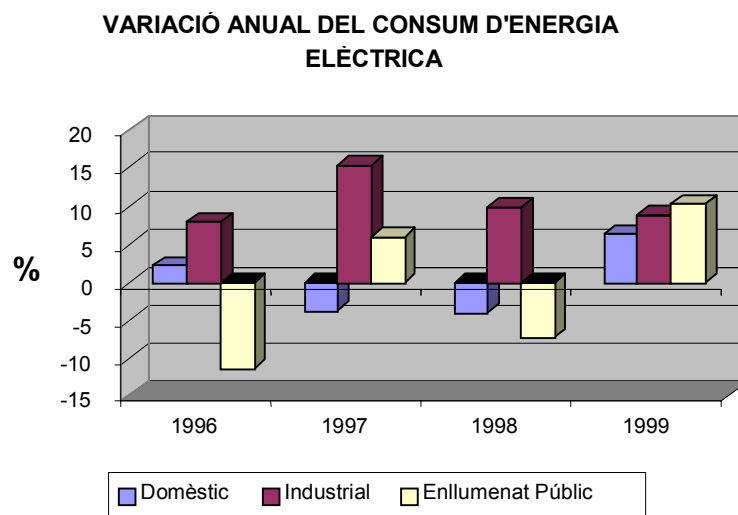
Taula 8: Consum anual d'energia elèctrica a Vilafant en Kwh i tep. (Font: Hidroelèctrica de l'Empordà S.L.U. i estimació consum directe ENDESA)

En el següent gràfic s'observa l'evolució del consum elèctric del municipi en els últims 5 anys.

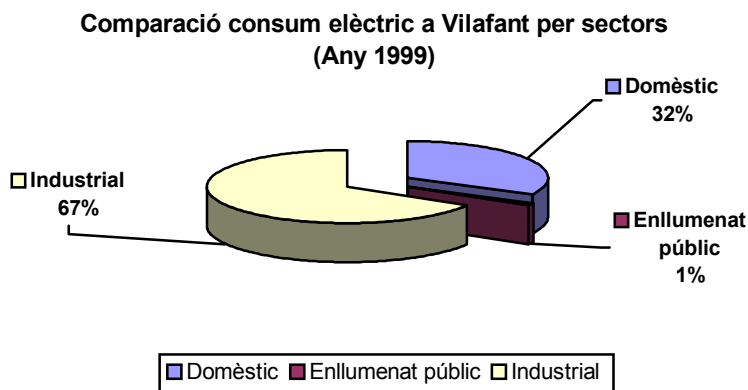
Gràfica 3 : Consum total d'energia elèctrica en Kwh a Vilafant (Font: Hidroelèctrica de l'Empordà S.L.U. i estimació consum directe ENDESA)

El consum elèctric, en valors absoluts, ha experimentat un creixement continuat any rera any. A la gràfica següent es pot visualitzar l'evolució anual de cada sector, tenint en compte que el consum domèstic s'ha corregit en funció del nombre d'habitants.

Gràfica 4: Evolució anual del consum d'energia elèctrica a Vilafant per sectors (Font: Elaboració pròpia a partir de dades d'Hidroelèctrica de l'Empordà S.L.U. i estimació del consum directe ENDESA)

S'observa en la gràfica anterior com destaca la disminució de consum d'energia domèstica i d'enllumenat públic i, en canvi, el consum incrementa l'any 1999. Durant l'any 1999, el consum d'energia elèctrica a Vilafant entre sectors s'ha repartit en les següents proporcions:

Gràfica 5: Comparació del consum elèctric per sectors (Font: HIDROELÈCTRICA DE L'EMPORDÀ i estimació consum directe ENDESA. Any 1999)

Gas natural (metà)

Tot i ser una energia d'origen fòssil, el gas natural, constituït essencialment per metà, s'està introduint cada vegada més a tot l'estat espanyol d'acord amb el Pla Energètic Nacional.

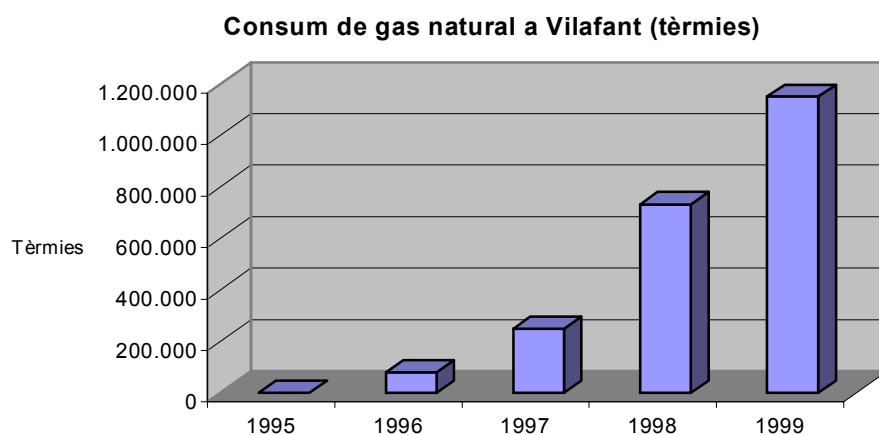
Substitueix amb avantatges altres combustibles emprats a la indústria i al sector domèstic (gas-oil, fueloil, ...) una vegada la xarxa de subministrament arriba a l'usuari, donada la seva facilitat d'utilització i, sobre tot, el seu baix efecte contaminant (en emissions d'anhidrid sulfurós, monòxid de carboni, partícules i fums negres).

A Vilafant, el gas natural encara no s'ha introduït a la indústria i només es consumeix al sector domèstic.

La taula següent mostra el consum de gas natural en tèrmies i tep dels últims anys:

ANY	Tèrmies	tep
1995	0	0
1996	80.654	8,1
1997	249.873	25
1998	730.550	73,2
1999	1.148.920	115,2

Taula 9: Consum de gas natural a Vilafant (Font: Gas Figueres)

Gràfica 6: Evolució del consum de gas natural a Vilafant (Font: Gas Figueres)

El consum de gas natural a Vilafant es va començar a implantar en l'àmbit domèstic a partir de l'any 1996 i ha experimentat un fort creixement des de llavors.

A finals de l'any 1999, el nombre d'abonats va ser de 157 abonats domèstics, un abonat comercial i cap abonat industrial.

Combustibles líquids d'origen fòssil (fueiloils, gas-oils i gasolines)

Cal diferenciar el consum de gasolina, gas-oil i fueloil a causa del trànsit, al consum domèstic i al consum industrial.

♦ *Consum de gasolines i gas-oils a causa del trànsit*

A partir de les dades de les enquestes i del llistat per l'impost de circulació es pot estimar el nombre de vehicles de Vilafant, així com els quilòmetres anuals recorreguts.

Nombre de cotxes de Vilafant: 2.906
 Km. recorreguts per cotxe (promig): 11.543 Km/any
 Consum total aproximat de gasolines : 2.918.324 litres (2.335 tep)
 (8,7 l/100 Km, Font: Corinair Xarxa interurbana)

♦ *Consum de gas-oil emprat en calefaccions domèstiques*

A partir de les dades de les enquestes, s'estima que a Vilafant hi han 687 habitatges que utilitzen gas-oil com a combustible per calefacció i que consumeixen, segons estimació a partir de les mateixes dades, un total de 824.400 litres de gas-oil/any (717 tep).

♦ *Consum de gas-oil i fueloil industrial*

El consum d'aquests combustibles per part de les empreses de Vilafant és molt petit. Els consums aproximats de les calderes de les empreses registrades al CAPCA, són els següents:

- ☐ Fueloil: És utilitzat per l'empresa Fricafor com a suport del seu combustible principal que és la clova d'ametlla. L'empresa consumeix unes 15 tones/any (14,4 tep)
- ☐ Gas-oil: És utilitzat per la teneria Pomés per la seva caldera. El seu consum és de 39.000 litres/any (33.9 tep)

Resum dels consums de combustibles líquids a Vilafant l'any 1999

	<i>tep</i>
<i>Transport</i>	2.335
<i>Calefaccions</i>	717
<i>Industrials</i>	48
Total	3.100

Taula 10: Consum de combustibles líquids d'origen fòssil a Vilafant
 (Font: Elaboració pròpia. Any 1999)

GLP

Si bé no ha estat possible obtenir dades exactes de Vilafant sobre consum de gas butà, aquest s'ha pogut estimar a partir de les enquestes realitzades. Segons aquestes, 300 famílies utilitzen bombones de gas butà per escalfament i 800 famílies l'utilitzen per cuinar.

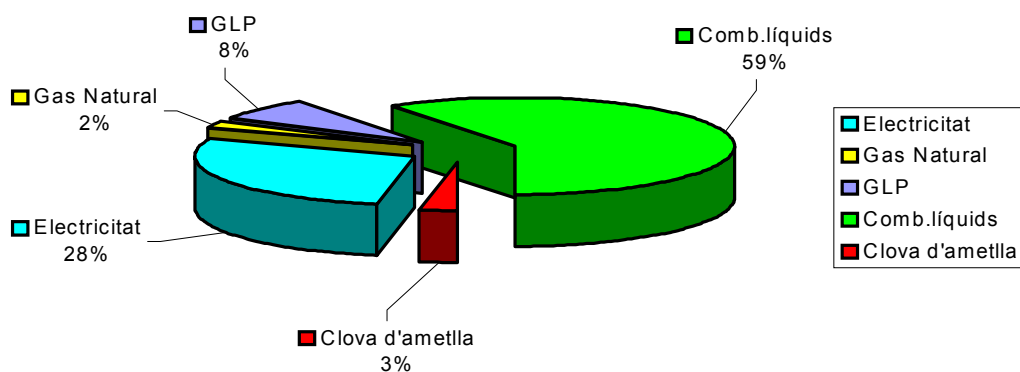
Això suposa un consum total de 28.000 bombones/any de gas butà (396 tep)

Combustibles sòlids (clova d'ametlla)

L'empresa Fricafor consumeix aproximadament 12 tones setmanals de clova d'ametlla per a la seva caldera, el que suposa 624 tones/any (aproximadament 440 tep)

3.1.1.2.1 Aproximació al consum total d'energia del municipi

**Aproximació al consum total d'energia (en tep)
del municipi l'any 1999**

Gràfica 7: Consum total d'energia a Vilafant en funció de la font energètica emprada
(Font: Elaboració pròpia. Any 1999)

3.1.1.2.2. Mesures encaminades a millorar l'eficiència energètica del municipi

♦ *Energies Alternatives*

Al municipi de Vilafant, les energies alternatives són utilitzades de forma testimonial. En les enquestes realitzades, a la pregunta de si utilitzaven energies alternatives, tan sols s'han obtingut dues respostes afirmatives, totes dues al nucli antic.

♦ *Mesures d'estalvi. Enllumenat Públic*

Vilafant compta amb tres tipus diferents de lluminàries: les de tipus globus, les de vapor de mercuri i les recentment instal·lades de vapor de sodi. Aquestes últimes responen a una iniciativa de l'Ajuntament per tal de millorar tant l'aspecte econòmic com l'ambiental, doncs la utilització de lluminàries de sodi suposa un estalvi de gairebé el 40% de consum energètic, fet que farà reduir considerablement la despesa dels quasi 16 milions de pessetes de cost de consum energètic als quals Vilafant havia de fer front cada any.

La instal·lació d'aquestes s'ha iniciat en els tres nuclis de població, responent a un projecte de l'any 1998. La següent taula mostra el número de lluminàries de vapor de sodi de cada un dels nuclis:

LES FORQUES

<i>Carrer</i>	<i>Nº lluminàries</i>
<i>Santa Llogaia</i>	2
<i>Sud</i>	2
<i>Ronda Molí</i>	3
<i>Ronda Pirineus</i>	6
<i>Catalunya</i>	10
<i>Girona</i>	11
<i>Roses</i>	2
<i>Mare de Déu del Mont</i>	2
<i>Sant Jordi</i>	1
<i>TOTAL</i>	39

Taula 11: Luminàries de vapor de sodi de Les Forques (Font: Elaboració pròpia. Any 2000)

EL CAMP DELS ENGINYERS

Carrer	Nº Il·luminàries
<i>Arnera</i>	4
<i>Rissec</i>	4
<i>Fortià</i>	4
<i>Navata</i>	5
<i>Les Comes</i>	11
<i>Tarabaus</i>	3
<i>Vilamalla</i>	13
<i>Garrigàs</i>	8
<i>Far</i>	9
<i>Bàscara</i>	8
<i>Guifré el Pilós</i>	7
<i>Av. Mèlies</i>	3
<i>Ramon Muntaner</i>	6
<i>Onyar</i>	9
<i>(vial cap al nucli antic)</i>	5
<i>Muga</i>	7
TOTAL	67

Taula 12: Il·luminàries de vapor de sodi d'El Camp dels Enginyers
(Font: Elaboració pròpia. Any 2000)

NUCLI ANTIC

Carrer	Nº Il·luminàries
<i>Borrassà</i>	5
<i>Del Mas Bonet</i>	7
<i>De les escoles</i>	8
TOTAL	12

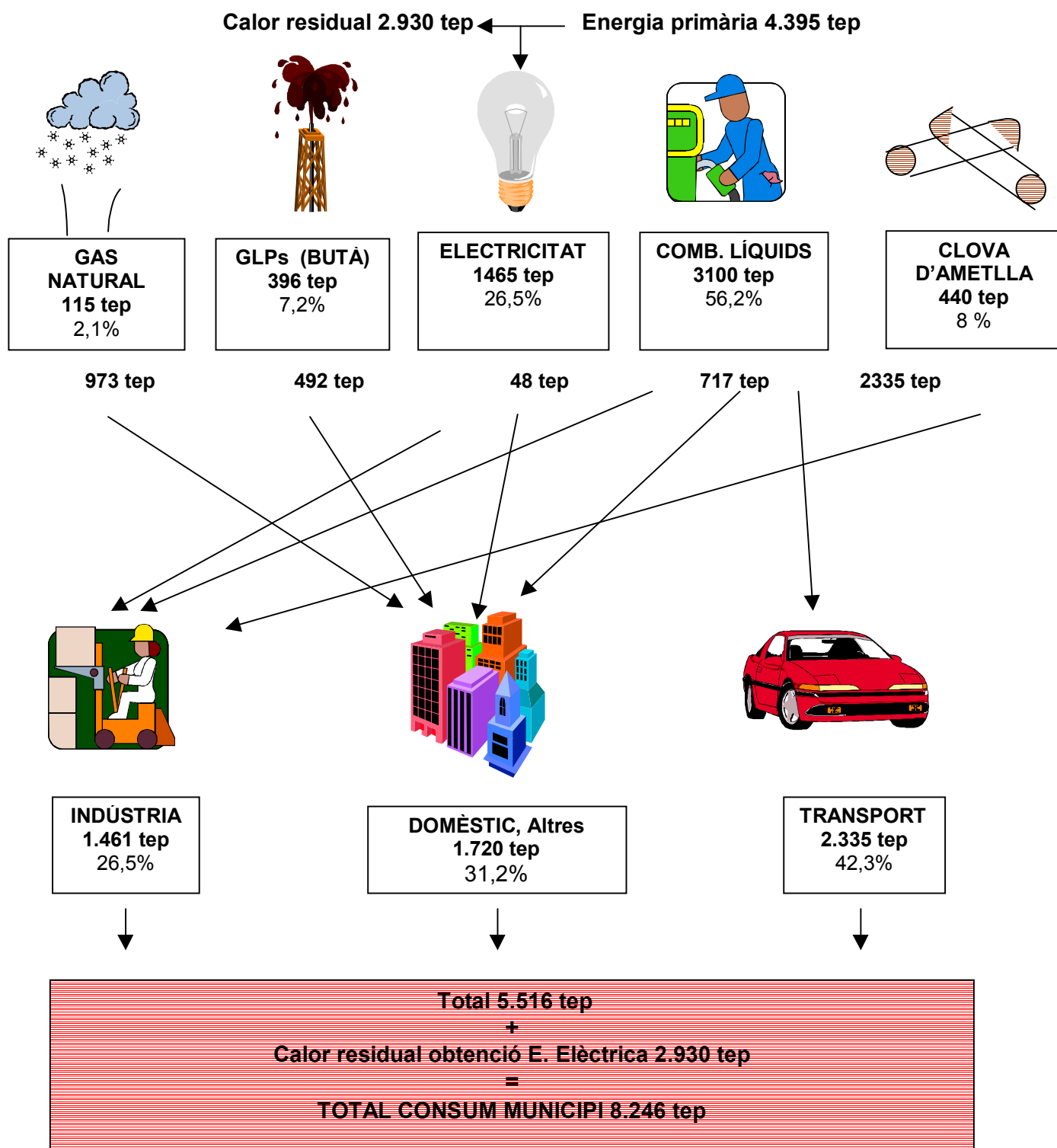
Taula 13: Il·luminàries de vapor de sodi del nucli antic
(Font: Elaboració pròpia. Any 2000)

La instal·lació d'aquest tipus de lluminàries no segueix cap pla temporal predeterminat sinó que es realitza conforme a les necessitats i recursos del moment.

Les avantatges d'aquest nou tipus de lluminària són la reducció del consum energètic en un 40% com a conseqüència de les característiques del vapor de sodi i de l'estructura de la mateixa farola que no permet que hi hagi pèrdues de llum per la part superior. La majoria tenen una potència de 100 W, malgrat que les de més alçada tenen una potència lleugerament inferior (70-80 W).

L'elevat cost d'aquestes faroles (70.000 ptes/unitat), però, fa que la seva instal·lació sigui lenta i selectiva.

3.1.1.3. FLUX D'ENERGIA A VILAFANT

3.1.2. AIGUA

3.1.2.1. AIGÜES D'ABASTAMENT

Vilafant és travessat d'est a oest pel riu Manol, principal afluent del riu Muga. És afluent del riu Manol, el torrent d'en Serra, que també passa pel terme municipal de Vilafant. També cal esmentar el rec Susanna, que fa de partió entre els termes de Figueres i Vilafant, pel cantó est.

Tot i la presència del riu Manol, el poble no s'ha proveït mai directament de les seves aigües, doncs és un riu de cabal irregular, amb fortes sequeres a l'estiu. Abans de l'any 1952, Vilafant es proveïa de pous particulars que extreien les aigües freàtiques del riu Manol. En èpoques de sequera, però, la població tenia dificultats per aconseguir l'aigua necessària. Aquesta inseguretat i l'augment de població, va portar a que l'Ajuntament, aquell mateix any, signés un contracte amb la família de Can Massanet per a proveir 20.000 litres diaris d'aigua al poble, procedents del pou de Can Massanet. Paral·lelament, l'Ajuntament, per la seva part, va iniciar perforacions per a trobar un cabal propi.

L'any 1985, Vilafant ja disposava de quatre pous per a subministrar aigua a tot el municipi. Un pou es trobava al nucli antic, dos en El Camp dels Enginyers i un a les Forques. L'any 1993 es van completar les diferents xarxes d'aigua del nucli urbà (veure Plànol nº 9). La necessitat d'una seguretat en el subministrament d'aigua potable va fer que l'any 1997 es construïssin i posessin en funcionament el dipòsit de Puig Grau i les xarxes de captació i distribució.

Captació de l'aigua subterrània

Actualment, l'aigua subministrada a Vilafant prové de quatre pous que extreuen l'aigua d'un sol aquífer. Tres dels pous estan situats a El Camp dels Enginyers i el quart al nucli antic.

L'aigua dels quatre pous arriba per la línia d'impulsió fins al dipòsit de Puig Grau. Un equip de telecomandament per radiofreqüència manté automàticament el dipòsit ple d'aigua dintre d'uns nivells màxims i mínims, existint unes altres sondes d'alarma, per sobre i per sota dels altres nivells, amb la finalitat d'evitar que el dipòsit es quedi sense aigua o que es vessi l'aigua, en cas d'avaría.

L'aigua és impulsada alhora des de les quatre captacions fins al dipòsit de regulació mitjançant canonades de fosa o de PVC, segons el tram.

A El Camp dels Enginyers es va preveure un punt de connexió amb Figueres per a poder proveir d'aigua a Vilafant en cas d'emergència.

Distribució d'aigua potable

L'aigua dels pous és conduïda cap al dipòsit de regulació. Aquest és un dipòsit circular de formigó projectat de 18 metres de diàmetre interior i 4,50 metres d'alçada de làmina d'aigua, amb una capacitat útil del dipòsit de 1.000 m³. Tenint en compte que el consum total diari mitjà de la població de Vilafant és de 1.355 m³, el dipòsit actual és insuficient per a garantir la distribució d'aigua potable, doncs es considera que la capacitat dels dipòsits ha de permetre el subministrament d'aigua durant un dia de màxim consum.

És clar que la situació actual ja presenta un fort dèficit de capacitat de dipòsit. A més, tenint en compte el creixement de població previst de fins a 7.000 habitants, caldria disposar d'una capacitat total d'aproximadament 2.000 m³. És per això, que està projectada la construcció d'un nou dipòsit al costat del actual i de les mateixes característiques.

Anàlisi i qualitat de l'aigua

Segons el RD 1138/1990, el qual aprova la Reglamentació Tecnicosanitària (RTS) per al subministrament i control de qualitat de les aigües potables de consum públic, els municipis amb més de 2.000 i menys de 5.000 habitants subministrats han de realitzar una determinació diària del clor residual lliure i, com a mínim, dues anàlisis de potabilitat mínima mensuals, dues anàlisis de potabilitat normal anuals i una anàlisi completa cada tres anys.

Per a la realització d'aquestes anàlisis, el Ple de l'Ajuntament de Vilafant, en data 9 de maig de l'any 2000, va designar com a entitat gestora a l'empresa Nutrilab, S.L., la qual es va comprometre a la prestació del servei de control i vigilància de les aigües del servei municipal de subministrament d'aigua potable a la població.

L'execució material dels controls de qualitat, anomenats autocontrols, correspon a l'entitat gestora del subministrament. Cada sistema de subministrament ha de disposar d'un Pla d'autocontrol de la qualitat de les aigües que distribueix atenent a allò que disposa la RTS referent a la població subministrada, punts de mostreig i freqüència d'anàlisis tipus.

L'informe tècnico-sanitari de les xarxes d'aigua de proveïment públic de Vilafant, realitzat pel Departament de Sanitat i Seguretat Social de la Generalitat en data 28 de desembre de l'any 1999, posa de manifest que l'estat sanitari de les instal·lacions i la qualitat físico-química de l'aigua són correctes i classifica la xarxa de distribució com a xarxa de classe 2 (xarxa que distribueix aigua amb menys del 50% de comprovacions de clor incorrectes, per defecte o per excés).

En quant a la gestió del subministrament, l'informe classifica l'entitat gestora de subministrament, que, en la data de la redacció de l'informe era l'Ajuntament, com a classe 3 (entitat que no disposa de registres d'anàlisis ni registres d'incidències).

Actualment, la EGS (Nutralab, S.L.) seria de classe 2, és a dir, disposa de registres insuficients d'acord amb els articles 23, 24 i 28 del RTS.

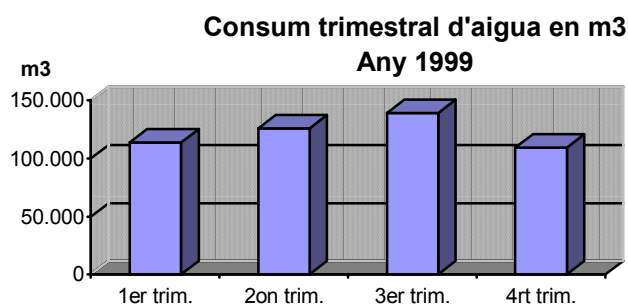
No hi ha constància de cap episodi de contaminació significatiu detectat al sistema de proveïment actual.

Consum

Actualment, l'aigua que es consumeix a Vilafant prové exclusivament d'aigües subterrànies. Es desconeix l'aigua que surt bombada dels diferents pous cap al dipòsit perquè no es realitzen lectures dels comptadors dels motors. Des del punt de captació fins al dipòsit, l'aigua recorre 2.718 metres per canonades de fosa, PVC i acer, instal·lades l'any 1996. Existeix un comptador a l'entrada del dipòsit que registra el cabal d'aigua que entra procedent dels pous, que és el subministrat als tres nuclis de població del municipi. Només es disposa de dades de l'any 1999, any en que es van començar a prendre les mesures.

La mitjana d'aigua subministrada al llarg de l'any 1999 va ser de 1.355 m³/dia i la quantitat d'aigua facturada per l'Ajuntament va ser de 749 m³/dia.

Segons les dades de consum de l'any 1999, el consum diari mitjà per habitant és de 328 litres, el consum per habitant en un dia de màxim consum és de 417 litres i en un dia de mínim consum és de 242 litres.

Gràfica 8: Dades de consum trimestral d'aigua de l'any 1999
(Font: Elaboració pròpia. Any 2000)

El mesos d'estiu (juliol, agost i setembre) són els que presenten major consum d'aigua i els mesos d'octubre, novembre i desembre són els que presenten menor consum.

L'any 1999, la diferència entre aigua subministrada i aigua facturada va ser de 586 m³/dia. Cal tenir en compte, però, que una part d'aquesta diferència és causada pel consum dels edificis i serveis municipals (exempts de pagament del rebut de l'aigua).

A la següent taula es detallen els edificis i serveis exempts de control en el consum d'aigua i s'especifica si disposen de comptador o no:

EDIFICIS I SERVEIS	COMPTADOR
<i>Camp municipal d'esports</i>	No
<i>Complex esportiu Els Pins</i>	No
<i>Ajuntament - correus</i>	No
<i>Centre cívic Les Forques</i>	No lectura*
<i>Centre cívic Les Mèlies</i>	No
<i>Dispensari</i>	No lectura*
<i>Escola Mare de Déu del Mont</i>	No lectura*
<i>Col·legi i parvulari Sol i Vent</i>	No lectura*
<i>Guarderia 7 Pometes</i>	No
<i>Escola Camp dels Enginyers</i>	No
<i>Església de St. Cebrià</i>	No
<i>Església Les Forques</i>	No lectura*
<i>Cementiri</i>	No
<i>Rec de parc i jardins</i>	No
<i>Fonts públiques</i>	No

Taula 14: Edificis i serveis municipals exempts de control de consum d'aigua
(Font: Elaboració pròpia. Any 2000)

*Els comptadors dels edificis i serveis que s'han detallat a la taula anterior com a NO LECTURA existeixen però no es pren cap lectura.

La resta d'aigua subministrada però no comptabilitzada correspondria a les fuites que pot tenir la xarxa de distribució.

La xarxa de proveïment en alta data de l'any 1996 i es va construir majoritàriament en PVC. La xarxa en baixa és molt més antiga i de fibrociment. Les pèrdues es centren en les escomeses que porten l'aigua fins al punt de consum. Les que presenten fuites són substituïdes per escomeses noves de polietilè. Es desconeixen les escomeses que ja han estat canviades i la periodicitat de les fuites.

3.1.2.2. AIGÜES RESIDUALS

L'any 1960 es van començar a construir les clavegueres a Vilafant. Aquestes canalitzacions abocaven al riu Manol i van substituir els pous morts i els carrers bruts d'aigües grises. La contaminació es va desplaçar dels carrers de la vila a les lleres dels recs i rius. Es va posar fi a aquesta situació l'any 1993, quan les aigües residuals de Vilafant van arribar per primera vegada a ser tractades en l'Estació Depuradora d'Aigües Residuals (E.D.A.R.) de Figueres a través d'una xarxa de col·lectors.

Xarxa de col·lectors

Els col·lectors de Vilafant recullen les aigües negres domèstiques i industrials de tot el municipi exceptuant les de les masies aïllades.

Des de les urbanitzacions de Les Arengades (nord i sud), El Camp dels Enginyers, Les Closes d'en Clarà i Les Forques les aigües es recullen i baixen per gravetat per un col·lector fins al col·lector principal que segueix el rec del Malpàs fins a l'E.D.A.R. de Figueres.

Des del nucli antic de Vilafant, les aigües residuals recollides es condueixen per gravetat fins a una estació de bombejament (situada al costat de l'Ajuntament de Vilafant) que les impulsa fins a una ventosa que extreu l'aire que puguin tenir; aquesta es troba ubicada a prop de les piscines municipals. A partir d'aquí, l'aigua residual baixa per gravetat fins que s'uneix amb la procedent de les urbanitzacions esmentades i desguassa al col·lector principal situat al rec del Malpàs.

Al Carrer Comerç hi ha una zona on el sanejament no està cobert (hi ha un projecte fet per a cobrir-lo però està pendent de l'informe del MOPU) i a la zona del Pont del Príncep s'ha instal·lat un col·lector però les empreses no s'han connectat i, pel moment, lliuren les seves aigües residuals en cisterna a l'E.D.A.R. de Figueres.

La bomba d'impulsió és gestionada per FISERSA Aigües S.A., empresa que gestiona l'E.D.A.R. de Figueres.

En períodes de pluja, la capacitat de la bomba d'impulsió de les aigües residuals procedents del nucli antic és insuficient per a impulsar tot el volum d'aigües que hi arriba i sobreeix una part de les mateixes cap al torrent d'en Serra.

Característiques de les aigües residuals

No hi ha dades concretes, ni de cabal ni de concentració, de les aigües residuals que provenen de Vilafant i depurades a l' E.D.A.R. de Figueres.

Les aigües residuals que són tractades a la depuradora tenen les següents característiques:

- Volum total d'aigües tractades: Varia entre 3,5 i 6 milions de metres cúbics a l'any. Aquesta variació tan important es deu a dos factors molt relacionats: per un costat, a la variació en les precipitacions; bona part de les aigües de pluja passen al sistema de sanejament de les aigües de la població. Per un altre costat, a la manca de col·lector impermeable a la riera de Llers, al seu pas pel centre de Figueres. Aquesta riera recull les aigües del centre de Figueres i es troba al mateix nivell de la capa freàtica. En els anys humits en que aquesta capa es troba alta, les filtracions cap a la riera són molt importants i el volum d'aigua que arriba a l'E.D.A.R. és superior.
- Càrrega contaminant de les aigües:
DBO: Varia entre 200 i 350 mg/l
SS: Varia entre 200 i 400 mg/l
Les variacions són degudes al mateix motiu que en el cas anterior: l'efecte de dilució de les pluges i la infiltració freàtica cap a la riera produeixen aquestes diferències.

Procés de tractament de les aigües residuals. E.D.A.R. de Figueres

L'E.D.A.R. de Figueres es troba situada al camí vell de Vilatenim s/n, al costat del rec del Malpàs, per on arriba el col·lector que recull les aigües residuals de Figueres i Vilafant. La planta va ser ampliada l'any 1993, amb el desdoblament de les línies existents en aquell moment i, actualment té una capacitat de 22.128 m³ al dia, corresponent a una població equivalent de 40.000 habitants.

Està gestionada per l'empresa FISERSA Aigües SA, propietat de l'Ajuntament de Figueres.

El tractament de les aigües residuals es realitza mitjançant depuració biològica per fangs activats amb decantació primària prèvia. Els fangs són estabilitzats per digestió aeròbica.

Una vegada depurades, les aigües són abocades al rec del Malpàs, que desguassa al riu Manol entre Vilatenim i Vilanova de la Muga i des d'aquest al riu Muga a l'alçada de Vilanova de la Muga.

Les característiques de les aigües abocades per l'E.D.A.R. de Figueres són les següents:

DBO: inferior a 25 mg/l

SS: inferior a 35 mg/l

Es produeixen una o dues incidències anuals que provoquen increments sobre els valors anteriors, així com, en dies de pluja o nivells freàtics molt alts, quan es supera la capacitat de depuració de l'E.D.A.R. i part de les aigües residuals són abocades sense depuració.

Els fangs produïts per l'E.D.A.R. de Figueres, una vegada estabilitzats per digestió aeròbica són assecats mitjançant centrifugació i utilitzats per l'adobament de camps de conreu. Les seves característiques els fan aptes per a aplicació agrícola. En cap anàlisi realitzada han superat el 20% de les concentracions de metalls pesants permeses per a la seva utilització agrària.

La gestió dels fangs és realitzada directament per FISERSA Aigües S.A., en tant que gestor autoritzat per la Junta de Residus.

Està previst que, abans del 31 de desembre de l'any 2002, l'E.D.A.R. de Figueres disposi de tractament de desnitrificació, donat que la zona de desguàs es troba en un àrea considerada sensible.

3.1.3. RESIDUS

Si es considera el municipi de Vilafant com un ecosistema urbà, s'aprecia una entrada diària de gran quantitat de productes, aliments, materials per a construcció i altres matèries primeres per a les indústries, que es consumeixen a les llars i les indústries, es reincorporen en part dins dels processos productius i alimentaris i, finalment, queden transformats en residus.

Aquests residus acaben dipositats en abocadors, ocupen el seu espai físic i contaminen el sòl. Els recursos naturals utilitzats per obtenir els productes originaris dels residus queden, en bona part, enterrats i forcen el malbaratament de recursos naturals cada vegada que es generen nous productes.

Les modernes tendències ambientals en la gestió dels residus van encaminades a la disminució de la seva generació (REDUCCIÓ), al reaprofitament dels residus generats (REUTILITZACIÓ) i a la recuperació de les parts i matèries útils que es trobin en els residus (RECICLATGE). Per als residus restants cal procurar la seva valorització energètica i, finalment, la seva disposició final en abocadors controlats.

Existeixen dues formes de recuperar els materials reutilitzables de les escombraries: les plantes de triatge de les bosses d'escombraries o la separació en origen de les diferents fraccions reciclables dels residus; aquesta última permet obtenir uns millors resultats de cara a la seva valorització posterior. És el procediment pel qual ha optat la legislació europea i catalana (Llei 6/1993, de 15 de juliol, reguladora dels residus) i, consegüentment, el municipi de Vilafant.

Per les seves característiques, quantitats produïdes i responsabilitat de la seva gestió és convenient diferenciar entre quatre grans categories de residus produïts a Vilafant:

1. Residus municipals
2. Residus industrials
3. Residus de la construcció
4. Residus ramaders

3.1.3.1. RESIDUS MUNICIPALS

S'entén com a residus municipals els residus domèstics i també els residus de comerços, d'oficines i serveis i d'altres residus que, per llur naturalesa o composició, poden assimilar-se als residus domèstics. (Llei 6/93, de 15 de juliol, reguladora de residus)

Considerarem tres grups de residus municipals:

A. Residus municipals ordinaris

Són els residus objecte de la recollida ordinària de deixalles, ja sigui a través de contenidors de vorera, deixalleries o altres sistemes de recollida. S'hi inclouen els residus domèstics, els residus comercials o els provinents de generadors singulars (però no els industrials) i els procedents de la neteja viària i dels espais verds. Per la seva tipologia, es poden agrupar en: matèria orgànica, vidre, paper-cartró, plàstics, ferralla i metalls, fustes, tèxtils.

B. Residus municipals voluminosos

Són residus que no poden ser evacuats per mitjans convencionals a causa de la seva grandària (electrodomèstics, mobles, etc.). Són recollits porta a porta o en deixalleries.

C. Residus municipals especials

Són residus que, per la seva composició química, han de ser gestionats d'una manera diferenciada, perquè poden suposar un risc per al medi ambient o les persones. S'inclouen medicaments caducats, fluorescents i llums de vapor de mercuri, pneumàtics, bateries, dissolvents, pintures, vernissos, piles i electrodomèstics que continguin substàncies perilloses.

La generació de residus municipals de Vilafant, en relació a la comarca de l'Alt Empordà i al total generat a Catalunya durant els anys 1995 a 1999, es recull a la següent taula:

ANY	VILAFANT	ALT EMPORDÀ	CATALUNYA
1995	1.469	67.030	2.833.945
1996	1.476	70.456	2.919.723
1997	1.910	77.499	2.946.449
1998	1.773	76.692	2.995.553
1999	2.287	84.335	3.147.648

Taula 15: Producció anual de residus municipals, en tones
(Font: Junta de Residus i elaboració pròpia)

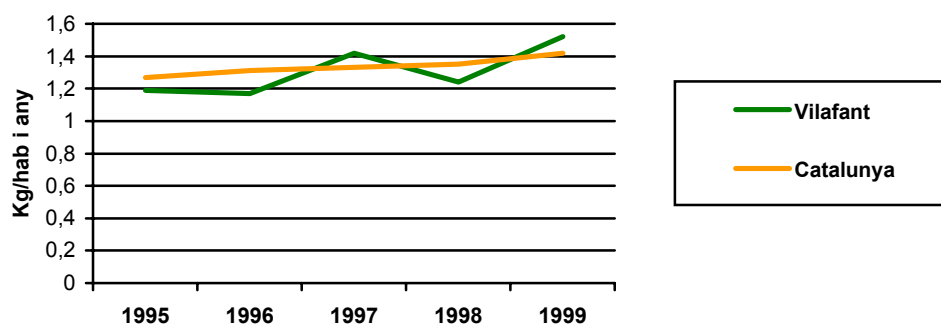
És significatiu l'increment en la producció de residus municipals de Vilafant en relació amb la comarca de l'Alt Empordà i Catalunya en el període 1995-1999:

	% INCREMENT
Vilafant	55,7
Alt Empordà	25,8
Catalunya	11,1

Taula 16: Increment en la producció de residus municipals entre els anys 1995 i 1999
(Font: Junta de Residus i elaboració pròpia)

Aquest increment s'explica, en part, per l'increment en el nombre d'habitants de Vilafant durant el període considerat. Cal, doncs, relacionar la producció de residus amb el nombre d'habitants

Si es posen en relació els dos paràmetres, producció de residus i habitants, s'obté la següent gràfica:

Gràfica 9: Producció de residus municipals en Kg per habitant i dia
(Font: Elaboració pròpia)

Recollida d'escombraries domèstiques

Ambientalia S.A. és l'empresa encarregada de la recollida d'escombraries. El servei es realitza diàriament, exceptuant els dissabtes.

El destí de les escombraries de Vilafant és l'abocador comarcal situat al municipi de Pedret i Marzà. Aquest abocador controlat és gestionat per l'empresa Tractament Alt Empordà, S.L.

El terme municipal de Vilafant disposa de 69 contenidors verds de mil cent litres distribuïts pels diferents nuclis de població. La taula següent indica la distribució i la distància màxima que ha de recórrer un habitant del nucli per accedir al servei (veure Plànols nº 12.1 , 12.2 i 12.3).

NUCLIS DE POBLACIÓ	Nº CONTENIDORS	DISTÀNCIA_{MAX} (m)
<i>El Camp dels Enginyers i Les Arengades</i>	41	200
<i>Les Forques</i>	17	170
<i>Nucli antic</i>	19	170

Taula 17: Distribució dels contenidors d'escombraries domèstiques a Vilafant i distància màxima que ha de recórrer un habitant per accedir al servei, en metres (Font: Elaboració pròpia. Any 2000)

Dels residus domèstics dipositats a l'abocador comarcal de Pedret i Marzà, provenen de Vilafant les següents quantitats:

ANY	1999	1998	1997	1996	1995	1994
<i>Residus urbans (en tn)</i>	2.212	1.715	1.875	1.446	1.444	1.294

Taula 18: Quantitats de residus urbans en tn procedents de Vilafant dipositats a l'abocador comarcal de Pedret i Marzà, període 94-99. (Font: Consell Comarcal de l'Alt Empordà)

La proporció de residus abocats (rebuig) respecte als residus municipals totals generats és la següent:

	% REBUIG
<i>Vilafant</i>	96,7
<i>Alt Empordà</i>	97,1
<i>Catalunya</i>	94,1

Taula 19: Proporció que suposa el rebuig respecte al total de residus municipals generats durant l'any 1999.(Font: Junta de Residus i elaboració pròpia. Any 1999)

Recollida selectiva

Vilafant és un poble de menys de 5.000 habitants (cens 1999) però amb una projecció estimada en el Pla General, aprovat el 21 d'abril del 1999, de 7.000 habitants. Conscients del creixement que experimenta el poble, ja des de l'any 1994 es realitza recollida selectiva de vidre i olis usats, des de l'any 1998, de paper i cartró i aquest últim any s'ha afegit la recollida d'envasos lleugers. El municipi també disposa de dos contenidors especials per a dipositar roba destinada a la gent més necessitada (veure Plànols nº 12.1 i 12.3)

Matèria orgànica

A la comarca de l'Alt Empordà i, conseqüentment a Vilafant, no es realitza separació en origen de la matèria orgànica malgrat que la llei 6/93, de 15 de juliol, reguladora dels residus obliga als municipis amb una població superior a 5.000 habitants a realitzar-la.

La planta de tractament d'aquests residus orgànics més propera es troba situada al municipi de Santa Coloma de Farners, a la comarca de La Selva.

Paper i cartró

L'empresa Sersall 95 S.A. realitza, des de febrer de l'any 2000, la recollida de paper i cartró a la comarca de l'Alt Empordà en substitució de l'empresa Fomento de Construcciones y Contratas S.A., que s'en va encarregar des de la seva implantació a l'any 1998.

Vilafant disposa de 12 contenidors blaus de paper distribuïts pels diferents nuclis de població (veure Plànols nº 12.1, 12.2 i 12.3). La taula següent indica la distribució de contenidors per nuclis i la distància màxima que ha de recórrer un habitant dels diferents nuclis per accedir al servei.

NUCLIS DE POBLACIÓ	Nº CONTENIDORS	DISTÀNCIA_{MAX} (m)
El Camp dels Enginyers i Les Arengades	7	300
Les Forques	2	550
Nucli antic	3	580

Taula 20: Distribució dels contenidors de paper i cartró a Vilafant i distància màxima que ha de recórrer un habitant per accedir al servei, en metres (Font: Elaboració pròpia. Any 2000)

La recollida selectiva de paper i cartró ha seguit la següent evolució els darrers cinc anys:

ANY	VILAFANT	ALT EMPORDÀ	CATALUNYA
1995	-	172.000	25.860.000
1996	-	364.000	64.587.000
1997	-	495.100	70.768.800
1998	17.440	676.260	70.523.550
1999	33.310	754.470	95.236.170

Taula 21: Quantitats de paper recollit a Vilafant, l'Alt Empordà i Catalunya en Kg, període 95-99 (Font: Junta de Residus)

L'any 1999, la mitjana de paper i cartró recollit va ser:

1999	PAPER/CARTRÓ (Kg)	HABITANTS	MITJANA (Kg/habitant)
Catalunya	95.236.170	6.147.610	15,5
Alt Empordà	754.470	95.871	7,9
Vilafant	33.310	4.131	8,0

Taula 22: Càlcul de la mitjana de paper i cartró recollit en Kg per habitant a Vilafant, l'Alt Empordà i Catalunya, 1999 (Font: Elaboració pròpia. Any 1999)

Vilafant va recollir, durant l'any 1999, 8 Kg de paper i cartró per habitant, quantitat que situa al municipi molt per sota de la mitjana de Catalunya i al nivell de la mitjana comarcal. S'ha de tenir en compte que a l'any 1998 fou el primer any que es va realitzar la recollida d'aquest residu a Vilafant. L'increment que va experimentar la recollida de paper a l'Alt Empordà des de l'any 1998 fins a l'any 1999 va ser d'un 11% mentre que a Vilafant fou d'un 91%.

Envasos lleugers

La recollida d'envasos a Vilafant es va implantar el gener de l'any 2000. L'empresa Sersall 95 S.A. s'encarrega, actualment, de la seva recollida.

Vilafant disposa de 13 contenidors grocs per envasos distribuïts pels diferents nuclis de població (veure Plànols nº 12.1 , 12.2 i 12.3). La taula següent indica la distribució i la distància màxima que ha de recórrer un habitant del nucli per accedir al servei.

NUCLI DE POBLACIÓ	Nº CONTENIDORS	DISTÀNCIA _{MAX} (m)
El Camp dels Enginyers i Les Arengades	8	275
Les Forques	3	380
Nucli antic	2	300

Taula 23: Distribució dels contenidors per envasos lleugers a Vilafant i distància màxima que ha de recórrer un habitant per accedir al servei, en metres (Font: Elaboració pròpia. Any 2000)

Les quantitats d'envasos lleugers recollides a la comarca i al conjunt de Catalunya durant els darrers cinc anys Es detallen a continuació:

ANY	VILAFANT	ALT EMPORDÀ	CATALUNYA
1995	-	-	-
1996	-	129.000	9.041.000
1997	-	232.700	9.575.600
1998	-	24.610	5.958.350
1999	-	43.520	11.229.960

Taula 24: Quantitats d'envasos lleugers recollides a Vilafant, l'Alt Empordà i Catalunya en Kg, període 95-99 (Font: Junta de Residus)

No es poden efectuar comparacions entre els envasos lleugers recollits a Vilafant i els recollits a la comarca i Catalunya, donada la manca de dades a Vilafant.

Vidre

Vilafant compta amb servei de recollida selectiva de vidre gestionat per l'empresa Santos Jorge, S.A. situada al municipi de Mollet del Vallès. Aquesta empresa va signar un conveni de col·laboració amb el Consell Comarcal de l'Alt Empordà l'any 1993 i, des de l'any 1994, s'encarrega de la recollida selectiva de vidre a la comarca.

La freqüència del servei actual és mensual i existeix un servei d'urgència de 24 hores. Vilafant ha passat, durant aquest any, d'11 a 16 contenidors verds de vidre distribuïts pels seus nuclis habitats. La taula següent indica la distribució per nuclis de població i la distància màxima que ha de recórrer un habitant del nucli per accedir al servei (veure Plànols nº 12.1 , 12.2 i 12.3).

NUCLIS DE POBLACIÓ	Nº CONTENIDORS	DISTÀNCIA_{MAX} (m)
<i>El Camp dels Enginyers i Les Arengades</i>	8	300
<i>Les Forques</i>	4	420
<i>Nucli antic</i>	4	320

Taula 25: Distribució dels contenidors de vidre a Vilafant i distància màxima que ha de recórrer un habitant per accedir al servei, en metres (Font: Elaboració pròpia. Any 2000)

Les quantitats de vidre recollides a Vilafant, Alt Empordà i Catalunya són les següents:

ANY	VILAFANT	ALT EMPORDÀ	CATALUNYA
1994	12.200	No Disponible	No Disponible
1995	25.000	1.065.000	54.735.000
1996	29.600	1.323.000	62.359.000
1997	34.600	1.471.100	64.182.100
1998	40.600	1.561.610	58.770.450
1999	42.200	1.604.560	64.128.010

Taula 26: Quantitats de vidre recollides a Vilafant, l'Alt Empordà i Catalunya en Kg, període 95-99 (Font: Junta de Residus i Santos Jorge, S.A.)

L'any 1999, la mitjana de vidre recollit va ser:

1999	VIDRE (Kg)	HABITANTS	MITJANA (Kg/habitant)
Catalunya	64.128.010	6.147.610	10,4
Alt Empordà	1.604.560	95.871	16,0
Vilafant	42.200	4.131	10,2

Taula 27: Càlcul de la mitjana de vidre recollit en Kg per habitant a Vilafant, l'Alt Empordà i Catalunya, 1999 (Font: Elaboració pròpia)

Olis usats

Els olis i greixos recollits per les indústries i tallers mecànics han de ser gestionats per un gestor de residus autoritzat, que realitzi la recollida i tractament d'aquests residus. CATOR S.A., amb seu social a Barcelona, és l'empresa encarregada de realitzar aquesta recollida a Vilafant i portar els olis i greixos a Alcover (Tarragona) on hi ha ubicat el centre de tractament.

A Vilafant, l'empresa CATOR S.A. realitza la recollida d'oli usat a 4 indústries i a 9 tallers mecànics.

Les quantitats recollides en el període 1994-1999 es detallen a continuació:

ANY	VILAFANT	ALT EMPORDÀ	GIRONA	CATALUNYA
1994	15.000	297.491	1.687.795	15.030.154
1995	9.165	325.233	2.100.447	18.029.890
1996	13.049	359.546	2.011.233	19.039.783
1997	15.808	414.242	2.145.647	21.049.551
1998	15.979	380.013	2.286.231	21.836.289
1999	14.199	469.362	2.598.406	24.084.626

Taula 28: Quantitats d'oli usat recollides a Vilafant, Alt Empordà, Girona i Catalunya, en litres. Període 94-99 (Font: CATOR S.A.)

La producció d'olis a Vilafant es troba molt estabilitzada any rera any, contràriament a la situació existent a la comarca, a Girona i a Catalunya, que experimenten un creixement significatiu en la seva producció i tractament autoritzat. Al marge de l'increment en la producció d'olis residuals, poc a poc més indústries i tallers els gestionen a través del gestor autoritzat CATOR S.A.

S'han de tenir en compte, a més, els olis usats que provenen dels bars i restaurants del municipi. Hi ha dues empreses que recullen els olis als bars i restaurants del municipi. Una d'elles està ubicada al mateix municipi, concretament a Les Forques, i l'altra a Girona ciutat.

La gestió que fan de l'oli els bars i restaurants del municipi és:

EMPRESSES que recullen oli	Restaurants i bars
Les Forques	Restaurant Bar Les Forques El Mesón Gallego
Girona	Restaurant Can Quim Restaurant Can Costa
Altres*	Restaurant Mas Requesens Bar Restaurant Hidalgo

Taula 29: Gestió de l'oli generat als bars i restaurants de Vilafant (Font: Elaboració Pròpia. Any 2000)

* El Restaurant Mas Requesens llença l'oli a l'aigüera i el Bar Restaurant Hidalgo el dona per a fer sabó.

Roba

Des de l'any 1996, Vilafant disposa de dos contenidors per a la roba vella. L'Associació Humana s'encarrega de recollir la roba i distribuir-la a la gent més necessitada de la comarca (veure Plànols nº 12.1 i 12.3).

Deixalleria

Des de l'any 1998, Vilafant disposa de deixalleria on poder abocar restes vegetals, petites quantitats de runa i qualsevol altra deixalla que no es pot dipositar en els contenidors de recollida selectiva. El recinte, que es troba darrera el cementiri, compta amb vuit contenidors per a les restes vegetals i la runa, dos d'envasos, un de paper i un de vidre. Es recullen, també, electrodomèstics vells i material voluminós.

Per disminuir la quantitat de material voluminós que ha de ser recollit i portat a l'abocador de Pedret i Marçà (veure Plànol nº 5), es cremen *in situ* fustes i restes vegetals.

Actualment, el servei està cobert per dues persones, una al matí de 9 h a 13 h i una altre a la tarda de 14:30 h a 17:30 h. Tots els diumenges s'obre de 10 h a 13 h.

La població de Figueres disposa d'una deixalleria homologada (veure Plànol nº 5) segons la Llei 6/93, de 15 de juliol, reguladora dels residus i la Norma Tècnica de deixalleries que permet la recollida dels residus municipals considerats especials i que no poden abocar-se en cap altre lloc.

3.1.3.2. RESIDUS INDUSTRIALS

Es consideren residus industrials, per oposició als municipals, aquells residus generats per les indústries i que no són assimilables a urbans.

Segons el seu grau de perillositat mediambiental, la Llei 6/93, de 15 de juliol, reguladora dels residus els classifica, d'acord amb les seves característiques fisicoquímiques, en:

A. Especials

Anomenats tòxics i perillosos a la legislació estatal i comunitària, són els que poden tenir la més alta incidència mediambiental i han de ser tractats amb procediments d'inertització que minimitzin la seva perillositat. Estan compresos en l'àmbit d'aplicació de la Directiva 91/689/CE, de 12 de desembre.

B. Inerts

Tenen una mínima incidència mediambiental, especialment impacte visual i d'ocupació de sòl. Dipositats en un abocador, no pateixen alteracions físiques, químiques ni biològiques i no produeixen lixiviats significatius

C. No especials

No es poden classificar en les anteriors categories.

El productor de residus està obligat a conèixer les seves característiques, donar-los el tractament més adient i declarar-los anualment a la Junta de Residus del Departament de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya, administració competent per a realitzar les inspeccions a les activitats productores de residus i controlar la seva gestió.

A Vilafant hi han ubicades 22 indústries productores de residus industrials.

A continuació es detalla l'evolució de la producció de residus industrials a Vilafant durant els darrers cinc anys:

RESIDUS INDUSTRIALS (Tn)	1999	1998	1997	1996	1995
Inerts	24	7	31	32	0
Residus animals (no especials)	2.640	2.207	4.097	767	1.057
Altres no especials	162	97	84	114	65
Especials	36	6	25	30	26
TOTALS	2.862	2.317	4.237	943	1.148

Taula 30: Producció anual en tn de residus industrials segons tipologies a Vilafant, període 95-99 (Font: Junta de Residus)

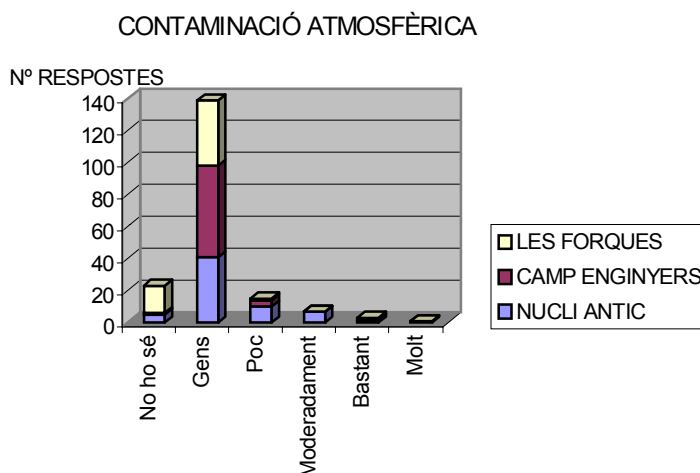
El 92 % dels residus industrials generats a Vilafant són residus animals i tenen com a origen una única empresa. Aquesta és Fricafor, que és un escorxador.

FRICAFOR és un escorxador de carn de porcí ubicat al nucli de Les Forques. Hi treballen entre 60 i 65 persones que resideixen a Vilafant, Figueres (majoritàriament) i a altres municipis de la comarca. Segons informació directa de l'empresa, els residus produïts estan constituïts per sang, pèl, ossos i grasses, als quals cal afegir els animals morts durant el transport o no aptes pel seu tractament. Aquests residus són valoritzats externament a través de gestors de residus autoritzats pel Departament de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya. La quantitat de residus generada per Fricafor és variable any rera any en funció de la producció de l'empresa. L'evolució dels residus animals en els darrers anys ha estat la següent:

ANY	1999	1998	1997	1996	1995
Residus animals (Tn/any)	2.640	2.207	4.097	767	1.057

Taula 31: Evolució dels residus animals en Tn/any (Font: Junta de Residus)

Sense tenir en compte l'empresa Fricafor, l'evolució dels residus industrials a Vilafant els darrers anys ha estat el següent:

Gràfica 10: Evolució dels residus industrials en Tn generats a Vilafant, exclosos els residus animals (Font: Junta de Residus i elaboració pròpia)

A continuació es detalla la producció de residus industrials a Vilafant durant l'any 1999, en funció de l'activitat industrial:

ACTIVITAT INDUSTRIAL	1999	%
<i>Altres indústries de transformació de metalls</i>	88	3,1
<i>Alimentació</i>	2.640	92,2
<i>Adobament de cuir i pell</i>	79	2,8
<i>Fusta i suro</i>	11	0,4
<i>Altres indústries</i>	44	1,5
TOTAL	2.862	100

Taula 32: Producció anual de residus industrials en tn segons tipologies a Vilafant, 1999.
(Font: Junta de Residus.)

Els tractaments donats als residus industrials, durant l'any 1999, es detallen a continuació:

TIPUS DE TRACTAMENT	1999	%
<i>Valorització en origen</i>	11	0,38
<i>Valorització externa</i>	2.695	94,16
<i>Emmagatzematge</i>	14	0,49
<i>Deposició controlada</i>	105	3,67
<i>Físicoquímico-biològic-depuradora</i>	36	1,26
TOTAL	2.862	100

Taula 33: Producció anual de residus industrials en tn segons tipus de tractament a Vilafant, 1999
(Font: Junta de Residus. Any 1999)

3.1.3.3. RESIDUS DE LA CONSTRUCCIÓ

A Vilafant, el sector de la construcció és el que aplega el major número d'epígrafs d'IAE. Durant l'any van haver 178 expedients. La previsió per als propers anys és de que baixi significativament el nombre d'expedients.

Prenent les dades d'expedients d'obres per a l'any 1999, i considerant una mitjana d'una tona de runes per a obra menor i trenta tones per a cada unitat familiar dins de les obres majors, s'obtindrien les següents dades:

	<i>Nº d'expedients</i>	<i>Nº unitats familiars</i>	<i>Residus de construcció (Tn)</i>
Obres majors	63	74	2.220 Tn
Obres menors	115		115 Tn
Total runes			2.335 Tn

Taula 34: Estimació de la quantitat de runes produïdes a Vilafant l'any 1999 (Font: Elaboració pròpia)

L'Ajuntament de Vilafant va aprovar el 19 d'octubre de 1999, l'Ordenança Municipal per a la gestió de runes i terres. L'ordenança té per objecte regular la gestió controlada de terres, enderrocs, runes i residus generats en les obres d'enderrocament, construcció i excavació, que es destinen al seu abandonament, establint una regulació addicional a la d'atorgament de les llicències municipals d'obres.

Per l'atorgament de les noves llicències d'obres d'enderrocament o de nova construcció, cal incorporar, en la documentació tècnica, una valoració del volum previsible de generació de residus i les seves característiques, especificant la instal·lació o instal·lacions de valorització o de deposició de rebuig autoritzades i inscrites en el registre de gestors de residus de la construcció per la Junta de Residus. En el cas de l'Alt Empordà són les següents:

- ☐ Dipòsit controlat de runes i altres residus de la construcció d'Avinyonet de Puigventòs
- ☐ Centre de recollida i transferència de runes i altres residus de la construcció de Figueres
- ☐ Dipòsit controlat de runes i altres residus de la construcció d'Ordis
- ☐ Dipòsit controlat de runes i altres residus de la construcció de Roses
- ☐ Dipòsit controlat de runes i altres residus de la construcció del Port de la Selva

(Veure Plànol nº 5)

Per obres de bricolatge o petites reformes també es pot anar a la deixalleria de forma gratuïta.

S'ha de constituir una fiança a favor de l'Ajuntament en el moment d'obtenir la llicència d'obres d'acord amb la valoració previsible de generació de terres i runes. Aquesta fiança no haurà de dipositar-se en el cas que les terres o materials procedents d'excavació hagin d'ésser reutilitzats com a rebliment per un altre obra o ús autoritzat, o bé, si l'empresa constructora gestiona els residus en plantes de la seva titularitat.

En qualsevol cas, el sol·licitant acreditarà haver signat amb el gestor dels residus, un document d'acceptació que sigui suficient per garantir la correcta destinació del volum i tipus dels residus. Un cop acabada l'obra el gestor emetrà un certificat referent a les quantitats i residus lliurats.

Les terres i runes es lliuraran en contenidors contractats pel posseïdor dels residus o directament a les instal·lacions de gestió autoritzades.

Abocadors incontrolats

Tot i disposar de deixalleria, al llarg del terme de Vilafant apareixen petits abocaments incontrolats. Majoritàriament es troben a la vora del riu Manol i dels nombrosos camins que travessen el terme. No solen ser de volum considerable però sí freqüents.

S'han localitzat 25 petits abocaments en zones no permeses, els més significatius dels quals són:

ZONA	DESCRIPCIÓ	V. APROX.
Camí de Les Arengades – Av. de Les Mèlies	Runa i restes vegetals	1 m ³
Camí de les tres cases – Torrent d'en Serra	Diversos punts amb runes	6 m ³
Camí de Mas Galceran	Runa escampada	3 m ³
Camí d'Avinyonet a N-260	Furgonetes abandonades	
Camí darrera deixalleria	Runes	2 m ³
Crta/ Santa Llogaia – Camí vora Manol	Runes i remolc rovellat	
Camí vora Manol	Televisió, sofà, fustes i runes	8 m ³
Camí de la Granja d'en Pimentell	Runes al marge del riu	10 m ³
Camí a Santa Llogaia	Runes sota olivera	2 m ³

Taula 35: Abocaments incontrolats més significatius localitzats al terme municipal de Vilafant.
(Font: Elaboració pròpia. Any 2000)

Als punts esmentats s'han d'afegir dues acumulacions de major dimensió de:

- Pneumàtics (als marges del camí de La Bòbila)
- Maquinària (als camps propietat del Mas Nou)

Per a més informació sobre la localització, dimensió i estat dels abocaments, veure Projecte de restauració dels abocadors incontrolats del municipi de Vilafant.

3.1.3.4. RESIDUS RAMADERS

El nombre i tipus d'explotacions pecuàries al municipi, la capacitat d'allotjament i el tipus de bestiar són els principals factors que determinen la quantitat de residus ramaders produïts al llarg de l'any.

A continuació es detallen el nombre i el tipus de bestiar de les explotacions pecuàries existents:

<i>TIPUS DE BESTIAR</i>	<i>EXPLOTACIONS</i>
<i>EQUÍ</i>	1
<i>CONILLS</i>	2
<i>OVÍ</i>	1
<i>BOVÍ + CONILLS + AVÍCOLES</i>	1
<i>AVÍCOLA</i>	2
<i>BOVÍ + AVÍCOLA</i>	1
<i>BOVÍ + OVÍ</i>	1
<i>BOVÍ</i>	1
<i>PORCÍ</i>	2
TOTAL	12

Taula 36: Nombre d'explotacions del municipi (Font. Elaboració pròpia. Any 2000)

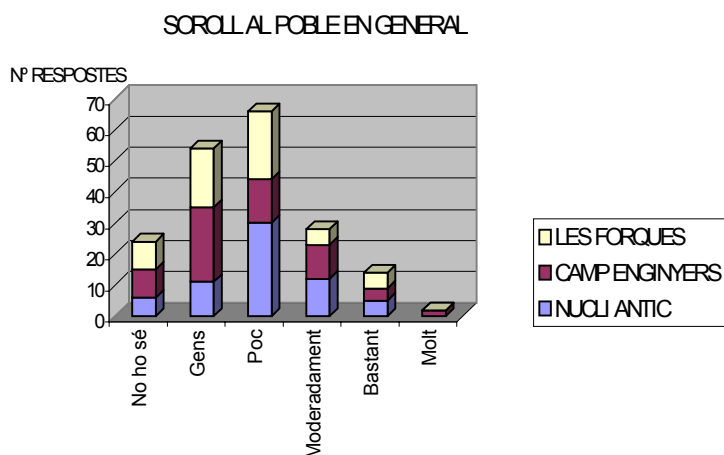
Les explotacions són petites i de tipus familiar la majoria d'elles. La distribució concreta del tipus i el nombre de caps de bestiar que hi ha al municipi es detalla a continuació.

	<i>BESTIAR</i>	<i>Nº CAPS</i>	<i>UR*</i>
<i>EQUÍ</i>	<i>Cavalls i eugues</i>	6	5
<i>BOVÍ</i>	<i>Vaques</i>	210	425
	<i>Toro</i>	1	
	<i>Vedells</i>	712	
<i>OVÍ</i>	<i>Ovelles</i>	1.224	166
	<i>Xais</i>	400	
<i>PORCÍ</i>	<i>Porcs</i>	1.575	181
<i>CONILLS</i>	<i>Conills femelles</i>	2.400	830
	<i>Conills d'engreix</i>	11.600	
	<i>Conills mascles</i>	100	
<i>AVÍCOLA</i>	<i>Gallines</i>	100	258
	<i>Pollastres</i>	80.000	
	<i>Ànecs d'engreix</i>	370	
TOTAL		98.698	1.866

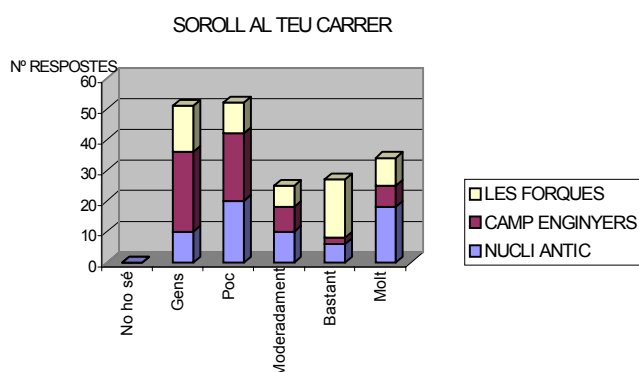
Taula 37: Explotacions i caps de bestiar (Font. Elaboració pròpia. Novembre 2000)

* UR: Unitats Ramaderes

Les UR estan definides a partir de les equivalències de procediment entre instal·lacions previstes en la Directiva 98/61/CE i prenent com a base de referència el vacum de llet (1UR=1 plaça de vacum de llet)

Gràfica 11: Nombre de caps de bestiar (Font. Elaboració pròpia. Novembre 2000)

Gràfica 12: Nombre d'Unitats Ramaderes (UR) (Font: Elaboració pròpia. Any 2000)

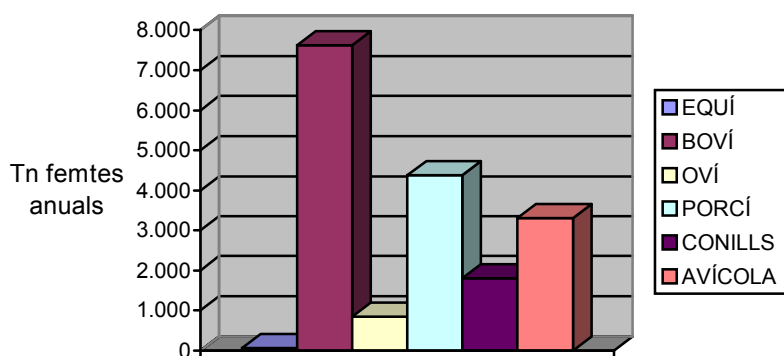
Els residus produïts per les explotacions ramaderes no tenen perquè tenir un significat negatiu. Les femtes estan compostades per nutrients i matèria orgànica, la qual cosa fa que siguin aptes per a ser aplicades com a fertilitzants en els conreus agrícoles. Els residus ramaders, però, poden tenir un significat negatiu quan llur composició no és l'adient per a ser aplicats com a adob, la quantitat generada és excessiva i/o la capacitat de recepció del medi no és suficient en relació a la quantitat de residus produïts.

A continuació es detalla la quantitat anual de femtes que suposen aquestes explotacions per al municipi.

BESTIAR	FEMTES (Tn/any)
<i>EQUÍ</i>	69
<i>BOVÍ</i>	7.619
<i>OVÍ</i>	843
<i>PORCÍ</i>	4.377
<i>CONILLS</i>	1.801
<i>AVÍCOLA</i>	3.304
TOTAL	18.014

Taula 38: Quantitat de femtes produïdes a l'any en Tn segons tipus d'explotació (Font: Elaboració pròpia. Novembre 2000)

Destaca la quantitat de femtes total anual de bestiar boví respecte a la resta tot i haver un major nombre de caps de bestiar avícol. Això s'explica perquè els vedells produeixen una quantitat de femtes superior. De la mateixa manera el bestiar, porcí també destaca per la quantitat de tones de femtes a l'any tot i haver un nombre de caps molt inferior a la d'aviram.

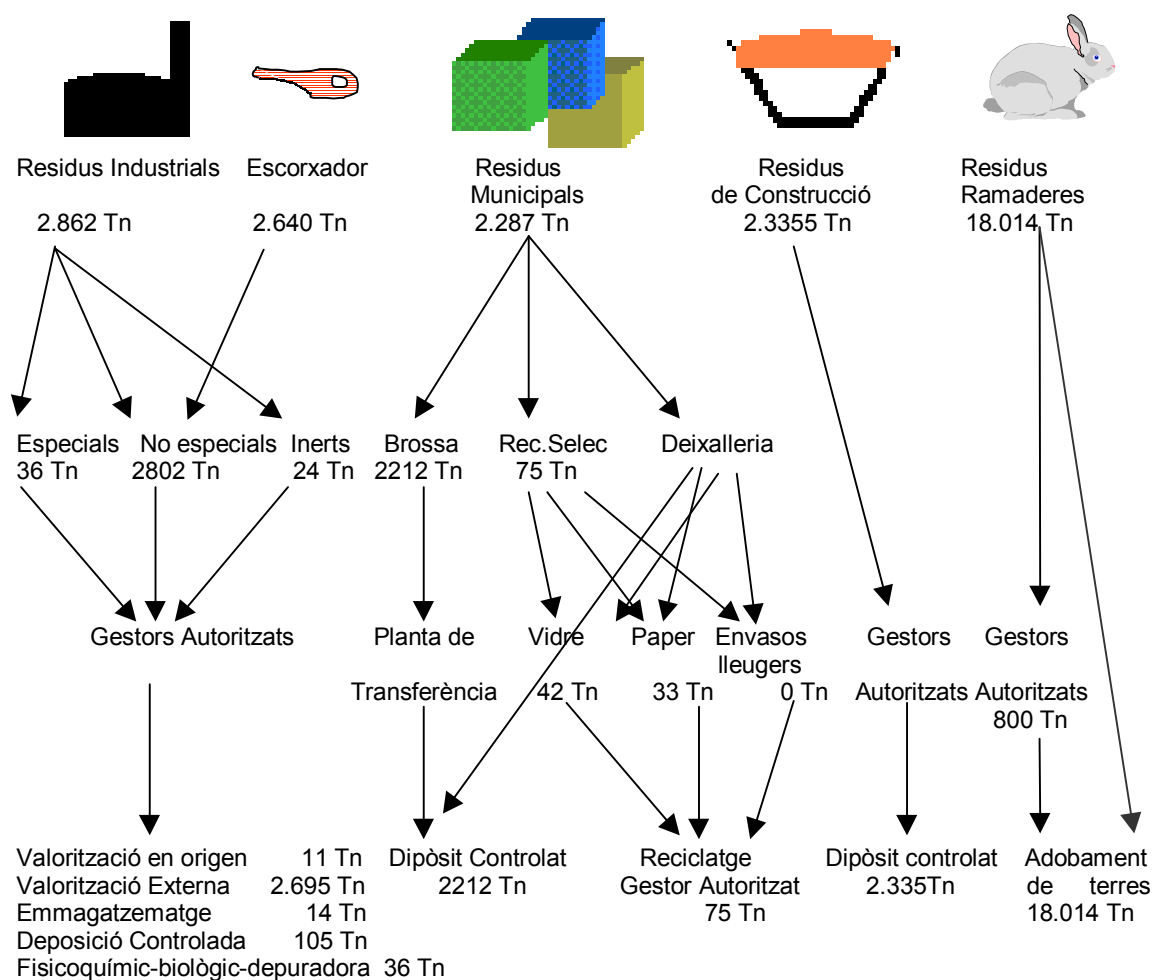
Gràfica 13: Quantitat de femtes produïdes a l'any en Tn segons tipus d'explotació (Font: elaboració pròpia. Novembre 2000)

Els residus produïts per aquestes explotacions pecuàries no suposen a priori un problema, doncs, aquests són aplicats a conreus del mateix municipi i, cal tenir en compte, que aproximadament 500 hectàrees corresponen a terres de conreu. Aquest valor representa un 60% de la superfície total del municipi.

Un 67 % de les explotacions de bestiar del municipi utilitzen les femtes del bestiar per adobar les seves pròpies terres de conreu i un 25 % no tenen conreus propis i donen les femtes a altres pagesos del municipi. Únicament una granja de conills guarda les femtes en dipòsits de formigó impermeable i les passa a recollir una empresa externa dos cops per any.

3.1.3.5. DIAGRAMA DELS FLUXOS DE RESIDUS DE VILAFANT

ANY 1999

3.1.4. CONTAMINACIÓ ATMOSFÈRICA

La contaminació de l'aire és un procés que s'inicia a partir de les emissions a l'aire des dels diferents focus emissors de contaminants a l'atmosfera. En general, els contaminants són alliberats per una font, procés conegut com a emissió, i, en l'atmosfera es desplacen, es transformen, s'acumulen, es degraden... Com a resultat d'aquests processos, en un punt es dona una determinada concentració de cada contaminant. Aquesta concentració es coneix com a nivell d'immissió.

Els contaminants atmosfèrics més significatius són:

- Monòxid de carboni (CO)
- Diòxid de sofre (SO₂)
- Diòxid de nitrogen (NO₂)
- Hidrocarburs
- Partícules en suspensió (entre elles, metalls pesants com el Pb)
- Ozò (O₃)
- Altres contaminants fotoquímics.

En concentracions elevades, aquests contaminants originen pertorbacions a la salut de les persones, animals i plantes i, també, al patrimoni arquitectònic.

La normativa que regula els valors d'immissió d'un contaminant determinat estableix uns determinats nivells d'immissió que no haurien d'ésser sobrepassats durant uns períodes determinats a fi de protegir la salut de les persones.

Aquests nivells són:

Valor d'emergència: per sobre d'ells, cal declarar situació d'emergència i aplicar-hi plans de sanejament específic.

Valors límit: la seva superació en períodes curts no produirà efectes negatius a la salut. N'hi poden haver en períodes llargs.

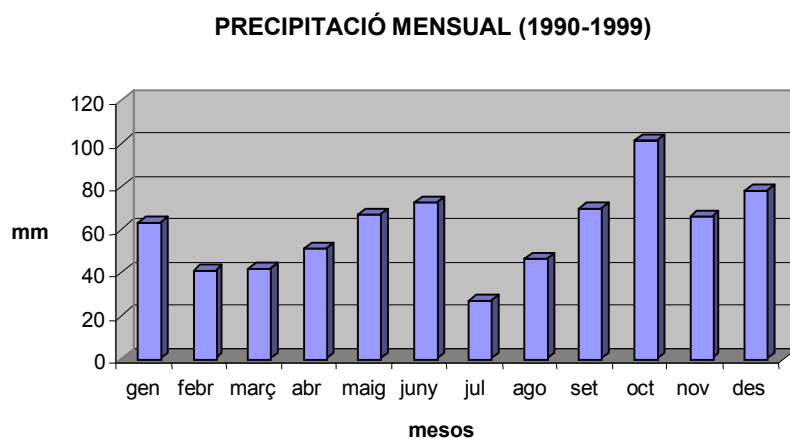
Valors guia: punts de referència en concentració i durada per a l'establiment de règims específics a l'interior de zones determinades. La no superació d'aquests valors implica una qualitat de l'aire bona, que no fa necessària cap actuació.

La Xarxa de Vigilància i Previsió de la Qualitat de l'Aire a Catalunya (XVPCA) de la Generalitat de Catalunya és un sistema per a conèixer l'estat de la qualitat de l'aire a les diferents zones del territori, la seva evolució en el temps i la seva variació en funció de les condicions meteorològiques.

La XVPCA compta amb estacions de mesures, fixes i mòbils, repartides al llarg de Catalunya, concentrant-se en els punts més problemàtics. L'estació més propera a Vilafant està situada al municipi d'Agullana i, fins al moment, no ha detectat cap episodi de contaminació. Les unitats mòbils, que es desplacen fins on són reclamades, no s'han dirigit a Vilafant ni municipis circumdants.

Meteorologia

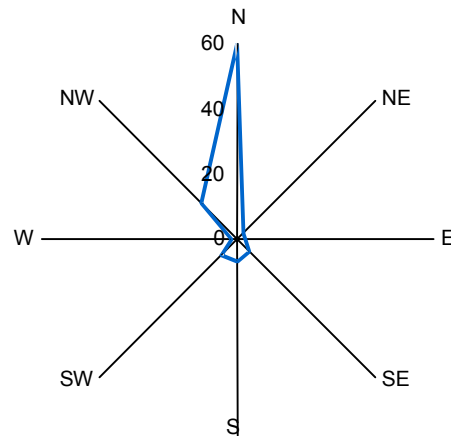
Els nivells d'immissió en una determinada zona venen produïts pels nivells d'emissió dels focus de contaminants presents a la zona i de la seva dispersió dins l'aire. Aquesta ve afavorida per les pluges i les corrents d'aire.

Gràfica 14: Precipitacions mensuals en el període comprès entre els anys 1990 i 1999
(Font: Ferran Pou)

En quant al vent, Vilafant es troba de ple en el domini de la tramuntana. La tramuntana és un vent del nord, fred i sec que bufa a ràfegues. De forma estadística es registren uns 78-80 dies a l'any de tramuntana amb diferent intensitat. És dominant al llarg de set mesos a l'any i predomina de forma ininterrompuda des de setembre fins a gener.

ROSA DELS VENTS DE FIGUERES (1999)

Gràfica 15: Rosa dels vents de l'estació meteorològica de Figueres
(Font: Ferran Pou. Any 1999)

3.1.4.1. Fonts d'emissió

Les més significatives són les causades per processos de combustió deguts al trànsit i combustions domèstiques i industrials.

♦ *Emissions causades pel trànsit*

Són significatives en els carrers de gran concentració de vehicles, retinguts amb semàfors, amb edificis alts i poca ventilació.

Aquesta situació no es produeix a cap punt de Vilafant.

S'estimen a continuació, les emissions causades pel trànsit de les carreteres que travessen el municipi de Vilafant. Les IMD (Intensitats Mitjanes Diàries) d'aquestes carreteres i dels carrers més transitats del municipi es recullen a la taula següent:

	<i>IMD Totals</i>	<i>Recorregut</i>
<i>Carretera</i>		<i>Km</i>
<i>Autopista A-7</i>	23.442	3,7
<i>Carretera Nacional N-II</i>	18.000	0,55
<i>Carretera Nacional N-260</i>	9.600	2,63
<i>Carretera d'El Pont del Príncep</i>	1.811	4,25
<i>Carrer Mare de Déu del Mont</i>	2.145	1,3
<i>Carretera de Plaça dels Pins al nucli antic</i>	1.889	1,1
<i>Carretera de Plaça dels Pins a l'Olivar Gran</i>	1.259	0,3

Taula 39: IMDs i recorregut dins del municipi de les carreteres de Vilafant (Font: Demarcació de Carreteres de l'Estat a Catalunya, Direcció General de Carreteres i elaboració pròpia. Anys 1997 a 2000)

A partir d'aquestes dades i, per aplicació dels corresponents factors d'emissió, s'obtenen les següents emissions de contaminants causades pel trànsit al seu pas pel municipi.

<i>Contaminant</i>	<i>Xarxa interurbana</i>	<i>Autopista</i>	<i>TOTAL</i>
CO	203	316	519
NO₂	61	123	184
PST	3,1	12,7	15,8
CH₄	0,5	0,9	1,4
N₂O	0,2	0,4	0,6

Taula 40: Emissions totals en Tn/any de contaminants causades pel trànsit al municipi de Vilafant (Font: Elaboració pròpia a partir de factors d'emissió de CORINAIR, 1990)

♦ *Emissions causades pels processos de combustió domèstics*

Aplicant els corresponents factors d'emissió, la generació de contaminació deguda a les calefaccions és la següent:

	<i>Gas Natural</i>	<i>GLP</i>	<i>Gasoil</i>	<i>TOTAL</i>
CO	0,5	0,2	0,8	1,5
NO_x	0,24	0,7	1,8	2,74
SO₂	-	-	13,6	13,6
Partícules	0,006	0,2	0,2	0,4

Taula 41: Estimació d'emissió de contaminants en Tn/any produïts pels processos de combustió domèstics a l'any 1999 (Font: Elaboració pròpia a partir de factors d'emissió del Departament de Medi Ambient, 1993.)

Tenint en compte la dispersió de les cases en el territori i que les calefaccions s'encenen en els períodes de tardor i hivern quan la tramuntana bufa més, l'efecte de les emissions per combustions domèstiques queda totalment dispers a l'atmosfera.

♦ *Emissions causades per la indústria*

Les úniques instal·lacions amb emissions a l'atmosfera són dues calderes de fusta i fueloil de l'empresa Fricafor situada a les Forques i una caldera de gas-oil de l'empresa Curtidos Pomés ubicada a la carretera Vilafant-Borrassà, a prop del nucli antic.

	<i>Gas-oil</i>	<i>Fueloil</i>	<i>Clova d'ametlla</i>	<i>TOTAL</i>
CO	0,05	0,01	0,26	0,32
NO_x	0,08	0,1	3,2	3,38
SO₂	0,07	-	9,24	9,31
Partícules	0,01	-	0,2	0,21

Taula 42: Estimació d'emissió de contaminants en Tn/any produïts pels processos de combustió industrials a l'any 1999 (Font: Elaboració pròpia a partir de factors d'emissió del Departament de Medi Ambient, 1993)

Totes elles estan controlades pel CAPCA i no són significatives per al conjunt del territori de Vilafant.

♦ *Resum de contaminants emesos a l'atmosfera*

Contaminant	Trànsit	Domèstic	Industrial	TOTAL
CO	519	1,5	0,3	521
NO ₂	184	2,7	3,4	190
PST	15,8	0,4	0,2	16

Taula 43: Emissions totals en Tn/any de contaminants al municipi de Vilafant (Font: Elaboració pròpia a partir de factors d'emissió de CORINAIR, 1990 i Departament de Medi Ambient 1993)

Amb gran diferència, la contaminació atmosfèrica generada a Vilafant és deguda al trànsit de vehicles pel seu territori.

3.1.4.2. Immissió

No hi ha dades d'immissió de contaminants a Vilafant.

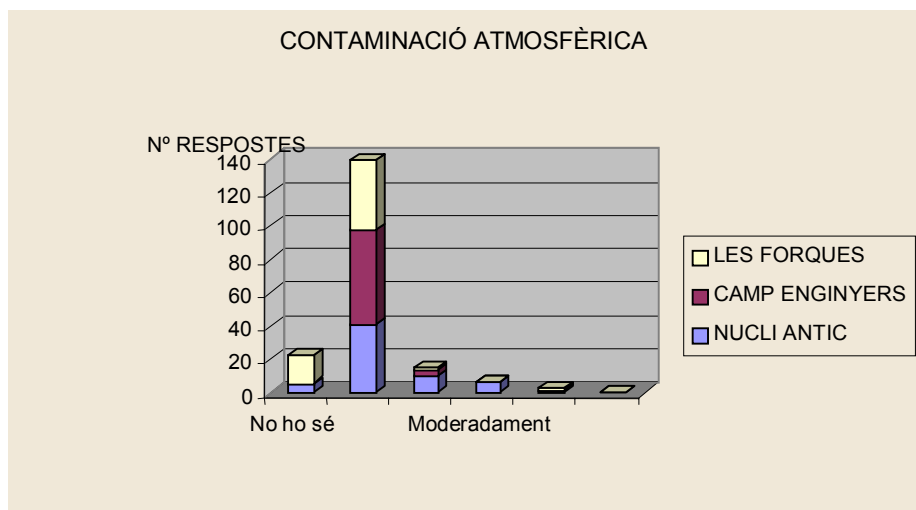
Tenint en compte les emissions considerades al capítol anterior i la meteorologia de la zona, pot afirmar-se amb tota seguretat que cap contaminant supera en cap cas els valors guia legislats per immissions de contaminants.

Conclusions

Podem afirmar que a Vilafant no es superen mai els valors guia dels contaminants atmosfèrics i que la qualificació de l'aire hauria de considerar-se excel·lent.

Impressions dels ciutadans

Els ciutadans de Vilafant enquestats consideren que la contaminació de l'aire no és un problema a Vilafant.

3.1.5. SOROLL

El soroll és el conjunt de fenòmens vibratoris que, captats pel sistema auditiu, provoquen una reacció de rebuig (molèstia, fatiga o lesió)

Al igual que la contaminació atmosfèrica, la superació de determinats nivells de soroll de forma continuada pot provocar efectes sobre la salut de les persones.

Cal, doncs, controlar l'emissió de contaminació acústica per aconseguir nivells d'immissió confortables.

El soroll és una pressió sonora que es mesura en decibels (dB)

A continuació s'exposen els nivells de soroll relacionats amb activitats conegudes:

120 dB:	Llindar de dolor
90 dB:	Orquestra simfònica
80 dB:	Carrer molt sorollós
70 dB:	Interior d'un cotxe
60 dB:	Conversa a 1 metre
50 dB:	Soroll de fons d'una oficina
40 dB:	Sala d'estar
30 dB:	Dormitori
0 dB:	Llindar d'audició

La Organització Mundial de la Salut (OMS) aconsella que el nivell de soroll exterior de les cases sigui inferior a 55 dB de dia i a 44 dB de nit.

La Resolució de 30 d'octubre de l'any 1995 (DOGC núm. 2.126, de 10 de novembre de l'any 2000) fixa tres zones de sensibilitat acústica i els nivells sonors màxims recomanats per a cada una de les zones:

	<i>Nivell diürn</i>	<i>Nivell nocturn</i>
<i>Zona de sensibilitat alta</i>	60 dB	50 dB
<i>Zona de sensibilitat mitja</i>	65 dB	55 dB
<i>Zona de sensibilitat baixa</i>	70 dB	60 dB

Taula 44: Nivells sonors màxims recomenats per la Generalitat de Catalunya
(Font: Resolució de 30 octubre de l'any 1995)

La competència en temes de soroll és dels ens locals. Aquests han de fixar les zones que dins del municipi es considerin de sensibilitat alta, mitja i baixa.

Observacions efectuades a Vilafant

De tots els possibles causants de soroll, a Vilafant només cal destacar el soroll causat pel trànsit.

No s'han detectat nivells de soroll alts causats per indústries, bars sorollosos, discoteques, etc.

Donada la manca de dades relatives al soroll a Vilafant i la problemàtica de trànsit de determinades zones del municipi, s'ha considerat necessari realitzar mesures sonores a les principals zones de trànsit del municipi.

Dins de la campanya de mesura del soroll realitzada, s'han efectuat 23 mesures de soroll, registrant el nivell sonor equivalent (Leq) en cinc minuts, en diferents zones de la vila, dins i fóra dels edificis.

En tot el terme municipal, el soroll del trànsit només ha estat significatiu en els edificis situats al nucli antic, en front de l'autopista A-7 i al carrer Comerç.

Edificis enfront de l'autopista A-7

S'han pres mesures a l'Escola Sol i Vent i al carrer Ciutadella.

De les tres mesures efectuades a l'exterior de l'escola a diferents hores:

Hora	Intensitat sonora
11,15	60,6 dB
13,15	54,5 dB
13,25	58,7 dB

tan sols la mesura presa a les 11,15 h supera lleugerament el nivell d'immissió de la zona de sensibilitat alta en la qual caldria considerar les escoles.

A l'interior de diferents aules amb les finestres tancades, es van registrar els següents nivells sonors:

Hora	Intensitat sonora
11,50	46,3 dB
13,10	48,7 dB

De les dades preses a l'escola es dedueix que, si bé l'escola es troba molt a prop de l'autopista, el seu nivell sonor extern és compatible amb l'activitat docent.

Tot i els resultats obtinguts cal destacar, però, que l'aïllament sonor de les aules és baix i es podria millorar significativament, doncs, l'efecte també de l'edifici és molt baix (la qual cosa s'observa comparant els valors de soroll dintre i fóra de l'edifici).

S'han pres mesures de soroll al carrer Ciutadella, al costat d'una casa situada a prop de l'autopista A-7:

Hora	Intensitat sonora
11,40	55,5 dB
22,00	55,6 dB

La intensitat sonora diürna es troba per sota dels límits establerts per a les zones amb sensibilitat mitja, mentre que la intensitat sonora nocturna es troba per sobre dels límits establerts per a aquesta zona.

A les mateixes hores es van prendre mesures a l'interior d'una habitació que dona a l'autopista A-7:

Hora	Intensitat sonora
11,45	28,4 dB
22,05	38,5 dB

Les dades obtingudes a l'exterior de les vivendes es troben en el límit assenyalat per la Resolució de la Generalitat de Catalunya, per sobre de les recomanacions de la OMS. Malgrat això, l'aïllament de les vivendes on s'han pres mesures és prou bó per obtenir un nivell sonor confortable. Cal considerar amb reserves la dada obtinguda a les 22,05 h.

Edificis situats al carrer Comerç

Al carrer Comerç (a l'alçada del nucli antic), les tres mesures de soroll efectuades a l'exterior de les cases donen els següents resultats:

Hora	Intensitat sonora
12:36	69,9 dB
13:10	75,2 dB
22:10	65,8 dB

La dada presa a les 13:10 h supera el límit establert per la Generalitat de Catalunya fins i tot per a una zona amb sensibilitat acústica baixa.

A l'interior de les habitacions situades en aquest carrer es van obtenir les següents dades:

Hora	Intensitat sonora
12:25	43,2 dB
13:05	44,8 dB
22:25	41,5 dB

El nivell no és confortable per a un dormitori.

Les dades obtingudes en altres zones de Vilafant poden considerar-se raonables, no presentant problemàtica significativa en quant a soroll.

Impressions dels ciutadans

Malgrat ser perfectament mesurable, el mateix soroll és percebut de forma diferent per diferents persones. Aquest component subjectiu fa que sigui interessant conèixer els resultats de les qüestions relacionades amb el soroll i plantejades a les enquestes.

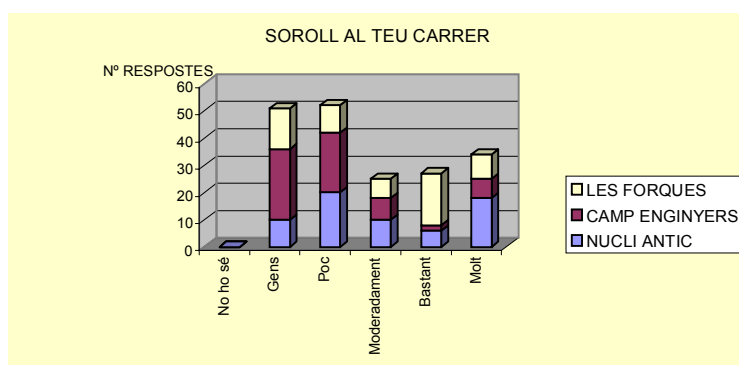
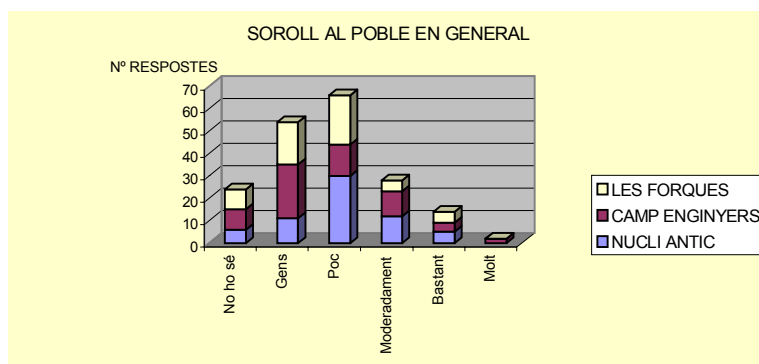
Al marge de la valoració efectuada, és curiós constatar com alguns vilatans perceben el problema, amb comentaris personals del tipus:

“L'autopista ja hi era abans de que jo arribés”

o bé:

“Les motocicletes, a determinades hores, produeixen sorolls molestos”

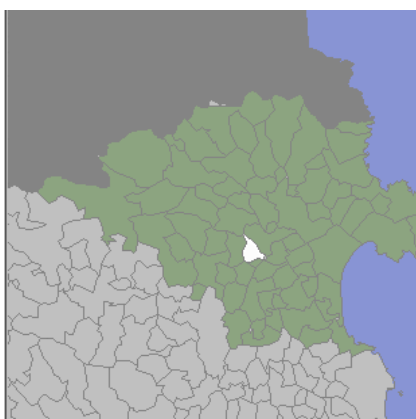
Valoracions de les enquestes

Si bé el soroll no és percebut com a problema significatiu a Vilafant, sí que ho és per a determinades persones al seu carrer, majoritàriament del nucli antic.

3.1.6. URBANISME

El terme municipal de Vilafant ocupa uns terrenys de lleugera pendent (1,3%) cap a l'Est i el mar, situats ja en el lindar esquerra de la plana de l'Alt Empordà, quasi en l'inici de les zones boscoses de la Garrotxa, al peu del sistema muntanyós que corona l'Empordà per l'Oest i les més importants infraestructures de Catalunya: autopista, carretera nacional i línies internacionals de ferrocarril actuals i futures.

Quadre III: Situació de Vilafant a la comarca de l'Alt Empordà

Usos actuals

La superfície total del terme municipal (837,312 hectàrees) està principalment ocupada per l'espai agrícola i les pastures, amb el 59,83% de la superfície total.

Els espais d'interès natural, com riberes fluvials, el riu Manol i els seus afluents i altres espais d'interès paisatgístic, ocupen un altre 17,8%.

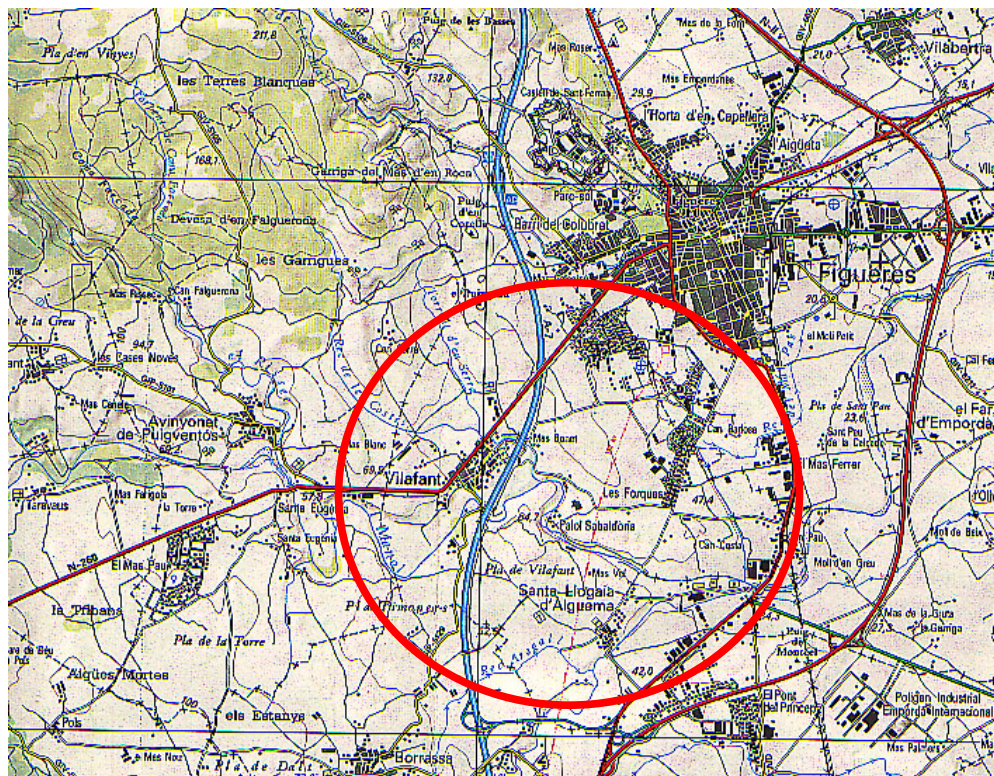
El sòl urbà consolidat actualment destinat a residència ocupa només 96,57 hectàrees (veure quadre SÒL URBÀ d'elaboració pròpia més endavant), o sia l'11,53%.

Altres 9 hectàrees estan destinades a indústria, ocupant un 1% del total.

El terreny forestal hi té poca importància relativa, representant únicament el 0'2%.

Aquest pla inclinat està travessat per l'autopista A-7, que ocupa 36 hectàrees, un 4,3%.

3.1.6.1. ASPECTES TERRITORIALS I PLANEJAMENT DIRECTIU

Quadre IV: Estructura territorial de l'entorn de Vilafant (Font: Mapa Comarcal de Catalunya. Institut Cartogràfic de Catalunya)

Vilafant és una estructura urbana formada per diversos nuclis, que s'analitzen amb detall més endavant en aquest capítol, disposats en formació suburbana al llarg dels camins històrics de sortida de Figueres: El Camp dels Enginyers i el nucli antic al llarg del camí d'Olot, Les Forques i Pont del Príncep al llarg del camí antic i la carretera de Girona.

Aquesta posició dona als nuclis la clàssica disposició de raval estructurat longitudinalment sobre l'eix de comunicacions.

Això no obstant, el 50% del sòl urbà és construït en la segona meitat del segle XX.

L'estructura del territori, com s'ha dit al punt anterior és la de terreny de vora de la corona de turons que envolta la plana de l'Alt Empordà per l'Oest.

Aquest amfiteatre pateix una interrupció creada per la vall del Manol i la riera d'Àlguema, que s'endinsa cap a l'Oest creant el camí natural de pas cap a la Garrotxa. Les baixes altures i poc pendent enriqueixen de bells meandres el fons de la vall.

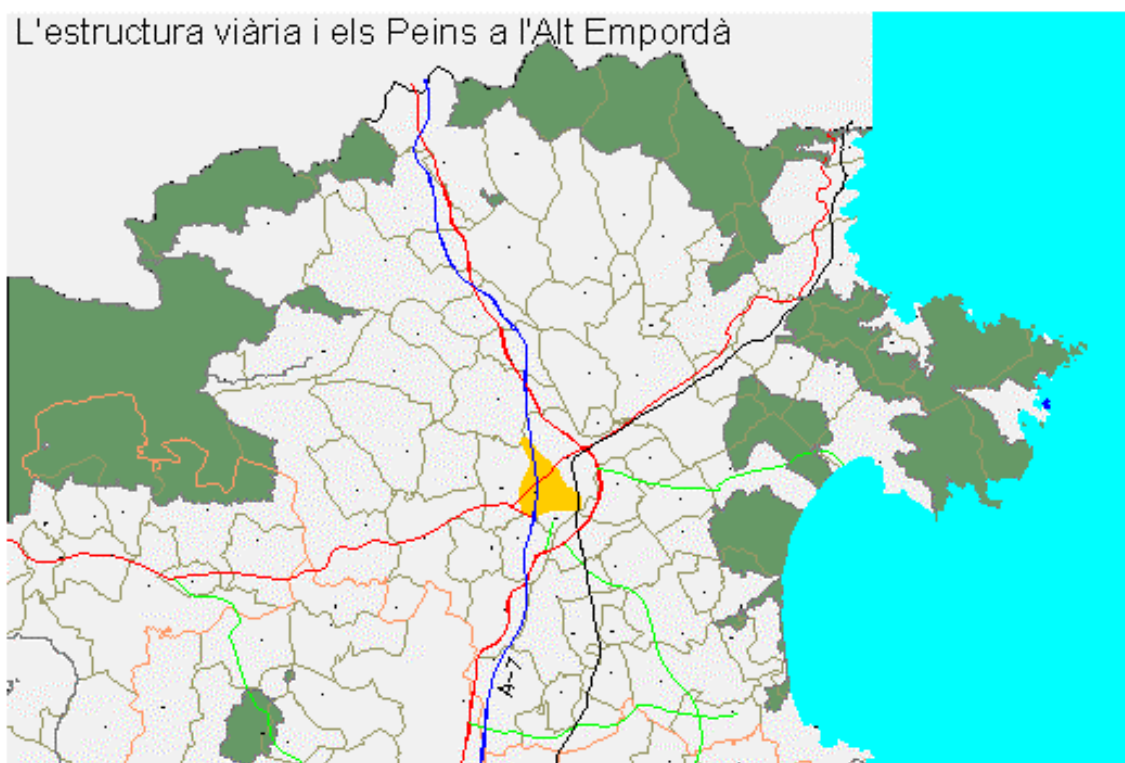
El poblament històric s'organitza en la vall, amb clara vocació de proximitat als conreus, molt ben proveïts de reg natural per la multiplicitat de rieres i regs artificials de la plana i beneficiant-se dels recursos hidràulics subalvis i de la riquesa d'activitats generada per les comunicacions terrestres. No són, doncs, estructures urbanes medievals (no tenen sistema defensiu) sinó probablement de finals dels segles XVIII-XIX, amb l'excepció de zones puntuals al nucli antic, a Can Massanet i a Palol Sabaldòria.

El creixement recent és contigu i generat per l'expansió urbana de Figueres i s'organitza amb tipologies de baixa densitat, com alternativa a l'alta concentració de la ciutat central.

El planejament supramunicipal és absent de Vilafant.

L'ordenació territorial es limita a un primer recull informatiu de l'oficina del Pla Territorial de la Generalitat, que només va desenvolupar propostes per a la Regió I.

D'aquest document informatiu es recull en el següent quadre alguns dels aspectes relacionats amb la descripció del territori.

Quadre V: Estructura viària i Espais d'Interès Natural a la comarca de l'Alt Empordà

Com planejament sectorial d'abast territorial, cal subratllar la no afectació de cap Espai d'Interès Natural dels recollits en el PEIN (Pla d'Espais d'Interès Natural), malgrat la proximitat d'algun d'ells.

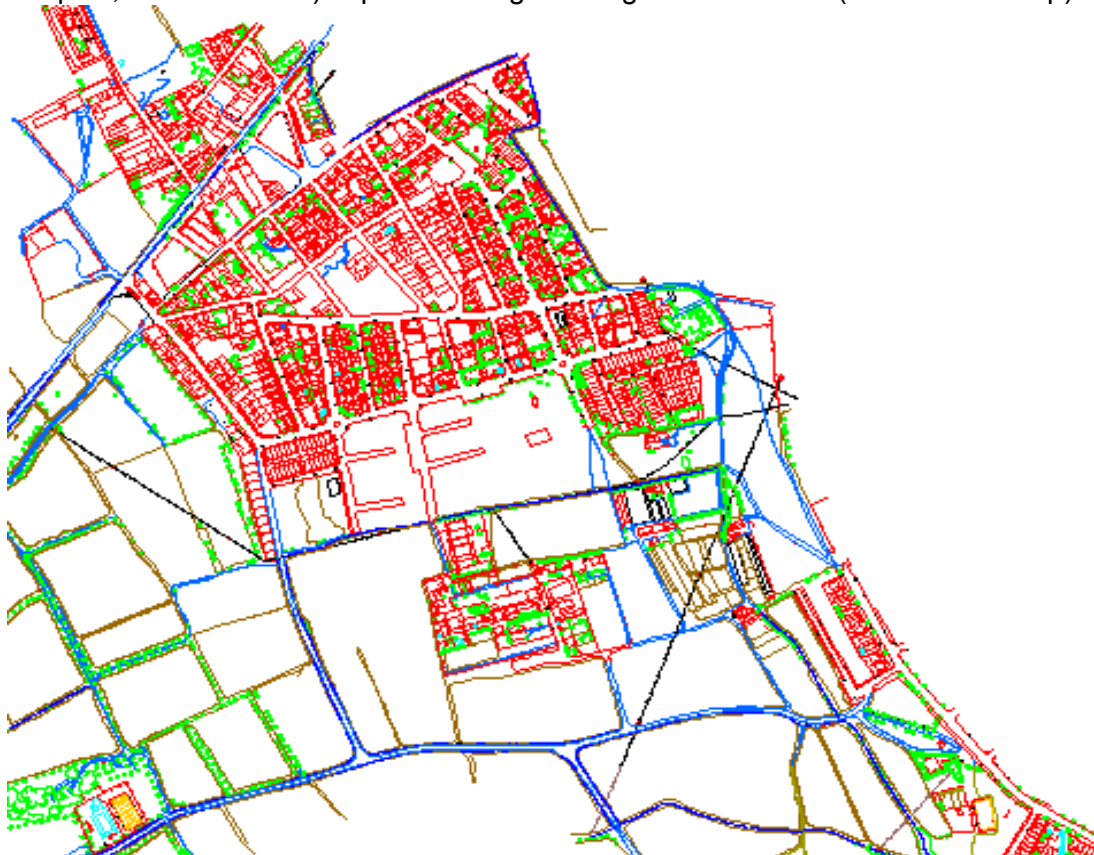
Pel que respecta a les comunicacions, Vilafant es veurà afectat pel pas del Tren d'Alta Velocitat (que s'estudia a fons en el document annex a aquesta Auditoria en el Pla d'Infraestructures), que afecta greument el terme, tant a nivell urbà com dels espais naturals.

A nivell urbanístic, als anys 80, la Generalitat de Catalunya va impulsar el Pla supramunicipal de Figueres, que coordinava a tots els municipis quin creixement anava vinculat al de la ciutat major. Les posteriors revisions d'aquest planejament s'han fet individualitzadament per a cada terme. Vilafant va aprovar el seu Pla General l'any 1999.

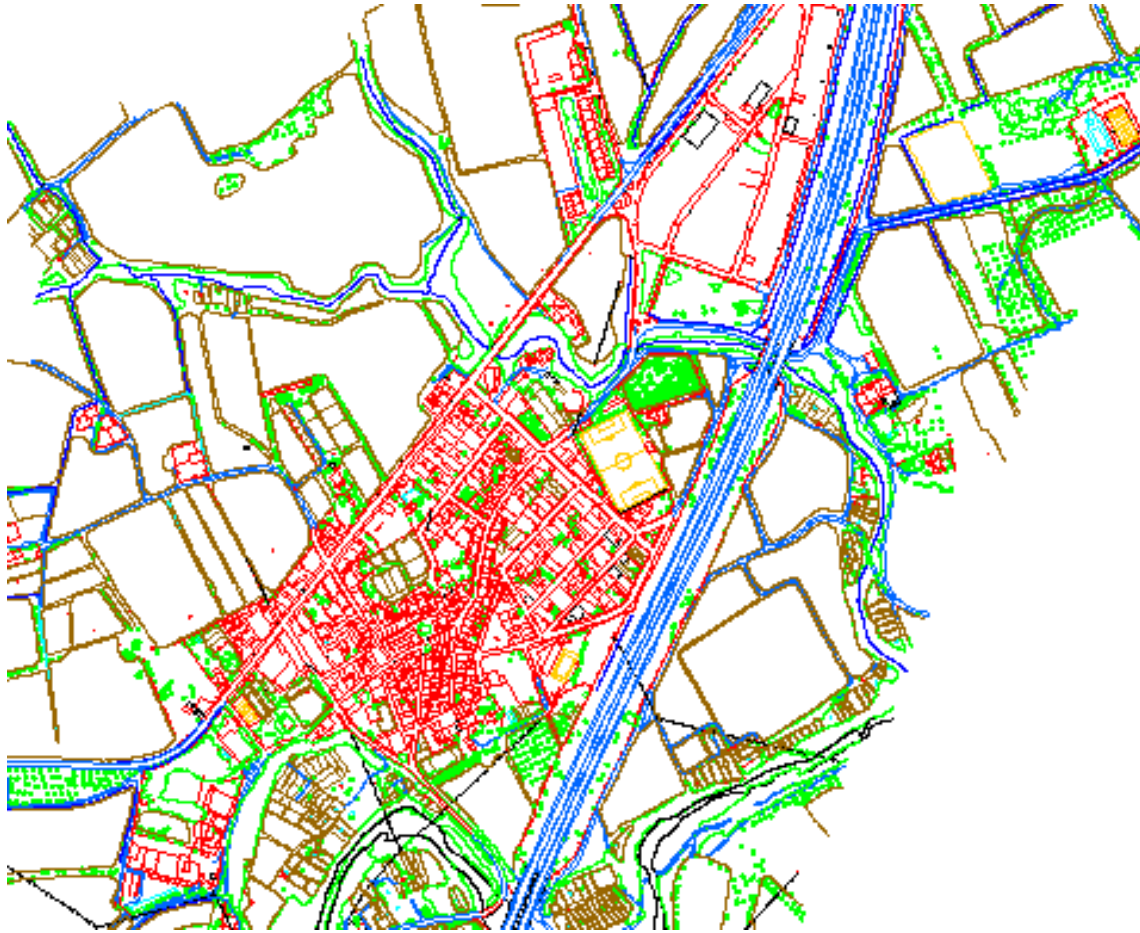
D'aquest document la present Auditoria n'extrau moltes dades, donat que el recull d'Informació Urbanística que es fa a la Memòria del Pla és molt complet i recent. En els aspectes urbanístics que aquí es recullen ens remetem a les dades de població, d'habitatge, de classificació i zonificació del sòl i a la cartografia del Pla General.

Estructura urbana

Els nuclis urbans de Vilafant es disposen al llarg de tres eixos viaris molt antics: la carretera de Figueres a Besalú-Olot (camí d'Avinyonet, Les Arengades, El Camp dels Enginyers, nucli antic) cap a Avinyonet; la de Girona antiga (rec Susanna, Les Forques, Molí de l'arròs) cap a Sta. Llogaia d'Àlguema i la nova (Pont del Príncep).

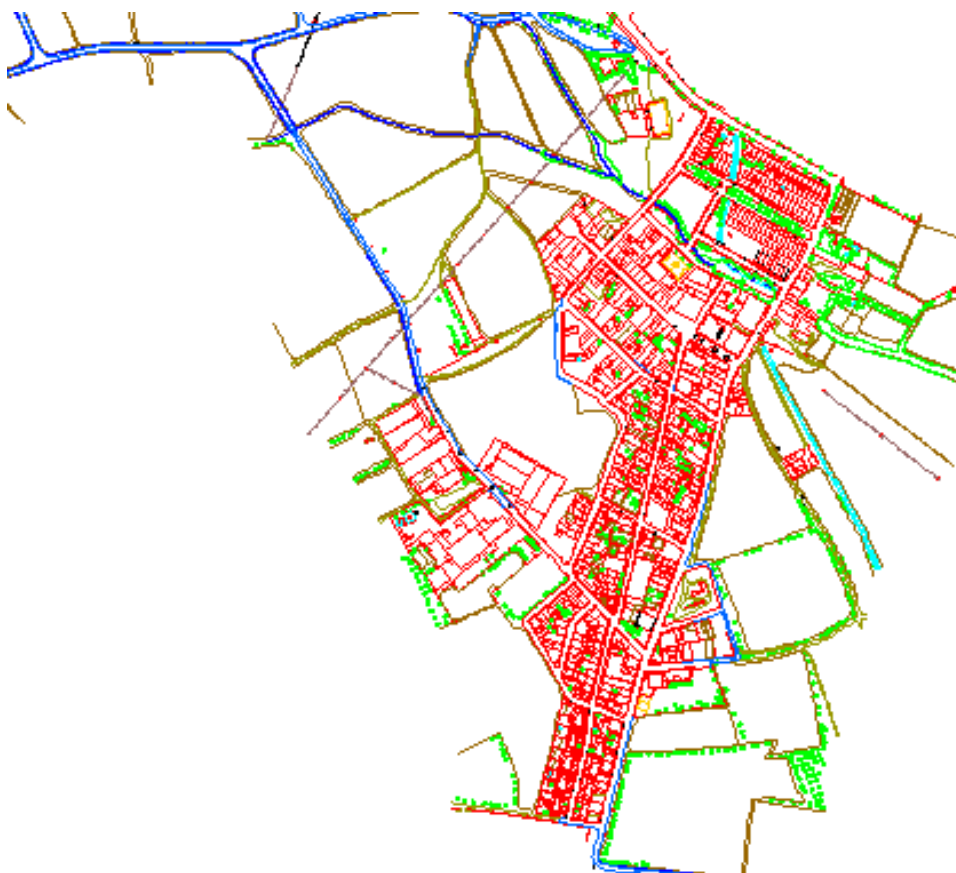
Quadre VI: El Camp dels Enginyers (Font: Pla General)

Quadre VII: El nucli antic (Font: Pla General)

L'estructura comercial es disposa al llarg d'aquests eixos viaris, que es configuraven com la nervadura neuràlgica de la vida urbana fins fa ben poc temps.

Els creixements d'aquest segle han tendit a completar els intersticis d'aquests "dits", disposant-se en anella concèntrica respecte al centre de Figueres, en "taca d'oli", perdent la relació amb les antigues "nervadures" vitals i fent-se més dependents del centre de Figueres i dels centres comercials de la seva perifèria i perdent el vincle entre sí.

Quadre VIII: Les Forques (Font: Pla General)

La descripció dels diversos nuclis es pot trobar en la Memòria, volum I del Pla General, que no sembla necessari repetir aquí.

Malgrat tot, la informació rellevant per l'Auditoria que es pot subratllar és la següent:

☐ **Comerç**

S'estima que un estàndard acceptable és de 4 m²/habitatge, quantitat que s'assoleix a Vilafant. L'actual comerç (37 locals x 200 m² són aproximadament = 7.400 m² : 980 habitatges = 7,5 m²/habitatge), que antigament havia donat vida a les carreteres formadores dels nuclis està poc actualitzat en la seva oferta i no pot abastar les necessitats dels residents de Vilafant, que depenen de Figueres i, per tant, de desplaçaments en automòbil.

☐ **Equipaments socials**

Estan cobertes les necessitats bàsiques educatives, esportives, religioses i socials. Això no obstant, els centres existents es troben dispersos, estan poc integrats en el teixit urbà i pel moment no generen centralitats urbanes que afavoreixin la intercomunicació casual entre els habitants.

□ Habitatge

La tipologia tradicional de cases en alineació de vial o entremetgeres es limita al nucli antic i al nucli del Puig Grau. Les noves edificacions a Els Aspres, La Solana i a CV3 són aparellades i en la resta dels casos, aïllades. L'alçada no supera quasi mai les dues plantes i en conseqüència, la densitat és molt baixa. Els 928 habitatges censats l'any 1990 (veure apartat d'habitatge) es situen en les 96 hectàrees de sòl urbà consolidat, resultant una densitat bruta de 9,6 habitatges per hectàrea. No es troben dades d'edificis molt degradats o ruïnosa, ni tampoc és aguda la presència d'habitatges desocupats, malgrat calgui supervisar un inici d'aquesta tendència en el nucli antic.

El preu del m² construït oscil·la entre un mínim de 125.000 pts/m² d'una casa antiga a restaurar en el nucli antic i les 230.000 pts/m² d'una casa nova aïllada en una zona de nova urbanització. La repercussió del preu del sòl per edificar sobre la superfície construïda final és d'un 40.000 pts/m², amb un promig del 20%. L'adquisició d'habitatge en 20 anys suposa el 25% de la renda familiar mitja, tots ells, valors mitjans de mercat.

□ Urbanització

El grau i qualitat de la urbanització és alta, tant a nivell de pavimentació com d'enllumenat i també en la creació de jardins urbans. No es detecten zones greument desateses.

Anàlisi del planejament urbanístic

El Pla General d'Ordenació Urbana de Vilafant de l'any 1999 és un document detallat i ben resolt.

Com tots els Plans, classifica el sòl del terme en sectors de divers grau de desenvolupament i consolidació, segons el règim urbanístic reflectit en la següent taula:

CLASSIFICACIÓ DEL SÒL		m ²	%
Urbà		1.135.161	13,56
Urbanitzable	Programat	810.382	9,67
	No programat	302.753	3,62
No urbanitzable	Protecció agrícola	4.631.207	52,38
	Protecció de riberes	610.643	7,29
	Protecció del paisatge	882.977	10,55
Total superfície		8.373.123	100

Taula 45: Classificació del sòl de Vilafant en el Pla General de l'any 1999 (Font: Ajuntament de Vilafant)

Per nuclis, la classificació del Pla General es la següent:

Superfície del terme en m²			8.373.123	100 %	100 %
Sòl urbà en m²	Nucli antic	204.118		2'44 %	
	El Parc	65.688		0'78%	
	Fomento	19.140		0'23%	
	Cementiri	4.905		0'06%	
	Camí d'Avinyonet	4.792		0'065	
	Les Arengades	484.817		5'79%	
	Les Forques	210.360		2'51%	
	La Solana	49.875		0'60%	
	Ind.Pont del Príncep	91.466		1'09%	
	TOTAL		1.135.161		13'56%
Sòl urbanitzable en m²	SUP (Sòl Urbanitzable Programat)				
	Corba d'en Massanet	27.515			
	Camps d'en Pineda	36.465			
	Camps d'en Fita	43744			
	Les Piscines	141.150			
	Camps d'en Mario	42.948			
	Molí de l'arròs	38.137			
	Mas Niceto	13.565			
	Rec Susanna	152.446			
	Indelor	80.380			
	Mas d'en Fonso	76.904			
	Canal de rec	77.730			
	SUP 0	79.398			
		810.382		9'67%	
	SUNP (Sòl Urbanitzable No Programat)				
	Torrent d'en Serra	95.191			
	Camí d'Avinyonet	112.010			
	Les Forques (Ponent)	95.552			
		302.753		3'62%	
	TOTAL		1.113.135		13'29%
Sòl no urbanitzable en m²	Protecció de riberes	610.643		7'29%	
	Protecció paisatge	550.755			
		48.922			
		283.300			
		882.977		10'55%	
	Protecció agrícola	4.631.20		52'38%	
		7			
	TOTAL		6.124.827		73'15%

Taula 46: Classificació del sòl de Vilafant en el Pla General de 1999. (Font: Ajuntament de Vilafant)

Regulació del sòl urbà

El sòl urbà consolidat actualment és una mica menor que el qualificat per el Pla General. A l'interior d'aquesta classificació del Pla encara hi ha 18 zones per consolidar que es desenvoluparan mitjançant la figura d'Unitats d'Actuació. La relació d'aquest creixement intern del sòl urbà s'analitza en la taula 42.

En aquesta taula s'ha extractat la normativa prevista per les Unitats d'Actuació, destacant els aspectes més rellevants: superfície, ús, número d'habitatges, densitat, cessions d'equipament, vialitat i espais verds.

La regulació del sòl urbà consolidat es respecta majoritàriament en la normativa del Pla General.

Les 18 Unitats d'Actuació, de reestructuració o creixement es caracteritzen per:

- ☐ **Superfície:** ocupen un total de 17 hectàrees, que suposa un **increment del 17,7 %** del sòl urbà.
- ☐ **Dimensió de les actuacions:** superfície **promig de 0,5 hectàrees**, excepte les industrials.
- ☐ **Habitatges:** el potencial és de **194 nous habitatges**, un **increment del 20,88%** del sòl urbà.
- ☐ **Densitat:** la densitat resultant es de 24,25 habitatges per hectàrea, més del doble del sòl urbà.
- **Edificabilitat:** és la resultant de l'aplicació de les ordenances a cada solar.
- ☐ **Vialitat:** es generen **3,04 hectàrees de nova vialitat** a mantenir.
- ☐ **Verd urba:** es generen **0,60 hectàrees de nous espais verds**.
- ☐ **Dotacions:** no es carreguen aquestes U.A. de cessions d'equipament, que pel sòl urbà ja son previstos per el Pla General.

SÒL URBÀ	Su pe r f i c i e n H a	d'h abi tat No m b r e s	ha bit De atg ns es/ tat Ha	Edi fic i c i o n e l m 2 sòl	Cessions en m ²			
					Via ls	Ve rd	Do tac ion s	Do ce nt
Sol Urbà consolidat								
Nucli antic	19.24							
El Parc	6.57							
Fomento	1.91							
Cementiri	0.49							
Camí d'Avinyonet	0.48							
Les Arengades	42.42							
Les Forques	20.46							
La Solana	4.99							
Ind. Pont del Príncep	0.00							
Total Sòl urbà consolidat	96.57							
Unitats d'Actuació (Creixement)								
UA nº 1. "Corba d'en Massanet"	0.58	7	12	NN.UU.	0.14			
UA nº 2. "Horta d'en Vilà"	0.59	20	34	NN.UU.	0.15	0.08		
UA nº 3. "Puig Grau"	1.78	30	17	NN.UU.	0.23	0.27		
UA nº 4. "Carrer Empordà"	0.25	3	12	NN.UU.	0.20			
UA nº 5. "Arengada 1"	0.35	13	36	NN.UU.	0.10			
UA nº 6. "Arengada 2"	0.27	10	36	NN.UU.	0.07			
UA nº 7. "Arengada 3"	0.37	12	32	NN.UU.	0.11			
UA nº 8. "Carretera d'Olot"	0.32	10	32	NN.UU.	0.05			
UA nº 9. "Closes d'en Clarà 1"	0.12	4	34	NN.UU.	0.01			
UA nº 10. "Closes d'en Clarà 2"	0.15	6	40	NN.UU.	0.01			
UA nº 11. "Mas Bellmunt"	0.76	20	26	NN.UU.	0.17	0.13		
UA nº 12. "Can Roura"	0.69	20	29	NN.UU.		0.03		
UA nº 13. "Rec Susana"	0.17	4	24	NN.UU.	0.05	0.04		
UA nº 14. "Ronda Pirineus"	0.41	10	25	NN.UU.	0.13	0.06		
UA nº 15. "Pont del Príncep 1"	5.04	zona a.7.2.	Industrial	NN.UU.	1.03			
UA nº 16. "Pont del Príncep 2"	4.11	zona a.7.2.	Industrial	NN.UU.	0.55			
UA nº 17. "Canadell"	0.23	11	48	NN.UU.	0.04			
UA nº 18. "Camí d'Avinyonet"	0.77	15	19	NN.UU.	0.00			
Total Unitats d'Actuació	16.95	194	11		3.04	0.61		
Total sòl Urbà 113.52								
Densitat promig de les UA's sense sòl industrial 7.80 194 25								

Taula 47: Anàlisi del sòl urbà (Font: Elaboració pròpia)

Regulació del sòl urbanitzable

Anàlisi quantitativa

- Creixement

El Pla General preveu una **expansió de 111 hectàrees**, 81 hectàrees en sòl programat per als propers 8 anys i 30 hectàrees per a un període posterior indeterminat, condicionat a la colmatació del sòl programat.

Aquesta expansió, més la de les U.A., suposa un **increment del 133 %**, més que duplicar el sòl urbà actual, amb un consum de sòl de 10 hectàrees anyals, que equival, sobre les 96 hectàrees del sòl consolidat, a un increment de sòl del 10,4 % anyal. Aquest consum no és, en superfície de sòl, l'experimentat en els darrers anys en el terme de Vilafant.

La proposta es fonamenta en l'increment de la població que si s'ha experimentat en els darrers 8 anys, que ha passat de 2.914 habitants censats l'any 1991 als 4.131 de l'any 1999, el 17,7 % anyal. Aquest increment es suposa sostingut en el futur, tot i que no és creixement demogràfic vegetatiu, sinó induït per la influència de Figueres.

- Dimensió de les actuacions

Dels 12 sectors previstos, 6 d'ells, tenen una superfície menor de 4 hectàrees, 4 sectors tenen, aproximadament, 8 hectàrees i 2 sectors amb 15 hectàrees, operacions molt més grans que les de les U.A. urbanes i que donen la idea de preveure l'actuació d'operadors professionals.

- Habitatges

El total màxim previst és de **967 nous habitatges**, destacant el sector del rec Susanna amb 381 habitatges. Segons els càlculs habituals de 3 habitants per habitatge, el potencial de població en sòl urbanitzable seria d'uns **3.000 nous habitants** en els propers 8 anys. Es tendeix a mantenir la predominància d'habitatge unifamiliar amb jardí, de màxim dues plantes d'alçada.

- Densitat

La màxima autoritzada és de 25 habitatges per hectàrea en la majoria dels casos, que es més del doble de la del sòl urbà actual; aquest es un factor de sostenibilitat, tot i ser encara **valors de ciutat-jardí extensiva, tipologia molt consumidora de sòl**.

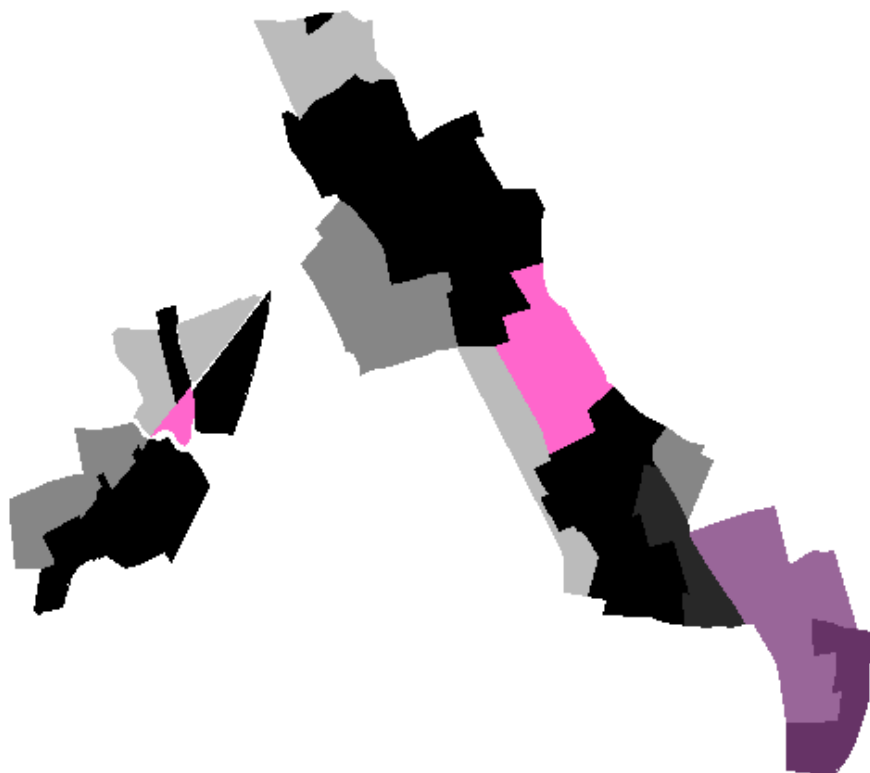
- Edificabilitat

És de 45 m² sostre / m² sòl en 5 sectors i 60 m² sostre / m² sòl en els altres 5, essent també paràmetres de màxim esponjament a l'interior de la parcel·la, **generant molts jardins privats**.

- Vialitat
Per aplicació de la Llei del sòl cal esperar **30 hectàrees de nova vialitat** a mantenir.
- Verd urbà
Pel mateix motiu, es crearà un mínim de **11 hectàrees de nous espais verds**.
- Dotacions:
Pel mateix motiu, es crearà un mínim de **12.000 m² d'equipaments comunitaris**.

SÒL URBANITZABLE	Superfície en Ha	Nombre d'habitatges	Densitat habitatges/Ha	Edificabilitat	Fase temporal
SUP					
2. Camps d'en Pineda	3.65	89	25	0.45	primer quatrieni
3. Camps d'en Fita	4.37	109	25	0.45	primer quatrieni
5. Camps d'en Mario	4.29	100	25	0.45	primer quatrieni
11. Mas d'en Fonso	7.69	1hab./parc >2.000 m2		0.60	primer quatrieni - industrial-
12. Canal de Rec	7.77	1hab./parc >2.000 m2		0.60	primer quatrieni - industrial-
1. Corba d'en Massanet	2.75	68	25	0.45	segon quatrieni
4. Les Piscines	14.12	92	6.5	0.65	segon quatrieni
6. Molí de l'arrós	3.81	95	25	0.45	segon quatrieni
8. Mas Niceto	1.36	33	25	0.60	segon quatrieni
9. Rec Susana	15.24	381	25	0.60	segon quatrieni
10. Indelor	8.04	1hab./parc >2.000 m2		0.60	segon quatrieni - industrial-
Sols Urbanitzables amb Pla Parcial					
SUP 0	7.94	aprovat: Fànbrega, Samart i Gironell			
Total SUP	81.0382	967	12		
SUNP					
Riera d'en Serra	9.52	despres dels SUP 1,2 i 3 A executar per necessitats d'habitatge públic o completats els SUP propers			
Camí d'Avinyonet	11.20	al barri de Les Arengades A executar per sectors no inferiors a un 25%, quan s'hagi executat, en >			
Les Forques Ponent	9.56	d'un 80 % els SUP nº 4, 5, i 9.			
Total SUNP	30.28				
Total Sòl urbanitzable	111.31				
Densitat promig sense sòl industrial					
	57.54	967	17		

Taula 48: Anàlisi del sòl urbanitzable (Font: elaboració pròpia)

Quadre IX: Esquema dels sòls urbanitzable de Vilafant (Font: Elaboració pròpia)

LLEGENDA

NEGRE:	sòl urbà consolidat i Unitats d'actuació residencial
GRIS FOSC:	sòl urbanitzable programat residencial.
GRIS CLAR:	sòl urbanitzable no programat residencial
VIOLETA FOSC:	sòl urbà consolidat i Unitats d'actuació industrials
VIOLETA CLAR:	sòl urbanitzable programat industrial
MAGENTA:	sòl urbanitzable programat

Anàlisi qualitativa

Com es pot veure en l'esquema anterior, la disposició del nou creixement proposat per el Pla General es diferent al voltant del nucli antic que en els altres nuclis.

En el nucli antic el desenvolupament està proposat simètricament respecte de la carretera de Besalú, per l'expectativa de desplaçament de trànsit des d'aquesta a la nova carretera transpirenaica projectada més a l'Oest, que actuarà com a variant pel nucli antic de Vilafant. Aquest desdoblament del trànsit i la duplicació del nucli significarà la reconversió de la carretera actual en un eix central i l'aparició en el seu lloc d'un nou espai urbà practicable i potencialment molt qualificat.

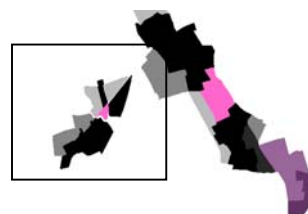
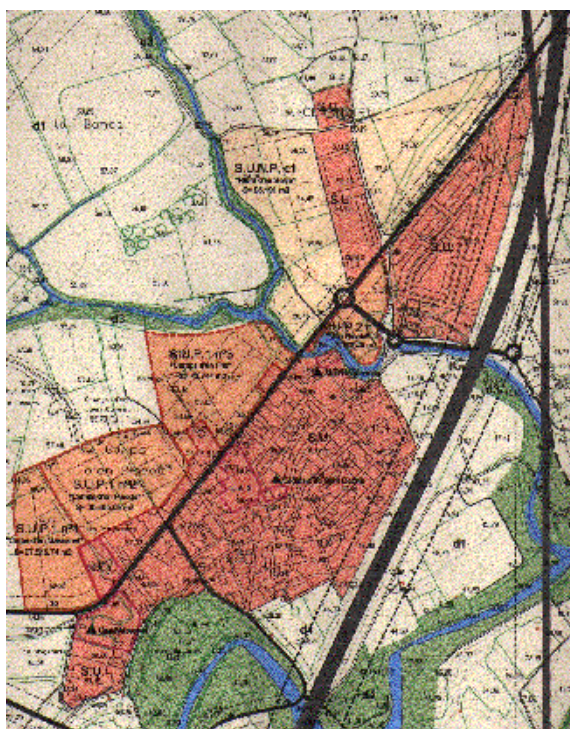
Els altres dos nuclis agregadors dels menors: El Camp dels Enginyers i Les Forques creixeran, tal i com s'ha esmentat anteriorment, abandonant l'esquema radial procedent del centre de Figueres, colmatant l'espai entre els radis, i tendint cap un esquema "palmíped", consolidant una corona perifèrica de Figueres.

A continuació es reproduïx per fragments el plànol d'estructura orgànica del territori del Pla General i les característiques previstes pel Pla per cada sector.

1. Nucli antic

URBÀ

Centre històric
El Parc
Fomento
Cementiri

Centre

SUP 1: HTGE BAIXA DENSITAT

Corba d'en Massanet
Camps d'en Pineda
Camps d'en Fita

SUP 2: TOLERÀNCIA PETITA INDUSTRIAL

Mas Niceto

SUNP: FORA DE PROGRAMA

Torrent d'en Serra

Quadre X: Estructura del territori 1 (Font: Pla General)

La motivació de les Unitats d'Actuació es reproduïx del text del Pla General

UNITAT D'ACTUACIÓ n° 1. "Corba d'en Massanet"

Delimitació: Comprèn una petita àrea de la banda sud-oest del nucli urbà, al costat mateix de la carretera N-260. Conté una edificació en mal estat de conservació.

Objectius: l'objectiu general és obtenir el sòl i la urbanització del vial grafiat en els plànols, a fi i efecte de permetre una millor connectivitat dels sòls urbanitzables de la banda de ponent.

Qualificacions: l'ordenació de l'edificació es preveu en parcel·les d'edificació aïllada segons la Zona d'ordenació per edificació aïllada. Dominància unifamiliar, a.3.2.

UNITAT D'ACTUACIÓ n° 2. "Horta d'en Vilà"

Delimitació: Comprèn una zona central del nucli urbà molt propera a l'església. Limita amb la plaça de l'església per l'est, amb el carrer de l'església i parcel·les edificades pel nord, amb la N-260 per ponent i amb la part posterior de les edificacions de la banda nord del carrer Llers i els seus patis.

Objectius: l'objectiu general és obtenir un gran espai que permeti el re-equilibri dels espais lliures i d'equipament del nucli antic.

Així mateix un objectiu important és aconseguir un vial que comuniqui el centre del poble amb la N-260.

Qualificacions: l'ordenació de l'edificació es preveu en edificació per alineació a vial, segons la Zona per definició volumètrica.

Alineació a vial. a.1.3.

SUNP. c1. "Riera d'en Serra"

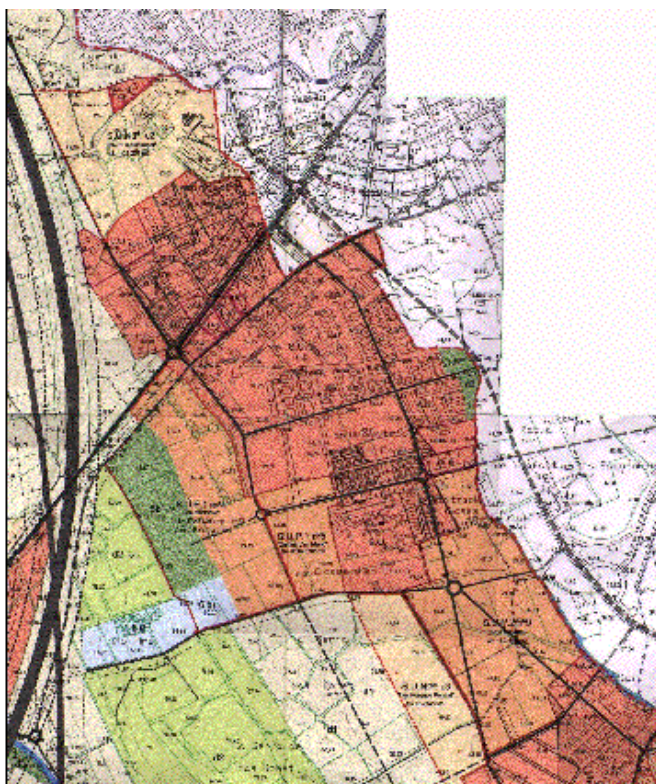
Superfície àrea: 95.191 m²

Delimitació: Terrenys situats entorn de la riera d'en Serra, el cementiri i les cases del Ministeri de Foment.

Desenvolupament: Quan s'hagin desenvolupat els sòls urbanitzables programats n° 1, 2 i 3.

Condicions: Les dels sòls urbanitzables de baixa densitat.

2. Les Arengades

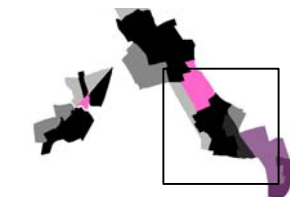
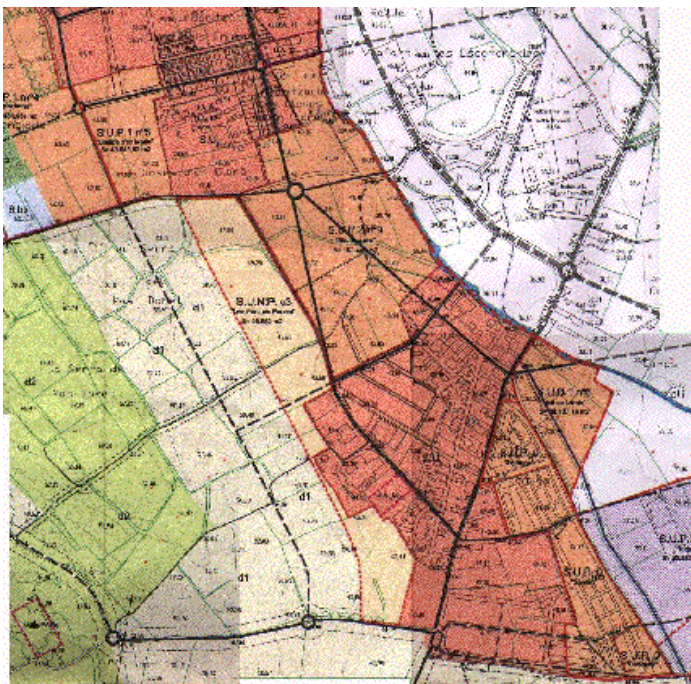

Les Arengades

Quadre XI: Estructura del territori 2 (Font: Pla General)

URUR Puig Grau
Camí d'Avinyonet
Les Arengades
El Camp dels Enginyers
Les Closes d'en Clarà
S.U.P.1
Les Piscines
Camps d'en Mario
SUNP Camí d'Avinyonet

3. Les Forques

Les Forques

Quadre XII: Estructura del territori 3 (Font: Pla General)

URBÀ

Les Forques
Rec Susanna
Ronda Pirineus

SUP 1

Fabrega
Samart
Gironella
Molí de l'arròs

SUP 2

Rec Susanna

SUNP

Les Forques de Ponent

UNITAT D'ACTUACIÓ n°13. "Rec Susanna"

Delimitació: Comprèn una zona situada a l'extrem nord del barri de Les Forques, al costat mateix del Rec Susanna.

Objectius: l'objectiu general és obtenir la vialitat que permeti prolongar la ronda del rec Susanna en sentit nord i resoldre correctament l'ordenació de l'edificació de manera que s'evitin les mitgeres al descobert.

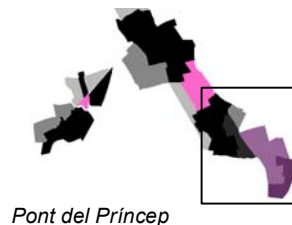
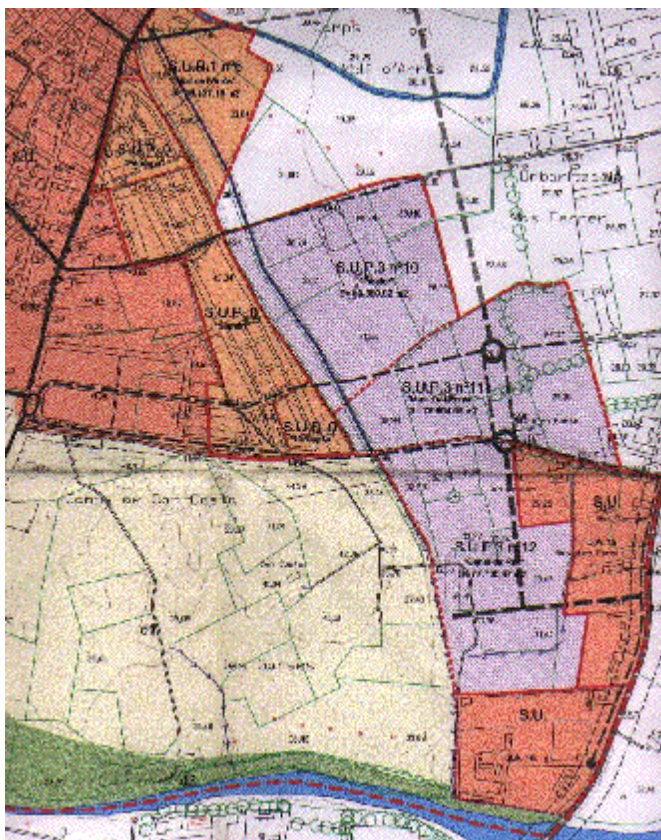
Qualificacions: l'ordenació de l'edificació es preveu en edificació per alineació a vial, zones a.13.

UNITAT D'ACTUACIÓ n°14. "Ronda Pirineus"

Delimitació: Comprèn una zona situada a la banda est del barri de Les Forques, en la prolongació de la Ronda Pirineus. Entre la zona d'edificació en filera i la zona industrial de Fricafor.

Objectius: l'objectiu general és l'ordenació del sector mitjançant una tipologia edificatòria que permeti obtenir un espai lliure entorn de la zona consolidada, alhora que prolongar la Ronda Pirineus.

Qualificacions: l'ordenació de l'edificació es preveu en edificació per alineació a vial, zones a.13. i zones a.0.0 ó zones a.2

4. El Pont del Príncep

Pont del Príncep

Quadre XIII: Estructura del territori 4 (Font: Pla General)**URBÀ**

Pont del Príncep 1 i 2

SUP 3 INDUSTRIAL

Indelcor (I)

Mas d'en Fonsu (I)

Canal de Rec (I)

UNITAT D'ACTUACIÓ n°15. "Pont del Príncep 1"

Delimitació: Comprèn una zona, situada a la banda sud-est del terme municipal, en el sector anomenat del Pont del Príncep. Es tracta d'una zona limítrof, per al banda de llevant amb la N-II-a i que conté diverses edificacions amb estructura de masos i diverses activitats comercials i industrials en el front de carretera.

Objectius: l'objectiu general és ordenar el sector de manera que considerant que es tracta d'una zona parcialment consolidada, es considera prioritaria l'execució del sistema viari principal i dels serveis urbans. És, també un objectiu fonamental l'ordenació dels usos i edificacions de manera que es mantinguin els residencials-agraris i es compatibilitzin amb els usos més industrials que es desenvolupen des de ja fa temps.

Sistema d'actuació: D'entre els sistemes d'actuació previstos per la llei, es fixa com a sistema d'actuació per a l'execució de la present unitat d'actuació, el sistema de cooperació.

UNITAT D'ACTUACIÓ n°16. "Pont del Príncep 2"

Delimitació: Comprèn una zona, situada a la banda sud-est del terme municipal, en el sector anomenat del Pont del Príncep. Es tracta d'una zona limítrof, per al banda de llevant amb la N-II-a i que conté diverses edificacions amb estructura de masos i diverses activitats comercials i industrials en el front de carretera.

Objectius: l'objectiu general és ordenar el sector de manera que considerant que es tracta d'una zona parcialment consolidada, es considera prioritaria l'execució del sistema viari principal i dels serveis urbans. És, també un objectiu fonamental l'ordenació dels usos i edificacions de manera que es mantinguin els residencials-agraris i es compatibilitzin amb els usos més industrials que es desenvolupen des de ja fa temps.

Regulació del sòl no urbanitzable

El sòl no urbanitzable està adaptat a la nova Llei del Sòl, en el sentit que protegeix tot el sòl no urbanitzable de l'edificació mitjançant la figura de protecció agrícola, qualificació que es distingeix en tres matisos:

- protecció agrícola
- protecció ambiental
- protecció de riberes

Per aclarir el seu destí, extractem del text normatiu del Pla General:

SÒL NO URBANITZABLE DE PROTECCIÓ AGRÍCOLA. (D1)

Definició. Aquest sòl comprèn aquelles àrees en les que el Pla general no permet que es produeixin processos d'urbanització i parcel·lació urbanística, per a les que el pla determina àrees de sòl amb millors condicions de topografia, localització respecte a nuclis urbans, accessibilitat, en quantitat suficient per absorbir i canalitzar el desenvolupament urbà durant el seu període de vigència. Tot això amb l'excepció resultant de l'apartat 2 de l'article 2 d'aquestes normes.

Usos. Permesos Agrícola. Forestal. Ramaderia. Prohibits Sanitari. Indústria. Tolerats Habitatges.
Activitats extractives. Recreatiu. Esportiu. Càmping.

SÒL NO URBANITZABLE DE PROTECCIÓ AMBIENTAL. (D.2).

Definició. Comprèn aquelles àrees que per la seva posició territorial, tipus de conreu autòcton o per la bellesa del paisatge, han de ser objecte de protecció de l'ús i de les activitats que en ells es permeti desenvolupar, amb la finalitat de mantenir el caràcter ambiental dels mateixos i l'equilibri global del territori.

Usos. S'admeten en aquesta zona, dins de les limitacions establertes en aquest article, els següents usos.

Permesos Agrícola. Forestal.

Prohibits Sanitari. Indústria. Residencial. Ramaderia. Activitats extractives.

Tolerats Recreatiu. Esportiu.

SÒL NO URBANITZABLE DE PROTECCIÓ DE RIBERES (D3).

Definició. Comprèn aquelles àrees de sòl no urbanitzable que per constituir elements fonamentals de l'estructura geogràfica del territori i del paisatge han de ser objecte de restriccions als usos i edificacions que puguin afectar-los. S'inclou en aquest tipus de sòl els cursos d'aigua i els seus marges, malgrat que no estessin especificats gràficament en els plànols, les formacions geogràfiques significatives, les masses d'arbrat de ribera i en general tots aquells elements que han de ser protegits per ser components substancials de la identitat del territori.

Norma de manteniment i protecció.

En est sòl es mantindrà el caràcter de l'arbrat, cultius i àrees de vegetació existents, admetent-se les operacions encaminades a la seva conservació i millora, entre les que s'entenen les explotacions forestals que no siguin contradictòries amb aquests objectius.

Com es pot veure, la regulació es prou respectuosa amb l'espai agrícola.

3.1.7. SISTEMES NATURALS

L'entorn natural del municipi de Vilafant està dominat per l'espai agrícola i les pastures permanents, que suposen el 98,10% del total. El terreny forestal hi té poca importància relativa, representant únicament el 0'2%.

El clima mediterrani (amb els màxims de pluviometria a la tardor i els mínims a l'estiu), la tramuntana (vent de gran importància a la plana empordanesa i que fa augmentar molt l'evapotranspiració) i l'edafologia de la zona (ens trobem sobre terreny calcari) determinen quina és la vegetació potencial de la zona.

3.1.7.1. LA VEGETACIÓ I EL PAISATGE

3.1.7.1.1. La vegetació forestal

Té una importància relativa, escassa a la zona. Potencialment s'hi distingirien dos dominis: el de l'alzinar i el del bosc de ribera, seguint el curs del riu Manol (veure Taula I i II de l'Annex 1).

També caldria afegir-hi les plantacions de diverses espècies.

Per la situació fisiogràfica i les característiques calcàries del sòl, ens trobem sota el domini de l'alzinar litoral típic (*Quercetum ilicis galloprovinciale pistacietosum*). Aquesta és una comunitat que es caracteritza per tenir un estrat arbori amb una alçada discreta (10-15 m) i un sotabosc amb components arbustius i lianoides importants que impedeixen que la llum arribi amb facilitat al terra i que es desenvolupi l'estrat herbaci (Folch.R, 1986).

Dins el municipi de Vilafant es distingeix l'alzinar litoral degradat i l'alzinar litoral degradat amb garric. El primer el trobem sovint resseguint les vores del riu Manol en aquelles zones on degut al pendent la vegetació de ribera no té la suficient capacitat per a poder sobreviure a causa de la manca d'humitat. La comunitat que hi observem presenta un recobriment tant de l'estrat arbori com de l'arbustiu, inferior a l'esperat. També l'alçada i el nombre d'espècies és inferior al que presentaria aquesta comunitat en el seu estat òptim.

Cal tenir present que l'alzinar litoral necessita un sòl relativament profund i ben constituït. Les petites zones del municipi ocupades per alzinar sovint presenten un pendent important i estan sotmeses a processos d'erosió i de freqüentació.

L'alzinar litoral degradat amb garric el trobem a la vora dels camins formant petites franges, sovint difícils de representar a grans escales. L'alçada de l'estrat arbori i de l'arbustiu és molt similar i destaca l'abundància del garric (*Quercus coccifera*).

En general aquestes zones d'alzinar ocupen petits espais entre camps, pastures, marges i zones no cultivades ni pasturades des de fa temps, i entre la vegetació de ribera (en aquells punts on la humitat no és suficient) creant així una mena de mosaic, cartografiable, únicament, a petites escales. És interessant, també, la presència d'aquesta comunitat a la zona del torrent d'en Serra, proper al camí dels Mentiders. En aquest indret s'ha de parlar de la presència d'alguns exemplars de roure (*Quercus pubescens*) i d'àlber (*Populus alba*) que s'albiren d'entre les alzines (*Quercus ilex*) i el garric (*Q. coccifera*).

No es pot oblidar, dins aquest apartat dedicat a l'alzinar, fer esment a l'alzina de Can Massanet, al peu de la qual brolla un doll d'aigua fresca que no s'atura mai. Aquesta alzina ha estat declarada arbre monumental per la Generalitat de Catalunya.

Pel que fa a la vegetació de ribera potencial de la zona, cal parlar de la verneda amb consolda (*Lamio-Alnetum glutinosae*). Es tracta d'una comunitat que cerca amb preferència àrees planes i que pot suportar sòls menys humits que la verneda típica, i per això arriba a penetrar en àrees de la terra baixa. Aquestes poblacions es situen en llocs on el mantell freàtic és continu, per tant, són indrets plans i ben proveïts d'aigua que sovint han estat aprofitats per a instal·lar-hi conreus (Folch, 1989),

Els vestigis d'aquesta comunitat a les vores del riu Manol, encara es poden observar en zones on el sòl és una mica alt en relació al nivell de l'aigua i només s'inunden temporalment. L'abundància del vern no és tan important com s'esperaria, però cal destacar la presència d'alguns exemplars d'alçada considerable. El sotabosc, tot i estar constituït per espècies típiques de la comunitat com la consolda (*Symphytum tuberosum*) i la gatassa (*Ranunculus ficaria*), es caracteritza per la impenetrable barrera que forma la bardissa amb roldor (*Rubus-Corietum myrtifoliae*). Aquesta comunitat protagonitzada per l'esbarzer (*Rubus ulmifolius*) s'estén cap al endins de les poblacions forestals alterades, que ja no són prou nombroses per eliminar-la, i en el paisatge actual acostumen a substituir el bosc de ribera o altres menes de bosc de fullatge caduc (Bolós, 1983).

Cal dir, que en alguns punts del seu recorregut el riu Manol passa totalment acinglerat. En aquests talussos, alguns d'ells bastant inestables, la presència d'espècies arbòries hi és minsa o fins i tot nul·la. La bardissa aprofita aquesta situació per desenvolupar-se frondosament. En alguns casos la inestabilitat del talús és tan gran que es troba mancat de vegetació.

Finalment cal afegir que a les zones properes a la vora del curs d'aigua, on el sòl té abundant aigua freàtica i l'exposició a la inundació és més o menys freqüent, hi trobem una comunitat on abunden els salzes (*Salix purpurea* i *S. alba*), els pollancre (*Populus alba*, *Populus sp.*, etc.) i el freixe (*Fraxinus angustifolia*). Completen l'estrat arbori alguns exemplars de vern (*Alnus glutinosa*), d'om (*Ulmus minor*) i d'auró (*Acer campestre*). Ens trobaríem a l'aliança *Populion Albae*.

Els salzes, que són capaços de desenvolupar-se sobre terrenys codolosos i sorrencs a les àrees afectades directament per les avingudes, juguen un paper fonamental com a reguladors dels efectes de les riuades: esmorteixen la força de les aigües, retenen la terra amb les seves rels i el llot amb el seu brancatge atapeït, arribant a formar illetes al bell mig de la llera i protegeixen els altres boscos riberencs de l'embat directe de les aigües (Folch, 1989). Sovint al sotabosc d'aquestes zones hi abunden espècies accidentals com l'ortiga gran (*Urtica dioica*), que arrelen bé en zones on hi ha fangs nitrificats a causa de la matèria orgànica portada per les riuades.

També els pollancre ocupen la primera línia vora les aigües ja que necessiten un nivell freàtic força elevat. Cal destacar-hi la presència de l'àlber (*Populus alba*) i la d'altres espècies de pollancre gairebé sempre introduïdes per l'home.

Els freixe (*Fraxinus angustifolia*) és un arbre típic dels riberals, els rius i els torrents. Tot i que sovint el trobem a primera línia de riu acompanyant els pollancre i els salzes, també existeix en zones on el nivell freàtic és més baix. Al municipi, cal destacar la seva importància colonitzadora en alguns dels horts abandonats a la zona propera al riu Manol i en els petits espais que queden entre la tanca de l'autopista i aquesta.

Els oms (*Ulmus minor*) són poc exigents en quan a la humitat edàfica i poden fer-se en sòls d'aigua freàtica profunda i oscil·lant. La majoria de les omedes han estat substituïdes per conreus (Folch, 1989). Els exemplars que s'han trobat a la zona són pocs i de port poc important. Sovint s'observen a prop dels horts, presentant un aspecte arbustiu. Cal dir que, darrerament, aquesta espècie s'ha vist afectada per una plaga fúngica, la grafiosi, causada per l'ascomicet *Cratocystis ulmi* que ha causat una disminució important d'aquesta població.

Pel que fa a les plantacions, cal parlar d'oliveres i pollancre. Les primeres es solen trobar formant línies que separen els camps de conreu. Altres vegades es situen en extensions més àmplies. És en aquests casos quan es pot distingir la comunitat arvense que l'acompanya (*Diplotaxietum eruroides* subass. *diplotaxietosum*), en la que la ravenissa blanca (*Diplotaxis eruroides*) forma una catifa blanca que cobreix el sòl i sovint va acompanyada per altres espècies arvenses com serien *Convolvulus arvensis*, *Calendula arvensis*, *Cirsium arvense*, *Sonchus sp.* etc.

Segons Bernils, 1997, en els períodes de 1862/1864 Vilafant era considerada una de les poblacions amb excedència d'oli de la comarca, i hi dedicava el 4,8 % de la superfície total del municipi. La producció d'oli es va aturar amb els freds de l'any 1956, que van matar una gran quantitat d'oliveres.

Les plantacions de pollancre (*Populus sp.*) encara són presents en alguns punts propers a la riba del riu Manol (veure Plànol nº 8). Sovint el sotabosc està format per nombroses flors blanques del gènere *Oxalis*. A l'anomenat paratge de La Salida, hi havia hagut una gran plantació que s'havia utilitzat per a fer carbó vegetal (Bernils, 1997).

Finalment cal parlar d'un petit fragment amb pi a la zona del Mas Nou i d'una plantació de plàtans (*Platanus x hispanica*) situada entre els Camps del Molí i els horts de Can Massanet. Cal dir que els plàtans són molt freqüents al llarg de carreteres, camins i jardins, on es planten pel seu creixement ràpid, per l'ombra densa que fan i perquè suporten bé que els esporguin.

3.1.7.1.2. La vegetació herbàcia de llocs humits

La trobem present a les ribes del riu Manol, a la major part del seu recorregut pel municipi.

El creixenar típic (*Apietum nodiflori*) és una comunitat amb un comportament helofític: les plantes viuen arrelades dins de l'aigua, però amb una part dels seus òrgans vegetatius fora d'aquesta. Poden resistir temporades curtes d'eixut.

Tot i que el nombre d'espècies no és excessivament alt, cal parlar d'un important recobriment. Destacaríem la presència de créixens bords (*Apium nodiflorum*), créixens vers (*Rorippa nasturtium-aquaticum*) i créixens de cavall (*Veronica anagallis-aquatica*) que donen el nom a la comunitat (veure Taula III de l'Annex I).

També la menta aquàtica (*Mentha aquatica*), el romàs (*Rumex conglomeratus*) i les ortigues (*Urtica dioica*) són presents en tots els inventaris realitzats.

Segons Folch, l'any 1986 el creixenar és associable a aigües feblement o només mitjanament pol·luïdes, i encara, mitjançant restes orgàniques naturals com excrements i no pas utilitzant productes industrials. És per això que, abans, la seva presència era habitual als punts propers a zones rurals. Actualment, aquesta comunitat és escassa al municipi i la seva presència s'interpreta com un signe de bona conservació del riu, relacionable amb un ús tradicional de les aigües.

El potamogeton (*Potamogeton nodosus*) és un hidròfit (planta aquàtica) que normalment es desenvolupa en grans masses formant poblaments monoespecífics. Viu arrelat dins l'aigua. A les aigües del riu Manol, s'ha observat que al voltant d'aquesta comunitat monoespecífica sovint hi apareix la boga (*Typha angustifolia*) que viu en aigües quietes i poc profundes.

En zones on el sòl és bastant humit, hi trobem grans mates de jonc ajagut (*Juncus acutus*), una planta de gran amplitud ecològica.

Segons Bolós (1983), la jonquera comuna (ens trobem dins l'aliança *Molinio-Holoschoenion*) ocupa llocs en els quals l'home ha destruït la vegetació forestal potencial (bosc de ribera del *Populion albae* o de l' *Alno-padion*); l'acompanyen altres espècies com la menta aquàtica (*Mentha aquatica*) que també hi és força abundant i la menta borda (*Mentha suaveolens*). Cal destacar la presència del llistó (*Brachipodium retusum*), d'ortigues (*Urtica dioica*) i d'algunes espècies de salzes, que sovint no arriben als 2 m d'alçada (*Salix purpurea* i *Salix ealeagnos*).

Altres espècies que hi apareixen són: *Oenothera rosea*, *Rumex conglomeratus*, *Plantago coronopus* supsp *coronopus*, *P lanceolata*, *Geranium robertianum*, *Carex pendula*, *Anagallis arvensis*, *Potentilla neumanniana*, *Galium tricornutum*, *Foeniculum vulgare*, etc.

3.1.7.1.3. Prats secs

Dins el municipi, trobem zones no conreades on predomina l'estrat herbaci d'uns 20-30 cm d'alçada, majoritàriament constituït per la jonça (*Aphyllanthes monspeliensis*), el llistó (*Brachypodium retusum*) i la farigola (*Thymus vulgaris*). Sovint són zones amb un sòl poc profund molt eixutes i assolellades. No és doncs d'estranyar l'abundància del crespínell (*Sedum sediforme*) una crassulàcia que es desenvolupa en aquestes condicions.

Les joncedes corresponen a les darreres etapes de degradació dels alzinars (Folch, 1989).

A continuació es detallen les espècies determinades en aquestes zones a partir d'un inventari realitzat al juny de l'any 1999 en els marges de la zona entre els horts del Manol i el Mas Nou.

Classe **ONONIDO-ROSMARINETEA**

Ordre **Rosmarinetalia**

Caract. d'Ordre i Classe : *Coris monspeliensis*, *Fumana ericoides*, *Genista scorpius* (2.1), *Euphorbia nicaeensis*, *Lavandula sp* (1.1), *Helianthemum gutatum*, *H. apennium*, *Arenaria grandiflora*

Caract. Aliança APHYLLANTHION : *Aphyllanthes monspeliensis* (3.2), *Astragalus monspessulanus*,

Caract. Aliança ROSMARINO-ERICION : *Rosmarinus officinalis*

Companyes : *Quercus ilex*, *Olea europaea*, *Dorycnium pentaphyllum* (1.1), *D. hirsutum*, *Thymus vulgaris* (2.2), *Brachypodium retusum* (3.3), *Pistacia lentiscus*, *Ononis minutissima*, *Ruscus aculeatus*, *Rubia peregrina*, *Smilax aspera*, *Galium parisiense*, *Hyparrhenia hirta* (1.1), *Centaurea cyanus*, *Helichrysum stoechas* (1.1), *Coronilla minima*, *Polygala calcarea*, *Leuzea conifera*, *Leucanthemum vulgare*, *Daphne gnidium*, *Euphorbia characias*, *Crataegus monogyna*, *Sedum sediforme* (2.2), *Coriaria myrtifolia*.

En aquesta mateixa zona hi ha espais en els que la jonça (*Aphyllanthes monspeliensis*) no hi és tan abundant. Es tracta d'una comunitat xerofítica amb moltes espècies anuals. És l' Ordre : **Thero-Brachypodietalia** Destaquen les grans mates de ginesta (*Spartium junceum*), que sobresurten per la seva mida i color groguenc, de la catifa que forma el llistó (*Brachypodium retusum*), la farigola (*Thymus vulgaris*) i el crespínell (*Sedum sediforme*). Altres espècies com l'arç blanc (*Crataegus monogyna*) , l'esbarzer (*Rubus ulmifolius*) i alguna olivera (*Olea europaea*) de port petit, sobresurten entre les petites taques multicolors que formen les flors de l'*Hypericum perforatum*, *Urospermum delachampii*, *Helichrysum stoechas*, *Psoralea bituminosa*, *Anagallis arvensis*, *Pallenis spinosa*, *Convolvulus arvensis*, *Scabiosa atropurpurea*, *Papaver rhoeas*, *Coris monspeliensis*, *Antirrhinum majus*, *Centaureum sp.* i *Centaurea cyanus* entre d'altres.

3.1.7.1.4. La vegetació lligada als ambients agrícoles

Al voltant dels horts cal destacar la presència del canyar (*Arundini-Convolvuletum sepium*). Hi trobem com a espècie dominant la canya (*Arundo donax*). Es tracta d'una planta de procedència asiàtica que creix en sòls humits i es reproduïx per mitjà de rizomes. Entortolligades a les seves robustes tiges fistuloses, hi trobem la corretjola gran (*Calistegia sepium*), la corretjola vera (*Convolvulus arvensis*) i la carbassina (*Bryonia cretica subsp. dioica*). Altres espècies que sovint apareixen acompanyant les ja esmentades són l'ortiga (*Urtica dioica*), el roldor (*Coriaria myrtifolia*), l'om (*Ulmus minor*), l'esbarzer (*Rubus sp.*), l'arç blanc (*Crataegus monogyna*), la ravenissa blanca (*Diploaxis eruroides*), el tàrec (*Salvia verbenaca*), la verdolaga (*Portulaca oleracea*), la morella roquera (*Parietaria officinalis subsp. Judaica*), etc.

La canya és una espècie amb nombroses utilitats per als hortelans : serveix per a fixar pendents, com a tallavent o per a sostenir plantes conreades (Folch 1989)

Si bé la comunitat descrita anteriorment es troba envoltant els horts és a dir, a les zones més humides, la bardissa amb espinessa (*Pyro-Paliuretum spinae-christi*) es situa als marges dels camps de cereals i farratges en ambients molt més secs dibuixant una estreta franja.

A continuació es detalla un inventari d'aquesta comunitat realitzat al municipi:

Classe **QUERCO-FAGETEA**

Ordre : **Prunetalia spinosae**

Aliança : PRUNO-RUBION ULMIFOLII

Associació : *Pyro-Paliuretum spinae-christi*

Caract. d'Ordre, Classe i Aliança : *Crataegus monogyna*, *Rosa sp*, *Rubus ulmifolius* (2.3)

Caract. de l'Associació *Pyro-Paliuretum spina-christi* : *Paliurus spina-christi* (4.3)

Companyes : *Quercus coccifera* (1.1), *Plantago lanceolata*, *Pallenis espinosa*, *Dorycnium pentaphyllum*, *Osiris alba*, *Pistacia lentiscus*, *Clematis flammula* (1.1), *Brachipodium retusum* (1.1), *Galactites tormentosa*, *Taraxacum officinale*, *Asparagus acutifolius*.

Inventari realitzat al juny de l'any 1999. Procedència : Vorada del marge d'un dels camps de les Vinyasses.

Segons Folch, 1989, aquesta bardissa (*Pyro-Paliuretum spina-christi*) menys higròfila que la bardissa amb roldor (*Rubo-Coriaretum*), pot viure a les planes al·luvials obertes, més eixutes que no pas els fondals humits que ocupa l'altra, sobretot a les àrees septentrionals del principat, ventejades per la tramuntana. Sovint s'utilitza com a tanca natural de camps i pastures adquirint un paper paisatgístic lligat als ambients agrícoles.

La vegetació dels horts mediterranis (*Panico-Setarion*) està íntimament lligada a la irrigació continuada i a l'abundant enriquiment de la terra amb adobs. Sovint hi apareixen teròfits (plantes anuals que durant l'època desfavorable no conserven òrgans vegetatius, només perduren les llavors d'afinitats eurosiberianes, que formen densos herbeis tendres. Aquests herbeis contrasten notablement amb les comunitats sagetals de llocs secs que s'observen en els conreus de cereals i farratges.

Sovint, entre els colors daurats de l'ordi i la civada (*Hordeum vulgare* i *Avena sativa*) poden veure's les nombroses taques vermelles que formen els pètals de les roselles (*Papaver rhoeas*), barrejades amb les campanetes de la corretjola (*Convolvulus arvensis*) per sota les altes tiges de la niella (*Agrostemma githago*). Aquesta última és una espècie que, a causa de la seva vulnerabilitat en front els herbicides, és cada vegada més difícil de trobar. Tot i això, ha estat observada al municipi. Altres espècies com *Cirsium arvense*, *Vicia sativa*, *Anagalis arvensis*, etc. completen aquest conjunt que es situa dins l'aliança *Secalio - Mediterraneum*.

Finalment dins aquest grup de vegetació lligada als ambients agrícoles, cal dir que s'han observat alguns camps de blat de moro (*Zea mays*). Aquesta és una espècie procedent de l'Amèrica tropical que fa moltíssims anys que es cultiva. Prospera en tota mena de sòls i climes sempre i quan tingui aigua suficient. També hi ha gira-sols (*Helianthus annuus*), una altra espècie de procedència americana i àmpliament cultivada a casa nostra.

3.1.7.1.5. La vegetació lligada a les zones antropitzades

Formen part d'aquest grup els espais ocupats per masos, cases, indústries, camins, carreteres, autopistes, parcs i jardins, zones molt freqüentades o alterades per alguna activitat humana, etc.

- La vegetació de carrers, parcs i jardins

Tot i que en algunes zones, com per exemple la piscina municipal, s'ha aprofitat la presència d'espècies ja existents com les oliveres (*Olea europaea*) i el pi pinyoner (*Pinus pinea*), en d'altres s'han emprat espècies ornamentals procedents d'altres continents. Destaquen les magnòlies (*Magnolia grandiflora*) que tenen el seu origen a Amèrica del Nord, les mimoses (*Acacia decurrens*) que provenen d'Oceania, la prunera de fulla roja (*Prunus cerasifera*) que ve de l'Àsia al igual que el desmai (*Salix babylonica*) i la robinia (*Robinia pseudocacia*), que va arribar del continent americà el segle XVIII i que, actualment, es pot considerar naturalitzada a les contrades mediterrànies i l'estatge montà.

Un dels gèneres més comuns als parcs i jardins del municipi és la morera (*Morus sp.*). Aquests arbres no solen ser gaire alts i tenen la fulla gran i entera o més o menys lobulada. Sovint són utilitzades per a fer ombra. Esporàdicament, s'hi observen també algunes palmeres; en aquest grup, cal distingir el margalló (*Chamaerops humilis*), que és l'única palmera ibèrica indígena. La resta de palmeres no autòctones són del gènere *Phoenix* i tenen procedència africana i asiàtica. Altres arbres que es poden trobar als parcs, jardins i carrers del municipi són: plàtans (*Platanus x hispanica*), àlbers (*Populus alba*), xiprers (*Cupressus sempervirens*), lledoners (*Celtis australis*), i llorers (*Laurus nobilis*). També el baladre (*Nerium oleander*), de port arbustiu, hi és present repetides vegades.

A continuació es detalla una relació de la vegetació que es planta durant les diferents èpoques de l'any a diverses zones del municipi de Vilafant, segons l'empresa Arico Forest, SL d'Olot:

Geranis, sàlvia, alegries, cuvanes, petúnies, pensament, crisantems, vinca, alegria de balcó, romaní, pins, evònims, xiprers, santolina, farigola, hortènsies i begònies.

- La vegetació ruderal

Moltes vegades la vegetació ruderal està formada per comunitats en les que hi abunden les espècies nitròfiles i preparades per a les agressions físiques a les quals estan sotmeses: tenen punxes o espines (per a defensar-se dels herbívors), tenen òrgans subterranis persistents o bé produeixen altes quantitats de llavors per assegurar la reproducció de l'espècie. Una extensió important d'aquest tipus de vegetació és la que es troba a la zona de l'antiga terrera de La Bòbila: hi apareix un cardassar, *Silybo-Urticion*, on hi abunden nombrosos cards entre ells el card marià (*Silybum marianum*).

També a les vores dels camins i llocs transitats, s'observen herbes diverses que varien en funció de l'època de l'any, de la profunditat del sòl i de l'exposició al sol de l'indret en qüestió. Així doncs, allí on el sòl és prim i el terreny assolellat, hi abunden els margalls (*Hordem sp*, *Bromus sp.*), els geranis silvestres (*Erodium sp.*) i les lleterasses (*Epuphorbia sp.*) entre moltes altres espècies. Als llocs més frescals i amb sòls més profunds hi trobem les ortigues (*Urtica sp.*), l'èvol (*Sambucus ebulus*), la *Lapsana communis* subsp. *communis*, etc. (Folch, 1989).

Com a conclusió, podem dir que el paisatge que es pot contemplar actualment als entorns del municipi és el resultat final de l'activitat humana, l'acció erosiva del riu, i la dinàmica de successió de la natura, que no s'atura i avança incapaç de superar, però, algunes barreres imposades.

3.1.7.2. Fauna i hàbitats

Els dos hàbitats més representatius al municipi són els espais agrícoles i la zona lligada al curs d'aigua del riu Manol. Tot i això, i tal com s'ha esmentat a l'apartat de vegetació i paisatge, no es pot oblidar el petit mosaic que formen l'alzinar i les pastures seques, juntament amb altres espècies arbustives com el garri, que tot i no tenir una extensió significativa, tenen caràcter propi i clarament contrastat.

Els ambients agrícoles, formats bàsicament per conreus de secà, erms i espais oberts, propicien la presència de molts ocells, tan granívors com caçadors de micromamífers (talps i ratolins dels gèneres *Microtus* i *Mus*, respectivament) o d'altres petits animals com els rèptils. Com a continuació d'aquestes zones conreades, hi ha aquelles comunitats més xeromòrfiques (comunitats adaptades a la sequedat), situades en àrees assolellades damunt de sòls prims i sovint pedregosos. Aquests espais presenten els requeriments necessaris per a determinades espècies de rèptils com les sargantanes (*Podarcis hispanica*), la serp verda (*Malpolon monspessulanus*) o la serp blanca (*Elaphe scalaris*).

Els indrets ocupats per petites taques d'alzinar, determinen ambients més ombrívols on és fàcil observar-hi nombroses espècies d'avifauna i els rastres de certs mamífers, com els conills (*Oryctogalus cuniculus*), el porc senglar (*Sus scrofa*) o la guilla (*Vulpes vulpes*) entre d'altres. Els gripaus (del gènere *Bufo*) també solen viure en aquestes espais, amagats durant el dia sota pedres o troncs i aprofitant el crepuscle per a alimentar-se. Durant l'època de reproducció es desplacen a zones més humides.

La zona lligada al curs d'aigua del riu Manol es caracteritza per tenir, dins el municipi, indrets on les aigües no arriben a eixugar-se mai. Aquesta presència permanent afavoreix la proliferació de la vegetació que propicia la diversitat faunística. És important tenir en compte que, a pocs quilòmetres, i dins el poble veí d'Avinyonet de Puigventós, existeix l'espai natural dels Estanyols de Mas Margall. Es tracta d'una antiga gravera restaurada com a espai natural, amb una superfície d'unes 20 hectàrees, que conté 3 petits estanys freàtics, una salzeda, comunitats d'herbassars humits i jonqueres i una zona de pastura seca. De la gestió, el seguiment i els estudis ecològics d'aquest espai se n'ocupa la IAEDEN (Institució Altempordanesa per a la Defensa i Estudi de la Natura).

Així doncs, la conca del riu Manol en aquestes indrets on les aigües són permanents, es converteix en un lloc d'aturada i descans, utilitzat per molts ocells durant els seus desplaçaments i actua com a lligam entre les diferents zones humides de la comarca. En el municipi és fàcil observar la presència de l'ànec coll verd (*Anas platyrhynchos*), de la polla d'aigua (*Gallinula chloropus*), del blauet (*Alcedo atthis*) o de l'abellarol (*Merops apiaster*), que aprofita els marges argilosos del riu per a fer-hi els seus nius durant la primavera. També la rata-pinyada comuna (*Pipistrellus pipistrellus*) aprofita petits avencs i forats d'aquests marges com a refugi.

Cal esmentar que, durant el maig de l'any 1998, van ser trobats excrements de llúdriga (*Lutra lutra*) entre la gorga dels Figuerencs i la gorga de Palol. Pel que fa als peixos, destaca l'abundància de carpes (*Ciprinus carpio*). Antigament també s'hi pescaven anguilles (*Anguilla anguilla*), bagres (*Leuciscus cephalus*) i barbs (*Barbus meridionalis ssp. meridionalis*). També hi ha certes espècies d'amfibis com la granota verda (*Rana perezi*) i de rèptils com la serp d'aigua (*Natrix maura*).

ZONA D'ALZINAR, PRATS SECS I VORADES							
Nom vulgar de les espècies	Nom científic de les espècies	PR.	Llei 3/1988	R.D. 439/90	Directiva d'Aus	Directiva d'Habitat	Conveni de Berna
OCELLS							
Aligot	<i>Buteo buteo</i>		*	II			II
Cargolet	<i>Troglodytes troglodites</i>	*	*	II			II
Cucut	<i>Cuculus canorus</i>	*	*	II			III
Duc	<i>Bubo bubo</i>		*	II			II
Esparver vulgar	<i>Accipiter nisus</i>	*	*	II			II
Gaig	<i>Garrulus glandarius</i>	*					
Gamarús	<i>Strix aluco</i>	*	*	II			II
Mallarenga carbonera	<i>Parus major</i>			II			II
Merla	<i>Turdus merula</i>				II		III
Mussol banyut	<i>Asio otus</i>		*	II			II
Picot verd	<i>Picus viridis</i>			II			II
Pit roig	<i>Erithacus rubecula</i>	*	*	II			II
Respinell comú	<i>Certhia brachydactyla</i>		*	II			II
Tallarol de casquet	<i>Sylvia atricapilla</i>		*	II			II
Tòrtora	<i>Streptopella turtur</i>	*			II		III
Tudó	<i>Columba palumbus</i>	*			II,III		
RÈPTILS							
Llangardaix ocel.lat	<i>Lacerta lepida</i>		*	II			III
Sargantana cuallarga	<i>Psammotromus algerus</i>		*	II			III
Sargantana ibèrica	<i>Podarcis hispanica</i>	*	*	II			III
Serp blanca	<i>Elaphe scalaris</i>	*	*	II			III
Serp verda	<i>Malpolon monspessulanus</i>	*	*	II			III
AMFIBIS							
Gripau comú	<i>Bufo bufo</i>	*	*				III
Gripau corredor	<i>Bufo calamita</i>		*	II		IV	II
Gripau pintat	<i>Discoglossus pictus</i>		*			IV	II
Gripauet	<i>Pelodytes punctatus</i>		*	II			III
MAMÍFERS							
Conill	<i>Oryctogalus cuniculus</i>	*					III
Eriçó	<i>Erinaceus europaeus</i>	*				IV	III
Esquirol	<i>Sciurus vulgaris</i>						-
Fagina	<i>Martes foina</i>						III
Gat mesquer	<i>Genetta genetta</i>					V	III
Guilla	<i>Vulpes vulpes</i>	*					III
Llebre	<i>Lepus europaeus</i>	*					III
Mustela	<i>Mustela nivalis</i>						III
Porc senglar	<i>Sus scrofa</i>	*				V	III
Ratolí de bosc	<i>Apodemus sylvaticus</i>						
Teixó	<i>Meles meles</i>	*					III

ZONA LLIGADA AL CURS DEL RIU MANOL I ALS SEUS MARGES ARGILLOSOS

Nom vulgar de les espècies	Nom científic de les espècies	PR.	Llei 3/1988	R.D. 439/90	Directiva d'Aus	Directiva d'Habitat	Conveni de Berna
OCELLS							
Abellarol	<i>Merops apiaster</i>	*	*				
Anec coll verd	<i>Anas platyrhynchos</i>	*					
Balquer	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>		*	II			II
Becadell comú	<i>Gallinago gallinago</i>				II, III		III
Blauet	<i>Alcedo atthis</i>	*	*				
Boscarla de canyar	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>		*	II			II
Corriol camanegre	<i>Charadrius alexandrinus</i>		*	II			II
Corriol gros	<i>Charadrius hiaticola</i>		*	II			II
Corriol petit	<i>Charadrius dubius</i>		*	II			II
Mallerenga cuallarga	<i>Aegithaloscaevorius</i>	*		II			III
Martinet de nit	<i>Nycticorax nycticorax</i>	*	*				
Oriol	<i>Oriolus oriolus</i>	*	*				
Polla d'aigua	<i>Gallinula chloropus</i>	*			II		
Rossinyol	<i>Luscinia megarhynchos</i>	*	*	II			II
Rossinyol bord	<i>Cettia cettia</i>	*	*	II			II
Tallarol capnegre	<i>Sylvia melanocephala</i>	*		II			II
Territ menut	<i>Calidris minuta</i>		*	II			II
Territ variant	<i>Calidris alpina</i>		*	II			II
Trist	<i>Cisticola juncidis</i>		*	II			II
RÈPTILS							
Colobra de collar	<i>Natrix natrix</i>		*	II			III
Serp d'aigua	<i>Natrix maura</i>	*	*	II			III
Vidriol	<i>Anguis fragilis</i>		*	II			III
AMFIBIS							
Granota verda	<i>Rana parezi</i>	*				V	III
Reineta meridional	<i>Hyla meridionalis</i>		*	II		IV	II
Salamandra	<i>Salamandra salamandra</i>		*				III
Tòtil	<i>Alytes obstetricans</i>		*				
Tritó Jaspejat	<i>Triturus marmoratus</i>		*	II		IV	III
Tritó palmat	<i>Triturus helveticus</i>		*	II			III
MAMÍFERS							
Llúdriga	<i>Lutra lutra</i>	*	*	II		II, IV	-
Rata d'aigua	<i>Arvicola sapidus</i>						-
Rata-pinyada comuna	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	*	*	II		IV	III
PEIXOS							
Anguila	<i>Anguilla anguilla</i>	*					
Bagres	<i>Leuciscus cephalus</i>						-
Barb	<i>Barbus meridionalis ssp. meridionalis</i>					II, V	-
Carpa	<i>Cyprinus carpio</i>	*					-
Carpí vermell	<i>Carassius auratus</i>	*					-

ZONA DE CONREUS, ERMS I ESPAIS OBERTS							
Nom comú de Les espècies	Nom científic de les espècies	PR.	Llei 3/1988	R.D. 439/90	Directiva d'Aus	Directiva d'Habitat	Conveni de Berna
OCELLS							
Cadarnera	<i>Carduelis carduelis</i>	*					III
Capsigrany	<i>Lanius senator</i>	*	*	II			II
Enganyapastors	<i>Caprimulgus sp.</i>		*	II	I		II
Esplugabous	<i>Bubulcus ibis</i>	*	*	II			II
Estornell	<i>Sturnus vulgaris</i>	*					
Gafarró	<i>Serinus serinus</i>						III
Garsa	<i>Pica pica</i>	*					
Gavià argentat	<i>Larus cachinans</i>	*					III
La puput	<i>Upupa epops</i>	*	*	II			II
Mussol comú	<i>Athene noctua</i>	*	*	II			II
Òliba	<i>Tyto alba</i>	*	*	II			II
Oreneta	<i>Hirundo rústica</i>	*	*	II			II
Pardal comú	<i>Passer domesticus</i>	*					
Pardal xàrrrec	<i>Passer montanus</i>			II			III
Passarell comú	<i>Carduelis cannabina</i>						III
Perdiu	<i>Alectoris rufa</i>	*			II,III		III
Pinsà comú	<i>Fringilla coelebs</i>		*	II			III
Pinsà mec	<i>Fringilla montifringilla</i>		*	II			III
Tord	<i>Turdus philomelos</i>	*			II		III
Verdum	<i>Carduelis chloris</i>	*					III
Xoriguer comú	<i>Falco tinnuculus</i>		*	II			II
Xot	<i>Otus scops</i>	*	*	II			II
RÈPTILS							
Bívia tridàctila	<i>Chalcides chalcides</i>		*	II			III
Dragó comú	<i>Tarentola mauritanica</i>	*	*				-
Serp verda i groga	<i>Coluber viridiflavus</i>		*	II			III
MAMÍFERS							
Rata comuna	<i>Rattus novergicus</i>	*					-
Ratolí domèstic	<i>Mus msculus</i>	*					
Ratolí mediterrani	<i>Mus spretus</i>						
Talpó comú	<i>Microtus duodecimcostatus</i>	*					

Taula 49: Classificació segons l'estat de conservació i l'hàbitat de les diferents espècies de vertebrats de probable presència al municipi de Vilafant (Font: Elaboració pròpia amb dades bibliogràfiques, treball de camp i la col·laboració de l'entitat municipal Associació d'Amics del Manol i Palol-Sabaldòria. Any 2000)

A les taules s'han recollit les espècies de vertebrats de possible presència al municipi. Algunes d'elles van acompanyades del símbol (*) a la columna PR. Això indica que s'ha confirmat la seva presència al municipi o se n'han trobat rastres. Altres no van acompanyades d'aquests símbol, però es possible que també es trobin al municipi, ja que la majoria s'han pogut observar a zones relativament properes.

Cal dir que, gairebé el 60% d'aquestes espècies estan protegides per la Llei 3/1988, d'espècies protegides.

Tot i que cap d'aquestes espècies es troba en perill d'extinció la meitat, aproximadament, són considerades d'interès especial.

Cal esmentar una espècie que es troba al municipi i a la qual cal aplicar mesures de conservació de l'hàbitat: aquesta és l'enganyapastors (*Caprimulgus sp.*). Només són de caça set espècies de tot el conjunt i, dintre d'aquestes, tres són també comercialitzables.

Dues de les espècies esmentades (la llúdriga *Lutra lutra* i el barb *Barbus meridionalis spp meridionalis*) són considerats taxons als quals s'han d'aplicar mesures de conservació de l'hàbitat. Set espècies més, quatre amfibis i tres mamífers, són taxons estrictament protegits. Finalment, queden quatre espècies més, entre elles el porc senglar (*Sus scrofa*), que poden estar sotmeses a mesures de gestió.

Sense considerar els taxons dels quals no es té informació, cal dir que més del 80% de les espècies de la taula estan protegides per Conveni de Berna, relatiu a la Conservació de la Vida Silvestre i el Medi Natural d' Europa (modificat el 5 de desembre de 1997).

3.1.8. MOBILITAT

El municipi de Vilafant, a causa de la seva situació geogràfica es veu afectat per un significatiu nombre d'infraestructures viàries, entre les quals hi ha carreteres principals i nombroses carreteres secundàries i camins. A això cal afegir la importància i transcendència d'algunes d'aquestes vies, com l'autopista A-7, i les carreteres nacionals N-II i N-260.

L'autopista A-7 creua Vilafant de nord a sud, segregant el municipi. A això cal afegir la importància d'aquesta via, doncs és el pas directe del llevant català i valencià a França; això implica una elevada intensitat de trànsit (sobretot de vehicles pesats).

La carretera nacional N-II voreja el límit sud-est del municipi i és la via que comunica Figueres amb Girona i França. També presenta una elevada intensitat de trànsit.

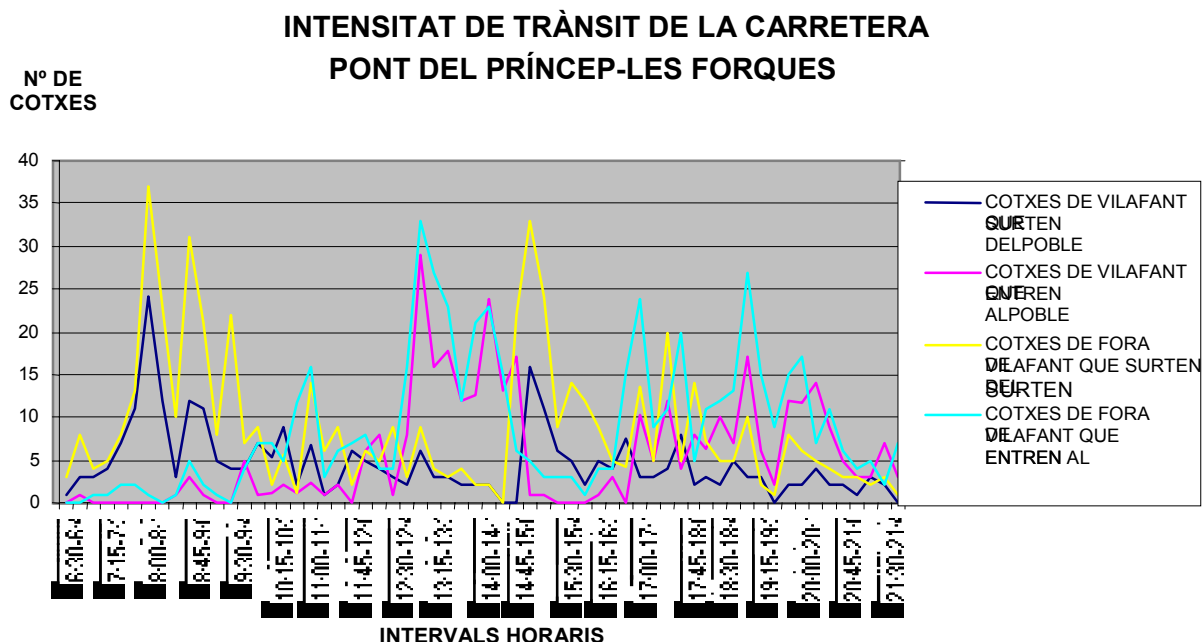
La carretera nacional N-260 creua Vilafant de nord-est a sud-oest i comunica Olot i Besalú amb Figueres. Aquesta via presenta una menor intensitat de trànsit que l'autopista A-7 i la carretera nacional N-II.

A part d'aquestes vies, existeixen altres vies internes de les quals destaquen la carretera comarcal GIP-5129, que uneix Vilafant amb Borrassà i la carretera que va del Pont del Príncep a Les Forques i connecta les dues carreteres nacionals. Aquestes vies, principalment, són utilitzades per moviments de treball.

Cal tenir present, a més, que aquestes vies interiors (en concret, la carretera que va del Pont del Príncep a Les Forques) són molt utilitzades tant per veïns del mateix municipi com per vehicles de fora del municipi, que únicament les utilitzen com a vies de pas que comuniquen carreteres principals (les dues carreteres nacionals). La utilització d'aquests vials com a rondes o variants produeix greus problemes, doncs no estan destinades a suportar aquestes intensitats de trànsit.

S'ha estudiat en detall la problemàtica de la carretera que va del Pont del Príncep a Les Forques. Amb aquest, s'ha demostrat l'elevat trànsit d'aquesta via causat sobretot pel pas de vehicles que la utilitzen com a variant per a anar cap a la carretera nacional N-II des de la carretera nacional N-260 o viceversa. Això es demostra en el següent gràfic, on queda palès el gran nombre de vehicles que no són de Vilafant i que, sobretot en hores punta, utilitzen aquesta via. És clar, doncs, que aquesta carretera és un nexe de connexió entre dues carreteres principals i resta molt lluny de ser un carrer intern del municipi utilitzat pels veïns del mateix.

També s'ha estudiat el fet que la problemàtica d'aquesta via utilitzada com a ronda (que surt del Pont del Príncep) es veu incrementada en el carrer Mare de Déu del Mont (a continuació de la carretera que ve del Pont del Príncep) i la derivació del mateix cap a la carretera nacional N-260 (passant pel nucli antic) on la intensitat del trànsit augmenta encara més i, conseqüentment, també augmenten els problemes associats al trànsit. El carrer amb major intensitat de trànsit és el carrer Mare de Déu del Mont, que forma part de la ronda esmentada anteriorment.

Gràfica 16: Intensitat de trànsit a la carretera Pont del Príncep-Les Forques
(Font: Elaboració pròpia. Any 2000)

Les dades representades en el gràfic han estat preses en la cruïlla del Pont del Príncep i en elles es veuen representats tant els vehicles que són com els que no són de Vilafant que entren i surten del municipi.

Hi ha un increment de trànsit de vehicles de Vilafant que surten del municipi a les hores punta (tant a l'hora d'entrada a la feina i als col·legis pel matí com a l'hora d'entrada a la feina després de dinar). Aquests pics de volum de trànsit coincideixen amb els d'entrada al municipi d'aquests mateixos vehicles, al migdia i al vespre coincidint amb l'hora de dinar i la tornada de la feina.

Els vehicles de fóra de Vilafant, presenten pics molt més pronunciats que els de Vilafant. Això implica que aquests vials són més utilitzats per habitants d'altres municipis que estan de pas que pels propis habitants de Vilafant, amb el conseqüent perjudici pels últims, doncs, es produeixen embussos i sorolls a causa de l'absència d'una via alternativa que connecti les diferents carreteres nacionals i no passi per dintre de Vilafant.

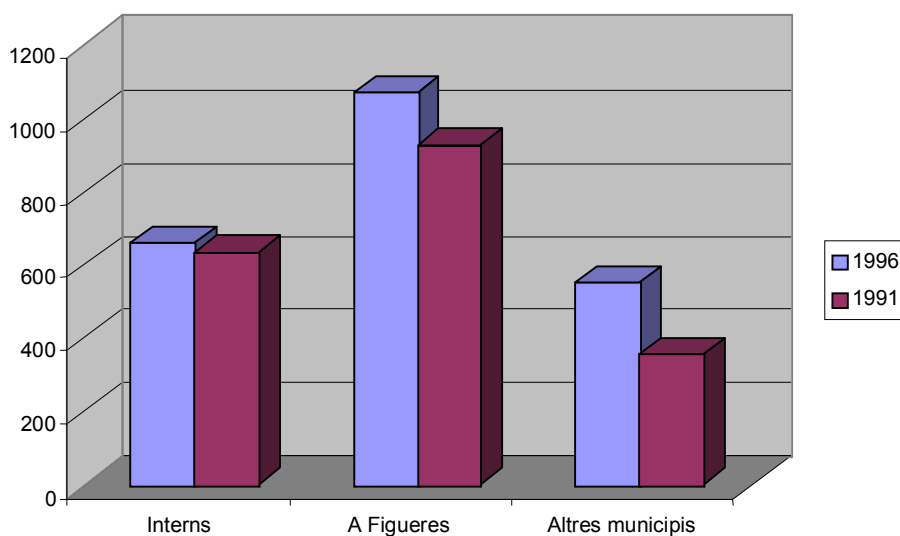
Cal tenir present, a més, el tipus de mobilitat que presenta el municipi segons el motiu de desplaçament, doncs, això condiciona llurs problemàtiques associades.

La mobilitat local es distribueix en desplaçaments per treball i estudi (mobilitat obligada) i en desplaçaments per oci i compres (mobilitat no obligada). Per la situació geogràfica particular de Vilafant s'ha distingit entre els desplaçaments dirigits cap a Figueres, els dirigits a altres zones dintre del mateix municipi i els dirigits a la resta de municipis que no són ni Vilafant ni Figueres.

Les dades de mobilitat obligada (obtingudes de l'IDESCAT) estan referides als fluxos de desplaçament diaris que corresponen als viatges entre el lloc de residència i el de treball o estudi de la població.

Les dades de mobilitat no obligada (obtingudes d'enquestes) estan referides al nombre de respostes dels enquestats (tenint en compte que aquestes tenen un grau de confiança superior al 95%).

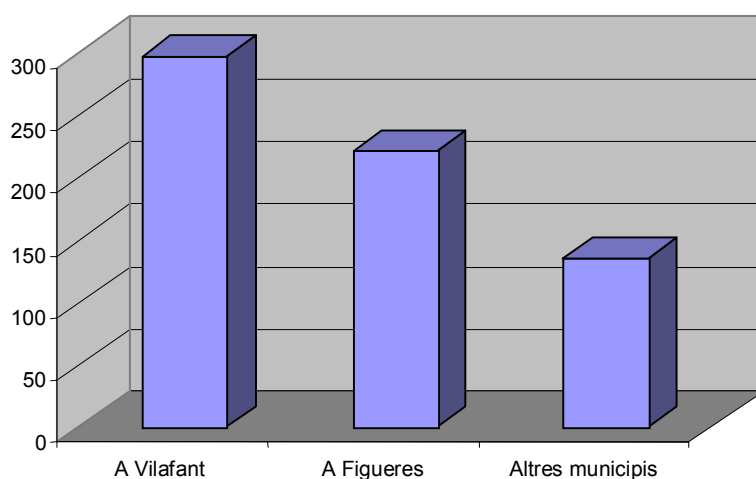
Desplaçaments diaris produïts des de Vilafant per mobilitat obligada (treball i estudi)

Gràfica 17: Desplaçaments diaris des de Vilafant per treball i estudi. (Font: IDESCAT)

Els desplaçaments diaris per treball i estudi es dirigeixen majoritàriament a Figueres. Això demostra un cert grau de dependència del municipi respecte a Figueres en aquests aspectes.

Desplaçaments diaris produïts des de Vilafant per mobilitat no obligada (oci i compres)

Gràfica 18: Desplaçaments diaris des de Vilafant per oci i compres
(Font: Elaboració pròpia. Any 2000)

Tant per compres com per oci, Vilafant rep el major nombre de desplaçaments diaris. En aquests dos sectors, Vilafant no depèn tant de Figueres com en el cas del treball i d'estudi.

A grans trets es pot afirmar, doncs, que Vilafant mostra una certa dependència més acusada de Figueres per motius de feina i estudi, la qual cosa no es compleix pel que respecta als motius d'oci i compres.

A continuació es detallen dades de mobilitat (obligada i no obligada), de distribució modal dels desplaçaments diaris, de la xarxa viària del municipi, de transport públic i del parc de vehicles municipal. Es diferencia entre les dades corresponents a mobilitat supramunicipal com a mobilitat dins del mateix municipi.

3.1.8.1. MOBILITAT SUPRAMUNICIPAL

A partir de les enquestes de mobilitat obligada (EMOs) s'analitzen els hàbits diaris de la població per motius laborals o d'estudi d'un municipi.

3.1.8.1.1. Mobilitat obligada per desplaçaments diaris externs residència-treball

	<i>EMO 1996</i>	<i>EMO 1991</i>
<i>Desplaçaments residència-treball</i>	1.582	1.271
<i>A altres municipis</i>	1.067	837
<i>Des d'altres municipis</i>	515	434

Taula 50: Enquesta Mobilitat Obligada (EMO) pels desplaçaments diaris residència-treball a Vilafant (Font: IDESCAT)

Hi ha un increment de desplaçaments diaris per motius laborals i d'estudi al llarg del temps.

Cal tenir en compte, a més, la distribució d'aquests desplaçaments, és a dir, tant els desplaçaments a altres municipis com els que es produeixen des d'altres municipis en funció del lloc de destinació i del lloc de procedència.

	<i>EMO 1996</i>	<i>EMO 1991</i>
<i>Des d'altres municipis</i>	515	434
<i>De la mateixa comarca</i>	443	385
<i>D'altres comarques</i>	72	49
<i>A altres municipis</i>	1.067	837
<i>A Figueres</i>	634	535
<i>Dins de la comarca</i>	259	192
<i>A altres comarques</i>	174	110

Taula 51: Enquesta Mobilitat Obligada (EMO) pels desplaçaments diaris residència-treball a Vilafant en funció del destí i la procedència (Font: IDESCAT)

Han incrementat al llarg del temps els desplaçaments residència-treball des d'altres municipis cap a Vilafant i també han augmentat els desplaçaments a altres municipis des de Vilafant.

3.1.8.1.2. Mobilitat obligada per desplaçaments diaris externs residència-estudi

	<i>EMO 1996</i>	<i>EMO 1991</i>
<i>Desplaçaments residència-estudi</i>	645	505
<i>A altres municipis</i>	559	447
<i>Des d'altres municipis</i>	86	58

Taula 52: Enquesta Mobilitat Obligada (EMO) pels desplaçaments diaris residència-estudi a Vilafant (Font: IDESCAT)

A l'any 1996, el nombre de desplaçaments residència-estudi, respecte 1991, han experimentat un augment.

A continuació es detalla la distribució tant dels desplaçaments a altres municipis com dels que es produeixen des d'altres municipis en funció del lloc de destinació i del lloc de procedència.

	<i>EMO 1996</i>	<i>EMO 1991</i>
<i>Des d'altres municipis</i>	86	58
<i>De la mateixa comarca</i>	79	58
<i>D'altres comarques</i>	7	0
<i>A altres municipis</i>	559	447
<i>A Figueres</i>	439	394
<i>Dins de la comarca</i>	12	9
<i>A altres comarques</i>	108	44

Taula 53: Enquesta Mobilitat Obligada (EMO) pels desplaçaments diaris residència-estudi a Vilafant en funció del destí i la procedència (Font: IDESCAT)

Han incrementat tant el nombre de desplaçaments residència-estudi a altres municipis com el nombre de desplaçaments residència-estudi des d'altres municipis.

En conclusió, podem dir que el municipi de Vilafant respecte als desplaçaments residència-treball és **exportador**, es produeixen més desplaçaments cap a altres municipis dels que es produeixen cap al municipi. En quant als desplaçaments residència-estudi, també és **exportador** ja que la gran majoria d'aquests desplaçaments es produeixen cap a altres municipis.

Mobilitat obligada de les persones de Vilafant

A partir de les dades de l'enquesta de mobilitat obligada (EMO) s'han tingut en compte tant les dades referents als desplaçaments diaris residència-treball com les de residència-estudi per a determinar tant els desplaçaments diaris interns com els que es produeixen cap a Figueres i cap a altres municipis.

	EMO 1996	EMO 1991
<i>Interns</i>	659	635
<i>A Figueres</i>	1073	929
<i>Altres municipis</i>	553	355

Taula 54: Enquesta Mobilitat Obligada (EMO) pels desplaçaments diaris produïts des de Vilafant en funció del destí (Font: IDESCAT)

Distribució modal dels desplaçaments diaris externs

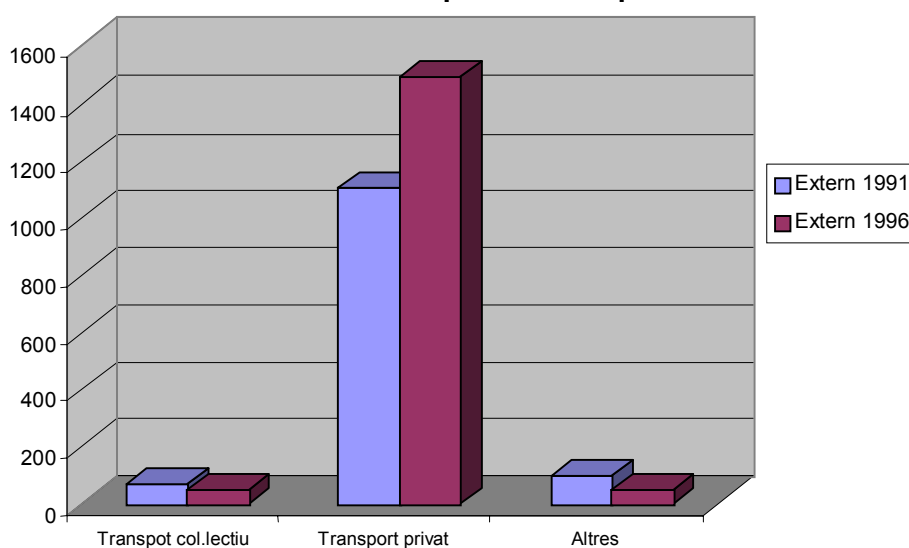
A continuació es detalla el tipus de transport utilitzat per a realitzar els desplaçament residència-treball per part dels habitants del municipi segons l'enquesta de mobilitat obligada.

	TRANSPORT COL·LECTIU	TRANSPORT PRIVAT	ALTRES
Desplaçaments 1996	47	1.489	46
Desplaçaments 1991	66	1.108	97

Taula 55: Enquesta Mobilitat Obligada (EMO) per desplaçaments diaris residència-treball a Vilafant en funció del mitjà de transport utilitzat (Font: IDESCAT)

El transport significativament predominant a l'hora de desplaçar-se a la feina és el vehicle privat, amb molta diferència respecte al transport públic i altres tipus de desplaçaments. Tot i això cal anomenar que hi ha un servei de transport públic al nucli de Les Forques, el qual és utilitzat en menor nombre però no és menyspreable.

Distribució dels desplaçaments diaris externs residència-treball en funció del tipus de transport

Gràfica 19: Mobilitat obligada per desplaçaments diaris externs residència-treball en funció del tipus de transport utilitzat (Font: IDESCAT)

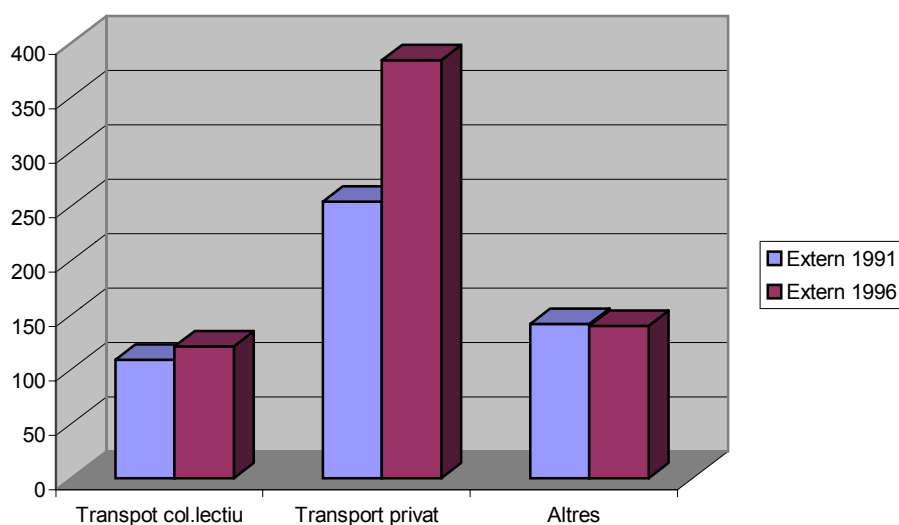
A continuació es detalla el tipus de transport utilitzat per a realitzar els desplaçaments externs residència-estudi per part dels habitants del municipi (segons l'enquesta de mobilitat obligada).

	TRANSPORT COL·LECTIU	TRANSPORT PRIVAT	ALTRES
Desplaçaments 1996	121	384	140
Desplaçaments 1991	109	254	142

Taula 56: Enquesta Mobilitat Obligada (EMO) per desplaçaments diaris residència-estudi a Vilafant en funció del mitjà de transport utilitzat (Font: IDESCAT)

En els desplaçaments residència-estudi, el transport més utilitzat és el vehicle privat, encara que, en aquest cas, la utilització del transport col·lectiu és més important, doncs, hi ha una línia d'autocars que porta els estudiants al centre.

Distribució dels desplaçaments externs residència-estudi en funció del tipus de transport

Gràfica 20: Mobilitat obligada per desplaçaments diaris externs residència-estudi en funció del tipus de transport utilitzat (Font: IDESCAT)

3.1.8.1.3. Mobilitat no obligada

S'entén com a mobilitat no obligada aquella que no és deguda per motius de feina o d'estudi, per tant inclou els desplaçaments deguts a les activitats d'oci i a compres.

♦ *Mobilitat no obligada per activitats d'oci*

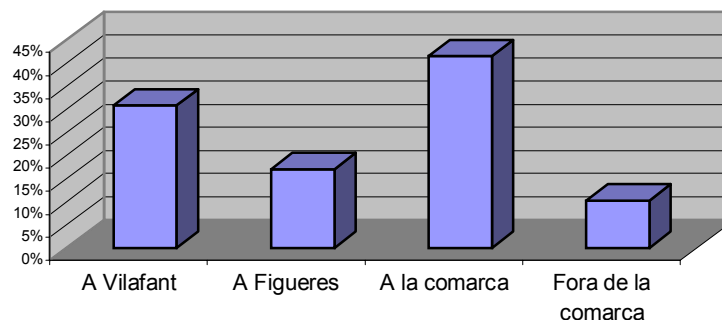
Com a resultat de les enquestes realitzades, s'ha obtingut una estimació d'on acostumen a anar els habitants de Vilafant per a realitzar les activitats d'oci.

<i>Llocs on realitzen les activitats d'oci</i>	<i>Nucli antic</i>	<i>El Camp dels Enginyers</i>	<i>Les Forques</i>
A Vilafant	34,83%	26,87%	30,19%
A Figueres	19,10%	20,29%	13,21%
A la comarca	40,45%	38,81%	44,34%
Fóra de la comarca	5,62%	13,43%	12,26%

Taula 57: Dades dels desplaçaments realitzats per activitats d'oci (Font: Elaboració pròpia. Any 2000)

A partir de les enquestes realitzades al municipi s'observa que més del 80% dels enquestats dels diferents nuclis de població realitzen les activitats d'oci dins de la comarca.

ON REALITZEN LES ACTIVITATS D'OCI ELS HABITANTS DE VILAFANT

Gràfica 21: Desplaçaments diaris per a realitzar activitats d'oci (Font. Elaboració pròpia. Any 2000)

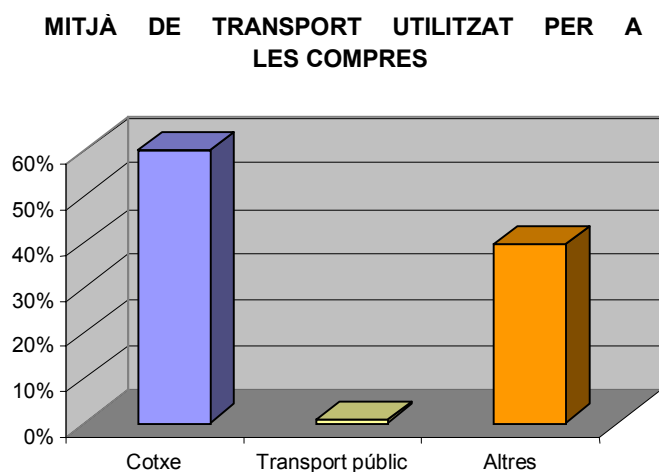
♦ *Mobilitat no obligada per compres*

També a partir de les enquestes realitzades, s'ha obtingut com acostumen a anar els habitants de Vilafant per a realitzar les compres.

Mitjà de transport	%
Cotxe	59,7%
Transport públic	0,7%
Altres	39,6%

Taula 58: Dades dels desplaçaments diaris realitzats per compres (Font: Elaboració pròpia. Any 2000)

A partir de les enquestes realitzades al municipi s'observa que la gran majoria dels enquestats utilitzen el cotxe per a realitzar les compres, però tot i això un percentatge important d'enquestats utilitza altres mitjans de transport (on sobretot destaca el desplaçament a peu). Cal tenir en compte, a més, que el 50 % dels enquestats realitza les compres en un sol centre comercial un cop a la setmana (utilitzen majoritàriament el cotxe per a desplaçar-se) i l'altre 50 % realitza les compres en diferents petits comerços (es desplacen majoritàriament a peu).

Gràfica 22: Mitjà de transport utilitzat per a realitzar les compres (Font: Elaboració pròpia. Any 2000)

Mobilitat no obligada de les persones de Vilafant

A partir de les dades de les enquestes, s'han tingut en compte les dades referents als desplaçaments diaris per activitats d'oci i s'han determinat els desplaçaments interns i els que es produeixen cap a Figueres i cap a altres municipis.

ANY 2000	
<i>Interns</i>	297
<i>A Figueres</i>	222
<i>Altres municipis</i>	136

Taula 59: Enquestes pels desplaçaments diaris produïts des de Vilafant per fer compres i activitats d'oci (Font: Elaboració pròpia. Any 2000)

Descripció i ús de la xarxa supramunicipal

Vilafant es veu afectat per un bon nombre de xarxes de comunicació. Aquestes vies a causa de la segregació que produeixen i l'elevat volum de trànsit diari que presenten, porten associada una problemàtica molt important.

La xarxa bàsica està formada per:

- **Autopista A-7**
Travessa el municipi de nord a sud i, aproximadament 3,7 Km d'aquesta via, passen pel municipi. No presenta cap accés directe dins el municipi i la sortida més propera es troba a Figueres. Aquesta via presenta un gran volum de trànsit diari.
- **Carretera nacional N-260**
Creua el municipi de nord-est a sud-oest i, aproximadament 2,63 Km d'aquesta via, es troben dintre del municipi.
- **Carretera nacional N-II (A)**
Creua el municipi pel sud-est i, aproximadament uns 0,55Km d'aquesta via, es troben dintre del municipi.

La xarxa viària comarcal està formada per:

- **Carretera comarcal GIP-5129**
Carretera comarcal que uneix el nucli antic de Vilafant amb Borrassà, aproximadament uns 1,48 Km d'aquesta via es troben dintre del municipi.
- **Carretera Pont del Príncep - Les Forques – nucli antic**
Carretera que connecta les diferents carreteres nacionals. Suporta un volum de trànsit elevat pel tipus de carretera que és.

La Intensitat Mitjana Diària (IMD) d'una via és el volum de trànsit que passa diàriament per aquesta via. No es tenen aquestes dades de totes les vies del municipi però sí de les principals (de diferents fonts) i s'han estudiat les IMD d'aquelles vies que es consideraven punts crítics (per l'elevat volum de trànsit observat). Per aquesta raó s'ha determinat la IMD de la carretera que va des del Pont del Príncep a Les Forques, la IMD del carrer Mare de Déu del Mont i les IMD de les derivacions des de la Plaça dels Pins a l'Olivar Gran i al nucli antic. La carretera que surt del Pont del Príncep a Les Forques (i continua pel carrer Mare de Déu del Mont cap al nucli antic) té la singularitat que és utilitzada com a connexió entre la carretera nacional N-II i la carretera nacional N-260, passant a ser una variant o ronda utilitzada majoritàriament per vehicles de fóra de Vilafant.

Cal tenir present, a més, que aquesta via passa a l'alçada del carrer Mare de Déu del Mont per una zona industrial del municipi i és en aquest mateix tram on el volum de trànsit és major (veure taula següent).

Via	Any	I.M.D
Autopista A-7	1.997	23.442
Carretera nacional N-II	1.998	18.000
Carretera nacional N-260	1.998	9.600
Carretera Pont del Príncep-Les Forques	2.000	1.811
Carrer Mare de Déu del Mont	2.000	2.145
Carretera Plaça Pins-nucli antic	2.000	1.889
Carretera Plaça Pins-El Camp dels Enginyers	2.000	1.236
Carretera Plaça Pins-Oliver Gran	2.000	1.259

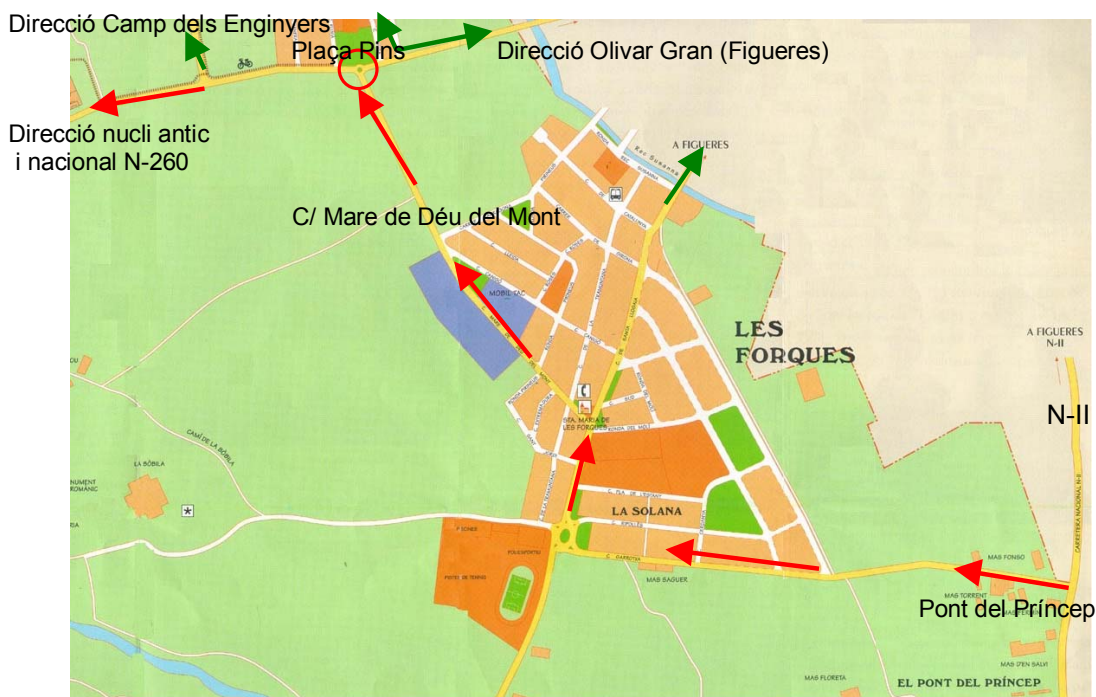
Taula 60: Intensitat mitjana diària (IMD) de diferents vies a Vilafant

Fonts: Demarcació de Carreteres de l'Estat en Catalunya (carreteres nacionals N-II i N-260)

Ministerio de Fomento: Dirección General de Carreteras (Autopista A-7)

Elaboració pròpia (carretera Pont del Príncep-Les Forques, carrer Mare de Déu del Mont i carreteres que surten de la Plaça dels Pins a l'Olivar Gran i a El Camp dels Enginyers)

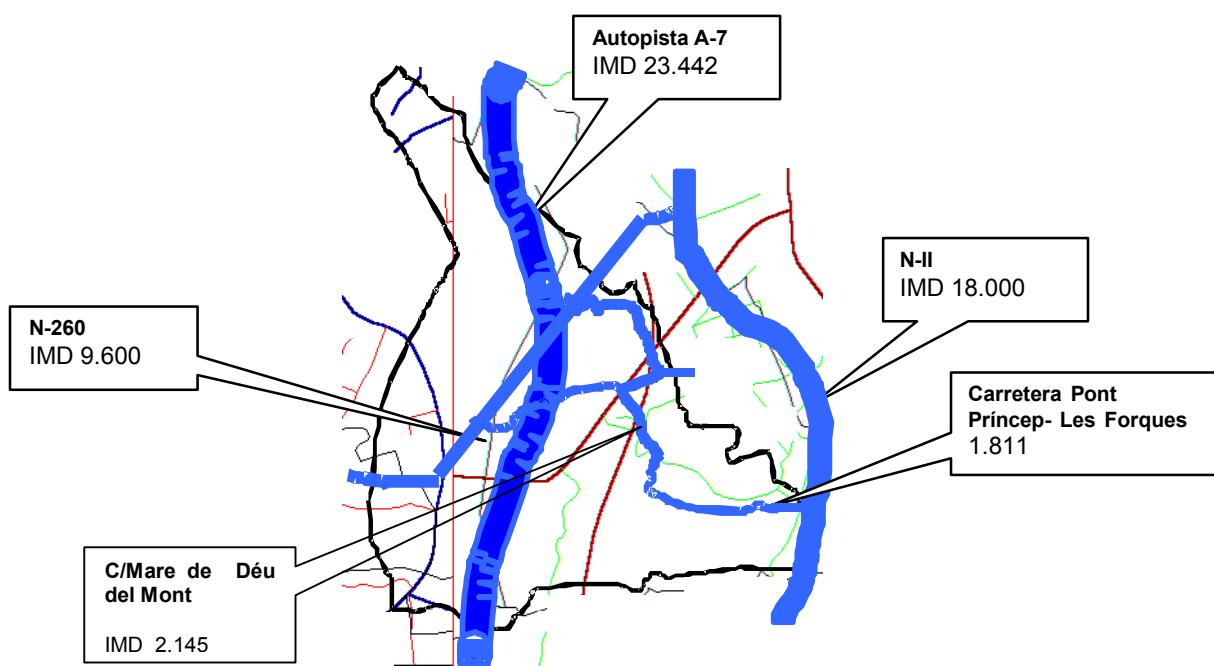
A partir d'aquestes dades, queda palès que un nombre important de vehicles travessen el municipi per carrers no preparats per a suportar grans volums de trànsit (doncs són carrers municipals). Aquests segueixen una ruta que va des del Pont del Príncep a Les Forques, passant pel carrer Mare de Déu del Mont, Plaça dels Pins i nucli antic (veure quadre següent).

Quadre XIV: Vista dels carrers de Vilafant usats com a ronda d'unió entre la carretera nacional N-II i la carretera nacional N-260: carretera del Pont del Príncep a Les Forques, carrer Mare de Déu del Mont, carrers des de la Plaça dels Pins al nucli antic, l'Olivar gran i El Camp dels Enginyers

La via amb major intensitat de trànsit és l'Autopista A-7. L'altre via amb major intensitat de trànsit és la carretera nacional N-II, aquesta presenta quasi el doble de volum de trànsit que la carretera nacional N-260. Destaquen els carrers esmentats anteriorment i sobretot el carrer Mare de Déu del Mont per l'elevat IMD.

A continuació es detalla la situació de les vies de les quals s'ha determinat el IMD i s'ha establert el gruix de les mateixes en funció del volum de trànsit.

Xarxa de carreteres principal i secundària
Intensitats Mitjanes Diàries de trànsit

Transport col·lectiu o públic

Actualment el municipi compta amb els següents serveis de transport públic:

L'empresa TEISA proporciona tres línies al municipi: realitzant dues parades dins del municipi, una al nucli antic i l'altra a les Arengades amb els següents horaris de pas:

- **Línia Olot-Figueres:**

Horaris de pas cap a Figueres: 8:10, 10:25 i 19:40 (el servei de les 10:25 només circula els dies feiners).

Horaris de pas cap a Olot: 9:35, 13:20 i 17:20 (el servei de les 13:20 només circula els dies feiners).

- **Línia Lladó-Figueres:**

Horaris de pas cap a Figueres: 16:16.

Horaris de pas cap a Lladó: 12:20 (només circula els dijous) i 20:05.

- **Línia Banyoles-Figueres:**

Horaris de pas cap a Figueres: 10:50 (només circula els dijous), 13:05 (només circula els feiners menys els dijous) i 14:35 (només circula els dijous).

Horaris de pas cap a Banyoles: 9:40 (només circula els dies feiners) i 14:55 (només circula els dijous).

L'empresa FISERSA realitza el transport públic de Figueres, i la línia 2 d'aquesta arriba fins a Vilafant. El seu recorregut és el següent: Figueres / Olivar Gran / Les Forques / Closes d'en Clarà.

Es realitza el servei des de les 8h fins a les 20h, amb una freqüència de pas de 40 minuts aproximadament.

Transport escolar:

Depèn del Consell Comarcal de l'Alt Empordà i és gratuït per als alumnes de primària i per als de secundària obligatoria (E.S.O).

Hi ha una línia que realitza el següent recorregut Vilafant - I.E.S Narcís Monturiol (Figueres). Aquest servei és per als alumnes d' E.S.O i té parada a tots els barris.

Els llocs de parada als diferents nuclis, són els següents:

- **Nucli antic:**

Cal Revisor (TEISA)

Escola (transport escolar de primària i secundària)

- **El Parc:**

Plaça Ajuntament

- **Les Forques:**

Plaça de Catalunya

Plaça de l'Església

- **Closes d'en Clarà:**

Zona Verda

- **El Camp dels Enginyers:**

Rotonda Avgda. Les Mèlies / Avgda. Maria Torres

- **Les Arengades:**

Marquesina del C/ Taravaus

El pressupost de l'Ajuntament en transport públic per aquest any 2000, és d'un milió de pessetes i cobrirà les despeses generades pel transport setmanal als serveis sanitaris i pel transport gratuït per a tots els jubilats a Figueres (TEISA i FISERSA).

Transport individual o privat

El parc de vehicles del municipi de Vilafant a l'any 2000, està format per 3.019 unitats, distribuïts de la següent manera:

<i>TIPUS DE VEHICLES</i>	<i>NOMBRE</i>	<i>PERCENTATGE</i>
<i>Turismes</i>	2.220	73,5%
<i>Motocicletes</i>	149	4,9%
<i>Ciclomotors</i>	250	8,3%
<i>Camions i furgonetes</i>	342	11,3%
<i>Remolcs</i>	31	1,1%
<i>Tractors i maquinària pesada</i>	27	0,9%
<i>TOTAL</i>	3.019	100

Taula 61: Parc de vehicles del municipi de Vilafant (Font: Ajuntament. Any 2000)

3.1.8.2. MOBILITAT DINS DEL MUNICIPI

3.1.8.2.1. Mobilitat obligada per desplaçaments diaris interns residència-treball

S'ha obtingut les dades de mobilitat obligada dintre del municipi de les enquestes de mobilitat obligada (EMOs) que es realitzen periòdicament cada 5 anys (Font: IDESCAT).

	<i>EMO 1996</i>	<i>EMO 1991</i>
<i>Desplaçaments interns</i>	357	358

Taula 62: Enquesta Mobilitat Obligada (EMO) pels desplaçaments diaris residència-treball a Vilafant (Font: IDESCAT)

3.1.8.2.2. Mobilitat obligada per desplaçaments diaris interns residència-estudi

	<i>EMO 1996</i>	<i>EMO 1991</i>
<i>Desplaçaments interns</i>	302	277

Taula 63: Enquesta Mobilitat Obligada (EMO) pels desplaçaments diaris residència-estudi a Vilafant (Font: IDESCAT)

Distribució modal dels desplaçaments diaris interns

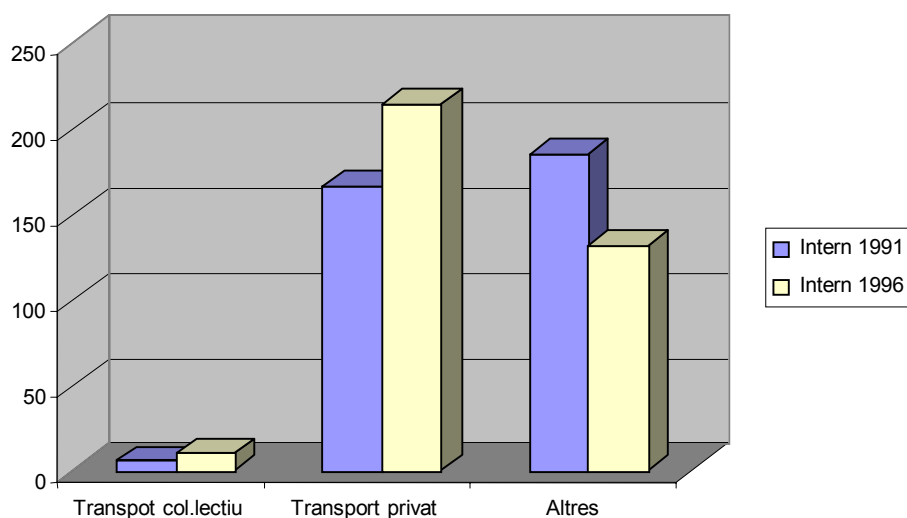
A continuació es detalla la distribució dels desplaçaments interns en funció del tipus de transport utilitzat segons dades de l'enquesta de mobilitat obligada (EMO) pels desplaçaments residència-treball.

	<i>TRANSPORT COL·LECTIU</i>	<i>TRANSPORT PRIVAT</i>	<i>ALTRES</i>
<i>Desplaçaments 1991</i>	5	167	186
<i>Desplaçaments 1996</i>	10	215	132

Taula 64: Enquesta Mobilitat Obligada (EMO) per desplaçaments diaris residència-treball a Vilafant en funció del mitjà de transport utilitzat (Font: IDESCAT)

L'ús del transport privat és el predominant, juntament amb les persones que es desplacen a peu.

Distribució dels desplaçaments interns residència-treball en funció del tipus de transport

Gràfica 23: Mobilitat obligada per desplaçaments interns diaris residència-treball en funció del tipus de transport utilitzat (Font: IDESCAT)

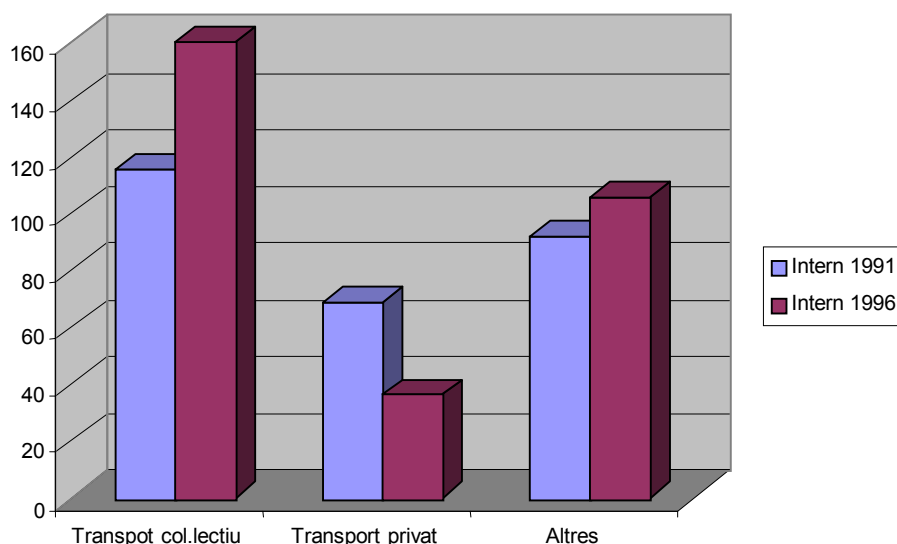
A continuació es detalla la distribució dels desplaçaments interns en funció del tipus de transport utilitzat segons dades de l'enquesta de mobilitat obligada (EMO) pels desplaçaments residència-estudi.

	TRANSPORT COL·LECTIU	TRANSPORT PRIVAT	ALTRES
Desplaçaments 1991	116	69	92
Desplaçaments 1996	160	36	106

Taula 65: Enquesta Mobilitat Obligada (EMO) per desplaçaments diaris residència-estudi a Vilafant en funció del mitjà de transport utilitzat (Font: IDESCAT)

En els desplaçaments interns residència-estudi, a diferència de la mobilitat obligada per residència-treball, l'ús del transport col·lectiu és el predominant.

Distribució dels desplaçaments interns residència-estudi en funció del tipus de transport utilitzat

Gràfica 24: Mobilitat obligada per desplaçaments diaris interns residència-estudi en funció del tipus de transport utilitzat (Font: IDESCAT)

Percentatge d'habitants que tenen accés a peu en menys de 15 min. als serveis bàsics

A continuació es detalla en una taula la proporció en percentatge dels vilafantencs que tenen accés a peu i en menys de 15 minuts als diferents tipus de serveis que ofereix el municipi.

Serveis bàsics	Percentatge d'habitants que hi té accés a peu en menys de 15 minuts
Dispensari mèdic	27,02%
Escola	77'22%
Ajuntament (despatxos de correus i serveis socials)	27,02%
Complex esportiu Els Pins	74,33%

Taula 66: Percentatge d'habitants que tenen accés a peu en menys de 15 minuts als serveis bàsics (Font. Elaboració pròpia. Any 2000)

Transport escolar

Depèn del Consell Comarcal de l'Alt Empordà i és gratuït per als alumnes d'Ensenyament Primari i per als d'Ensenyament Secundari Obligatori (E.S.O).

Hi ha una línia que realitza el següent recorregut:

- Les Forques – nucli antic: serveix per als alumnes de primària de Les Forques que van a l'Escola Sol i Vent del nucli antic.

Transport al dispensari

Aquest transport té una periodicitat setmanal (tots els dimecres) i és gratuït per als residents i empadronats a Vilafant. Surt a les 10h de Les Forques, passa per Les Closes, per El Camp dels Enginyers, per Les Arençades, pel Parc i arriba al dispensari mèdic a les 10:15h.

A les 11:15h surt de la Plaça Major i acaba el seu recorregut a les Forques, un quart d'hora després. No circula els dies festius.

Estat de les carreteres, carrers i camins municipals

a) Carreteres

♦ *Enllaç Les Forques- El Camp dels Enginyers*

Aquest enllaç presenta diversos problemes: l'amplada de la via dificulta el pas simultani de dos vehicles, fet que s'agreuja amb la presència de vianants que es desplacen entre un i altre nucli, al no tenir cap altre mitjà i no disposar d'una vorera per on desplaçar-se amb seguretat. Aquesta situació pot resultar en molts casos perillosa doncs és freqüent veure tant vianants com ciclistes desplaçant-se entre nuclis. El mal estat d'aquest tram ja l'han denunciat l'Associació de Veïns de Les Forques en repetides ocasions.

♦ *Enllaç El Camp dels Enginyers- nucli antic*

La situació d'aquest enllaç és idèntica a l'anterior, però amb dues diferències. En primer lloc, existeix un carril bici que en principi hauria de suposar una avantatge però a causa del seu estat i la seva ubicació no resulta la millor opció de desplaçament. En segon lloc, el grau de perillositat és més elevat per als vianants que utilitzen aquesta via, doncs la visibilitat és molt menor a causa de l'existència de revolts molt tancats.

Una altra alternativa és utilitzar la carretera nacional N-260, que connecta el nucli antic del municipi amb El Camp dels Enginyers i que no deixa de ser perillós per als ciutadans que es desplacen a peu o amb bicicleta.

b) Carrers

Per part de l'Àrea de Vialitat de l'Ajuntament, s'ha dut a terme una nova senyalització vertical i horitzontal (aquesta última s'ha realitzat gràcies a la compra, per part de l'Ajuntament, d'una màquina de senyalització viària) de diversos carrers del nucli antic per tal de millorar la circulació de tot el conjunt de carrers estrets que conformen aquest nucli. Especialment, es pretén donar una solució als grans col·lapses que es donen a la sortida i a l'entrada de les escoles.

Una altra mesura adoptada ha estat el fet de prohibir l'estacionament en alguns carrers sobre la vorera (fet que ha suscitat queixes entre alguns veïns) i en altres carrers només es permet la circulació en un sol sentit per tal de crear-hi nous aparcaments. Amb aquesta mesura s'aconsegueix també la millor circulació dels vianants per aquest nucli.

Està previst estendre aquestes mesures a la resta de carrers del municipi, així com també de les urbanitzacions.

Tot i això l'Associació de Veïns de Les Forques s'ha queixat pel mal estat d'alguns carrers del seu nucli, concretament la Ronda del Molí i el carrer Canigó.

c) Camins

Vilafant està teixit per una xarxa de camins rurals que comuniquen els diferents nuclis, accedeixen a les diferents masies i a diferents punts allunyats del terme municipal. L'estat d'aquests és variable a l'igual que el tipus de desplaçament que permeten.

Cal destacar el camí que segueix l'itinerari pel riu Manol, a causa del seu interès natural. Però el seu estat actual condiona haver de recorre'l a peu doncs fer-ho amb bicicleta és perillós en determinats trams, especialment els que travessen el riu. Gràcies a l'Associació d'Amics del Manol i Palol Sabaldòria, es realitzen neteges periòdiques de vegetació ruderal i es promou la conscienciació ciutadana per al bon manteniment d'aquest itinerari.

d) Altres

Cal tenir en compte l'estat del gual situat en la carretera que surt del nucli antic a Borrassà (carretera comarcal GIP 5129), doncs aquest està situat en la llera del riu Manol i és molt baix, la qual cosa suposa que s'inundi quan plou i augmenta el cabal del riu Manol. Això ocasiona problemes de trànsit als veïns.

També cal tenir en compte el carrer que passa enfront de l'Ajuntament, el qual està en zona inundable i quan plou, freqüentment queda intransitable.

3.1.8.3. RESUM DE DADES DE MOBILITAT

Matriu de desplaçaments que inclou tant els residència-treball, com els residència-estudi

	Destinacions Origens	Mateixa Comarca						Altres comarques				Barcelonès
		Vilafant	Figuères	Roses	Vilamallà	Castelló d'Empúries	Vila-sacra	Girona	Olot	Vic	Cerdanyola del Vallès	Barcelona
Mateixa Comarca	Vilafant	659	1.073	37	72	39	26	92	14	5	5	31
	Figuères	420										
	Castelló d'Empúries	15										
	Vilamallà	11										
	Avinyonet de Puigventós	13										
	Santa Llogaia d'Alguema	7										
	Pont de Molins	6										
	Saus	5										
	La Jonquera	5										
	Lladó	6										
	Sant Miquel de Fluvià	5										
	El Far de l'Empordà	5										
	Vilafant	5										
	Borrassà	5										
Altres Comarques	Girona	8										
	Banyoles	5										
	Crespià	7										

0-10 KM VILA-SACRA

0-10 KM FIGUERES

0-10 KM AVINYONET DE PUIGVENTÓS

0-10 KM SANTA LLOGAIA D'ALGUEMA

10-20 KM CASTELLÓ D'EMPÚRIES

20-30 KM ROSES

30-40 KM LA JONQUERA

20-30 KM SAUS

10-20 KM LLADÓ

10-20 KM EL FAR DE L'EMPORDÀ

10-20 KM SANT MIQUEL DE FLUVIÀ

0-10 KM VILANANT

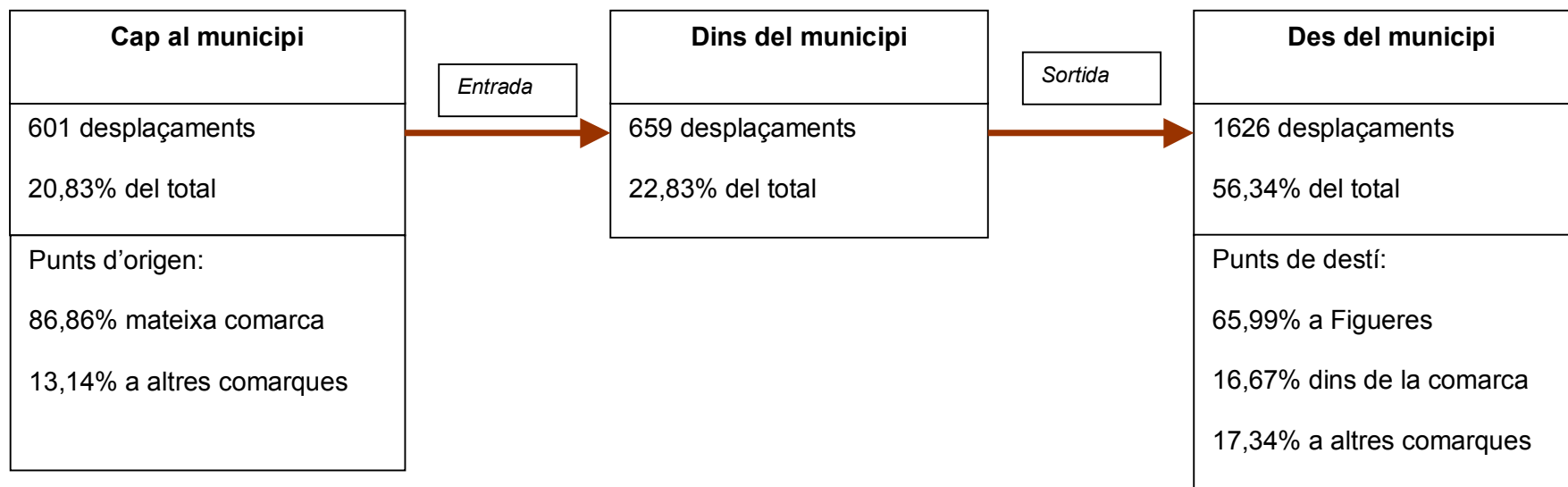
0-10 KM BORRASSÀ

40-50 KM GIRONA

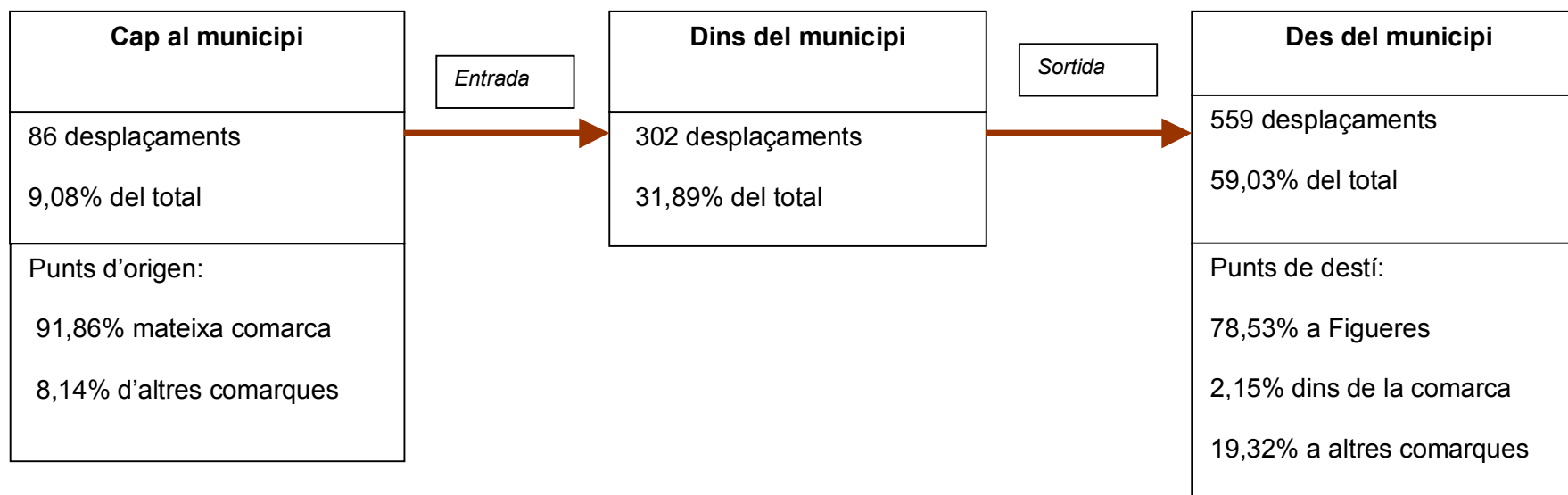
30-40 KM BANYOLES

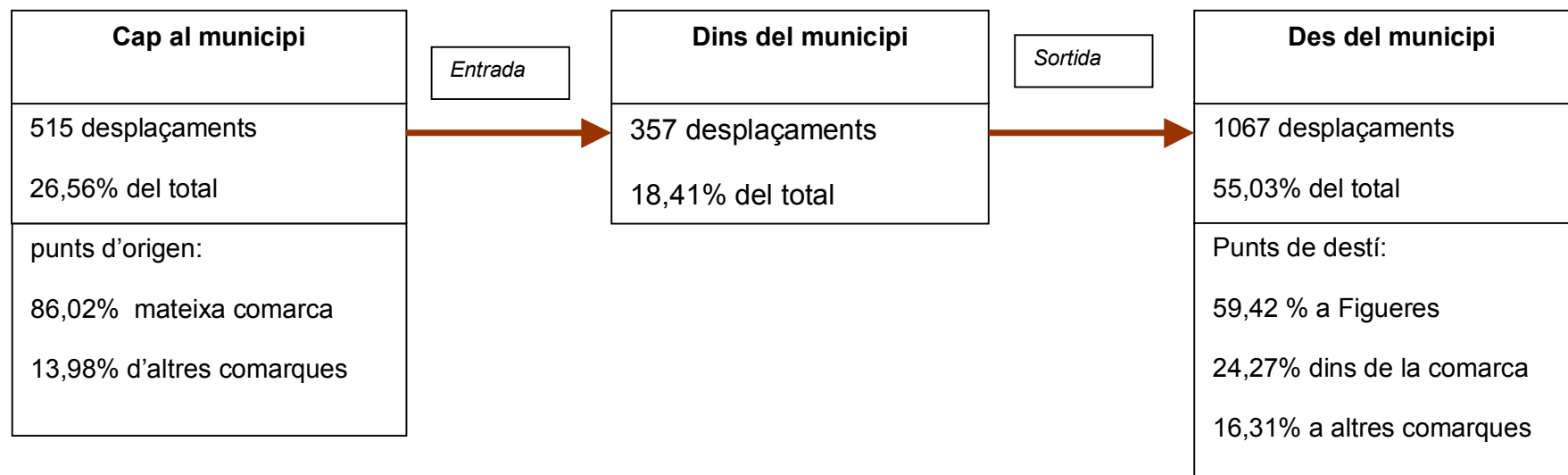
20-30 KM CRESPIÀ

40-50 KM OLOT

Desplaçaments per mobilitat obligada (estudi-treball)

Desplaçaments residència-estudi

Desplaçaments residència-treball

3.1.9. EFECTE HIVERNACLE

El canvi del sistema climàtic

Els sistemes naturals estan sotmesos a una sèrie de canvis i transformacions contínues que es produeixen d'una manera natural. L'activitat humana, però, ha provocat l'acceleració i canvi de direcció de molts d'aquests processos. Els quatre principals canvis són el canvi del sistema climàtic, la reducció de l'ozó estratosfèric, la pluja àcida i la pèrdua de la biodiversitat.

El sistema climàtic del planeta va canviant des de fa milions d'anys d'una manera natural a causa de les diferents interaccions entre la radiació solar i tots els components de la biosfera i la geosfera. Actualment, però, l'emissió dels anomenats *gasos hivernacle*, per part de l'activitat humana, està canviant la dinàmica natural del clima a una velocitat molt elevada.

Els gasos hivernacle

Els principals gasos hivernacle són el vapor d'aigua (que és responsable del 80% de l'efecte hivernacle), el diòxid de carboni, el metà, l'òxid de nitrogen, l'ozó estratosfèric i els clorfluocarbonis (CFC). Tots aquests gasos són presents a l'atmosfera d'una manera natural (excepte els CFC) i s'eliminen també d'una forma natural, a través dels cicles biogeoquímics.

Aquests gasos presents a l'atmosfera tenen un paper clau en el clima doncs mantenen calenta la superfície terrestre al retenir la calor emesa per la terra. Les emissions produïdes per l'home d'aquests gasos hivernacle (principalment de diòxid de carboni) intensifiquen el problema, doncs la seva eliminació es produeix a una escala temporal molt més gran que l'escala humana.

Les emissions de diòxid de carboni provenen principalment de la crema de combustibles fòssils, però també de la desforestació i del canvi dels usos del sòl.

Aquests dos últims processos no serien suficients avui en dia per a produir canvis climàtics significatius. Són, doncs, les emissions que provenen de la combustió i transformació del petroli, el carbó i el gas natural, les que poden comportar canvis climàtics notables.

La resta dels gasos hivernacle provoquen la meitat de l'impacte que provoca el diòxid de carboni, però també s'han de tenir en compte. Els més problemàtics són els clorfluocarbonis (CFC), usats en la fabricació d'aerosols i en la indústria frigorífica i de l'aire condicionat, malgrat que, actualment s'ha prohibit la seva utilització per a la fabricació d'aerosols.

La producció de CO₂ que prové dels processos de combustió de Vilafant es poden estimar a partir dels consums energètics calculats en el capítol d'energia, utilitzant els factors d'emissió.

	<i>tep</i>	<i>Tones de CO₂</i>
<i>Clova d'ametlla</i>	440	1.767
<i>Combustibles líquids</i>	3100	9.409
<i>Combustibles gasosos</i>	511	864
<i>Total</i>		12.040

Taula 67: Contribució de Vilafant a l'efecte hivernacle (Tones CO₂) (Font: Elaboració pròpia a partir dels factors proposats pel "Panel Intergubernamental para el Cambio Climático (IPPC)")

3.1.10. RISCOS ESPECIALS

En qualsevol municipi s'han de tenir en compte els possibles riscos, tant d'origen natural com antropogènics, que poden afectar a la seguretat de la població com posar en perill l'estabilitat dels sistemes naturals.

L'únic risc natural que afecta al municipi és el desbordament del riu Manol, que en diverses ocasions ha provocat inundacions als horts que l'envolten i ha afectat zones com Les Closes d'en Clarà i Les Forques, malgrat que no ha arribat a afectar mai a finques privades. Aquestes crescudes es produeixen en èpoques de forts aiguats i en ocasions ha provocat el tancament de diverses vies de comunicació dels voltants de Vilafant i Figueres (març de 1986).

Els riscos antropogènics venen marcats per les diferents infraestructures viàries que travessen el municipi, especialment la carretera nacional N-260. Aquesta, pel fet de passar pel mig del nucli, comporta diversos riscos com el d'atropellament i els associats al pas de transports de mercaderies pesants i perilloses.

3.2 Factors de sostenibilitat econòmica

Els factors de sostenibilitat econòmica adquireixen un valor inestimable a l'hora d'avaluar l'estat mediambiental d'un municipi. Això és causat, en bona part, a que es tracta de vectors que tindran una clara intervenció sobre el medi natural, a la vegada que són un bon indicador sobre la qualitat de vida de la població.

Fer un estudi exhaustiu de l'economia municipal permet, en gran mesura, conèixer la zona i fer una valoració sobre la sostenibilitat municipal per així poder donar, posteriorment, les mesures més adequades perquè el municipi encamini la seva economia cap a la Sostenibilitat, seguint les bases dictaminades a la Carta d'Aalborg sobre les ciutats i nacions sostenibles.

Un dels principals elements que primer s'ha de conèixer, és el del grau de riquesa econòmica del municipi. Un dels índexs que permeten estimar-lo, és el del Producte Interior Brut que reflexa el grau de "mobilitat" econòmica que es genera dintre de l'àmbit municipal.

<i>P.I.B.</i>	<i>Municipi (1991)</i>	<i>Comarca (1991)</i>	<i>Catalunya (1991)</i>
<i>TOTAL (milions de pts.)</i>	3.204	157.740	10.327.188
<i>PER HABITANT (milers de pts.)</i>	1.100	1.738	1.704

Taula 68: Dades sobre el PIB de Vilafant (Font: IDESCAT)

Per a poder ponderar el valor PIB de Vilafant, aquest s'ha de posar en relació amb els valors obtinguts en altres regions i/o àrees, sempre prenen com a referència el PIB per càpita.

En el cas concret de Vilafant, el valor s'ha comparat amb el de la comarca i amb el global per a Catalunya, d'aquesta manera, es posa en relleu com el PIB per habitant de Vilafant, es troba clarament per sota dels altres (quasi un 30%).

3.2.1. ZONA D'INFLUÈNCIA I DEPENDÈNCIA EXTERIOR DEL MUNICIPI

La dependència exterior del municipi queda revelada pels desplaçaments dels habitants. Aquestes es detallen a l'apartat de mobilitat.

Com a mostra, s'exposen a continuació els fluxos de població dels desplaçaments externs residència-treball-estudi.

Els fluxos de població s'exposen a continuació:

DESPLAÇAMENTS DIARIS DE VILAFANT A ALTRES MUNICIPIS	
FIGUERES	1.073
VILAMALLA	72
CASTELLÓ D'EMPÚRIES	39
GIRONA	92
LA JONQUERA	31
ROSES	40
VILA-SACRA	26
AVINYONET DE PUIGVENTÓS	22
BARCELONA	31
SANTA LLOGAIA D'ÀLGUEMA	12
RESTA DE CATALUNYA	205
FORA DE CATALUNYA	12
TOTAL	1.655

Taula 69: Mobilitat obligada per desplaçaments diaris residència/ treball/ estudi
(Font: IDESCAT. Any 1996)

3.2.2. COMERÇ I SERVEIS

Tot i que en general és prou marcada la dependència econòmica de Vilafant amb la propera i centralitzadora capital de l'Alt Empordà (Figueres), Vilafant disposa, tot i el seu poc pes específic poblacional, d'un ampli ventall de comerços i serveis per a la població.

A les següents taules s'hi poden consultar dades municipals, comarcals i comunitàries de les diferents empreses de comerç al detall i de serveis, durant els anys 1995 i 1997:

	MUNICIPI		COMARCA		CATALUNYA	
	1995	1997	1995	1997	1995	1997
<i>Productes alimentaris</i>	17	14	811	869	42.702	41.915
<i>Roba i calçat</i>	6	5	484	469	24.739	24.035
<i>Articles per la llar</i>	1	3	315	338	14.218	14.574
<i>Llibres i periòdics</i>	0	2	81	85	4.827	4.786
<i>Productes químics</i>	6	4	201	214	8.937	9.039
<i>Material de transport</i>	2	1	98	109	3.688	3.771
<i>Altres</i>	7	7	585	584	20.941	21.381
TOTAL	39	36	2.575	2.668	120.052	119.501

Taula 70: Establiments d'empreses de comerç al detall (Font: IDESCAT)

	MUNICIPI		COMARCA		CATALUNYA	
	1995	1997	1995	1997	1995	1997
<i>Comerç a l'engròs</i>	15	17	481	519	32.473	33.142
<i>Hoteleria</i>	14	14	1.381	1.482	41.878	43.817
<i>Transports i comunicacions</i>	18	18	479	532	46.762	48.722
<i>Mediació financiera</i>	0	1	248	261	9.341	9.793
<i>Serveis a empreses</i>	3	2	167	220	15.472	18.220
<i>Serveis personals</i>	21	22	1.071	1.162	52.527	55.655
<i>Immobiliàries i altres</i>	6	5	401	461	12.749	15.259
TOTAL	77	79	4.228	4.637	211.202	224.608

Taula 71: Establiments d'empreses de serveis (Font: IDESCAT)

De les empreses dedicades al comerç al detall, les més abundants són les de productes alimentaris, al igual que a la resta de la comarca i de la comunitat. Pel que fa a les empreses de serveis, les més abundants són les que es dediquen als serveis personals, coincidint amb Catalunya, però no amb la comarca, on les que presenten un major nombre són les relacionades amb l'hoteleria.

Actualment, una de les àrees comercials més importants del municipi és la que està situada al voltant de la carretera nacional N-260 al seu pas dintre del municipi, a les zones del nucli antic i Les Arengades.

Al nucli antic:

- ☐ Al carrer Comerç (que és el nom que rep la carretera nacional N-260 al seu pas per dintre del municipi) hi ha un comerç de tripes, una carnisseria, un fuster, un taller mecànic, un agent d'assegurances, una papereria i llibreria, un comerç de productes veterinaris i un servei de transports, venda d'àrids i excavacions.
- ☐ Al carrer Sant Maurici (que és paral·lel a la carretera nacional N-260), dins la urbanització El Parc, hi ha un instal·lador i restaurador de parquetes, una metal·listeria, una sala d'especejament, un distribuïdor d'electrodomèstics i un taller mecànic amb comerç de vehicles i accessoris.

A Les Arengades:

- ☐ A la carretera nacional N-260 hi ha dos comerços de maquinària agrícola i recanvis, un comerç de llavors, adobs, flors i plantes, una planxisteria, una forja artística, una cristalleria, una empresa de serveis de neteja, un comerç de parquetes, un comerç de pintures, una granja pastisseria i una farmàcia.
- ☐ A l'avinguda Puig Grau (que és gairebé perpendicular a la carretera nacional N-260) hi trobem un servei de transports nacionals i internacionals.
- ☐ Al carrer Navata hi ha un establiment de plats preparats per a emportar.
- ☐ Al carrer Albera, que hi és paral·lel, hi trobem: dos tallers, una fusteria i una botiga d'articles esportius.

Deixant a part aquesta zona, dins de cadascun dels tres nuclis de població, hi trobem altres serveis:

Nucli antic

Cal destacar dos establiments, la botiga de queviures i la fleca, que estan situats al carrer Llers. Ambdós tenen gairebé 100 anys d'història i, per això, fa poc que han estat distingits per la Cambra de Comerç de Girona. A prop d'aquests dos comerços hi ha una carnisseria.

Cal esmentar també una planxisteria i un taller mecànic on s'hi ven maquinària agrícola i de jardineria. També hi ha dos restauradors i venedors de mobles. Una perruqueria i una botiga d'electrodomèstics, acabarien de completar els serveis presents al nucli antic.

Pel que fa a bars i restaurants, cal parlar del bar del C.C.E (Centre de Cultura i Esbarjo), situat al local de l'esmentada entitat des de la seva construcció l'any 1929 i, del restaurant Mas Requesens situat a l'entrada del poble, per la part de llevant. És una edificació de tipus bàsic construïda l'any 1542 i conté diversos elements gòtico-renaxentistes.

(Veure Plànol nº 11.1)

Les Forques i Pont del Príncep

Hi ha una botiga de queviures i un petit supermercat. També hi ha una peixetaria i una carnisseria on a més, fan plats precuinats.

Hi ha dos restaurants-bars, situats als carrers Tramuntana i Sta. Llogaia. A la zona del Pont del Príncep, just davant de la carretera nacional N-II, hi ha dos més, un dels quals presenta servei de fonda. Està en tràmit l'obertura d'un nou establiment d'aquest tipus en aquesta zona.

Cal fer esment de la presència de nombrosos tallers, ja siguin de reparació d'electrodomèstics, de reparació de maquinària agrícola, de construccions metal·liques, de vidre, mecànics, de serralleria (els més abundants) i de fusteria.

Al carrer Girona, hi ha tres empreses que es dediquen a la venda: l'una d'olis utilitzats i l'altra de carburants derivats del petroli i la tercera es dedica al comerç a l'engròs de productes alimentaris.

També a la zona del Molí d'arròs, hi ha un servei de transport, venda d'àrids i excavacions.

Al carrer St. Jordi hi ha una empresa de serveis de neteja, una que es dedica al comerç a l'engròs de restes d'escorxador i carnisseria i una sala d'especejament.

Cal afegir que al carrer Catalunya hi ha un comerç que ven substrats, torbes, llavors hortícoles, gespes i pintures tècniques i a la zona del Pont del Príncep, s'hi troba una empresa que es dedica al lloguer d'espectacles.

(Veure Plànol nº 11.2)

El Camp dels Enginyers i rodalies

Hi ha una fleca a l'avinguda Maria Torras, un bar-restaurant a l'avinguda Les Mèlies, un altre al carrer El Far, un altre al carrer Pontós i un darrer al carrer la Muga.

Al igual que al barri de Les Forques, hi són abundants els tallers. Hi ha de diversos tipus: serralleries (els més abundants), mecànics, de reparacions de material informàtic i d'oficina, de reparacions d'electrodomèstics i de fusteria. També hi ha una planxisteria situada al carrer Vilamalla.

Al carrer Salvador Espriu hi ha un practicant i al carrer Almogàvers hi ha un gimnàs i una empresa que es dedica a la venda, lloguer i servei integral de màquines expenedores de cafès i begudes.

A la zona del Camí Vell d'Avinyonet hi ha el distribuïdor de gas butà. Finalment cal esmentar una empresa que es dedica al lloguer i muntatge d'espectacles (al carrer A. Guimerà), una altra que es dedica a l'elaboració i venda a l'engròs d'articles de confiteria, un distribuïdor oficial de Chupa-chups, una esteticien, una empresa de transports, venda d'àrids i excavacions i una de serveis de neteja.

Aquest gran nombre de serveis, permet que Vilafant tingui una certa autosuficiència respecte a Figueres, si més no pel que fa a articles considerats de primera necessitat. Tot i això, respecte a aquest tipus de productes, cal destacar la manca de fleca al barri de Les Forques i la manca de botiga de queviures i carnisseria a El Camp dels Enginyers, que depèn totalment de Figueres en aquest sentit.

És però, evident, una forta atracció cap la capital pel que fa a assumptes com l'oci, les finances, etc.

(Veure Plànol nº 11.3)

L'increment de població que ha experimentat Vilafant els darrers anys, no tant sols assegura la continuïtat dels serveis disponibles en l'actualitat, sinó que a més, permet intuir una continuació en l'increment de l'oferta comercial.

A continuació es resumeixen els serveis i comerços de que disposa el municipi de Vilafant:

ACTIVITAT	Nº d'establiments
COMERÇOS	
<i>Carnisseries</i>	4
<i>Productes alimentaris</i>	2
<i>Fleques</i>	2
<i>Venda productes veterinaris</i>	1
<i>Comerç a l'engròs de productes alimentaris</i>	4
<i>Papereria/llibreria</i>	1
<i>Roba i calçat</i>	1
<i>Venda/reparació productes informàtics</i>	3
<i>Venda d'adobs, flors,...</i>	1
<i>Venda/taller vidre</i>	2
<i>Venda pintures</i>	1
<i>Venda/instal·lació parquet</i>	2
<i>Venda productes congelats</i>	1
<i>Venda olis usats</i>	1
<i>Venda carburants</i>	1
<i>Comerç a l'engròs restes escorxador</i>	1
<i>Peixateria</i>	1
SERVEIS	
<i>Perruqueria/estètica</i>	2
<i>Assegurances</i>	2
<i>Farmàcia</i>	2
<i>Tallers/concessionaris cotxes, maquinària agrícola</i>	22
<i>Fusteria/reparació de mobles</i>	11
<i>Lampisteria</i>	9
<i>Venda/reparació electrodomèstics</i>	4
<i>Arquitectes/aparelladors</i>	7
<i>Bars/restaurants</i>	13
<i>Empreses espectacles</i>	2
<i>Transports</i>	3
<i>Gimnàs</i>	1
<i>Advocats</i>	1
<i>Distribució gas butà</i>	1
<i>Serveis neteja</i>	3
<i>Practicant</i>	1
INDÚSTRIES	
<i>Indústries</i>	5
<i>Serralleries</i>	12
<i>Construcció maquinària industrial</i>	2
ALTRES	9

Taula 72: Serveis i comerços dels que disposa el municipi de Vilafant
(Font: Elaboració pròpia. Any 2000)

3.2.3. INDÚSTRIA

Durant el segle XIX, la indústria principal del municipi de Vilafant fou la rajolera. L'any 1849 hi havia vuit forns de rajols. També durant aquesta època es comptava amb cinc premses d'oli i un molí de farina. L'any 1880, es va muntar la gran Bòbila d'en Soler, que va agrupar tota la producció rajolera de la vila, i fou una de les més importants de la província. A principis del segle XX es va desenvolupar una activitat industrial molt important, que fou l'elaboració de mosaics hidràulics i de terrassa. Un altre negoci de l'època, també força important, va ser el dels embotits que es fabricaven de forma artesanal.

L'evolució industrial de Vilafant, va accelerar-se a partir dels anys 70.

A continuació es detallen algunes dades referents a les indústries municipals, comarcals i comunitàries, per tipus, durant els anys 1995 i 1997.

	MUNICIPI		COMARCA		CATALUNYA	
	1995	1997	1995	1997	1995	1997
<i>Energia i Aigua</i>	1	1	23	25	1.014	1.088
<i>Química i Metall</i>	2	2	48	47	4.087	4.001
<i>Transformació metalls</i>	23	25	245	273	18.974	19.672
<i>Productes alimentaris</i>	6	10	155	163	4.947	4.913
<i>Tèxtil i confecció</i>	1	1	29	27	12.041	11.822
<i>Edició i mobles</i>	8	10	205	205	14.154	14.162
<i>Altres</i>	0	0	27	35	4.297	4.274
TOTAL	41	49	732	775	59.514	59.932

Taula 73: Número d'indústries a Vilafant, la comarca i Catalunya (Font: IDESCAT)

Al municipi destaquen les indústries de transformació del metall respecte a la resta i les següents, en nombre, són les d'edició i mobles, malgrat trobar-se molt per sota. A la comarca destaquen tant les indústries de la transformació del metall com les indústries d'edició i mobles i, per tant, es pot afirmar que Vilafant segueix el marc d'activitats econòmiques de la comarca, respecte al nombre i tipus d'indústria.

No es percep un increment significatiu d'indústries ni a nivell municipal ni comarcal, des de l'any 1995 al 1997.

Actualment, la majoria de les indústries del municipi es situen a la zona de Les Forques i del Pont del Príncep. El Pont del Príncep compta amb una gran zona industrial que comparteixen Vilafant i Figueres. Aquest espai queda perfectament comunicat amb la carretera nacional N-II, el polígon industrial de Vilamalla i la carretera comarcal C-252 en direcció al Baix Empordà.

Dins el municipi de Vilafant, destaquen d'aquesta zona, algunes indústries com:

- ☐ SAMAR'T
Indústria de transformació del metall (matrícules, rètols, etc.)
- ☐ FRIOLISA
Indústria d'envasat, emmagatzemat i venda de productes gelats i congelats.
També presenta servei de lloguer de cambres frigorífiques
- ☐ EL MARQUES DEL AMPURDAN
Fàbrica de conserves de peix (especialitat en salmó fumat)
- ☐ INDELOR SA
Indústria de fabricació de lents orgàniques

Dins el barri de Les Forques hi ha altres indústries a destacar:

Al carrer Mare de Déu del Mont:

- ☐ FRICAFOR
Escorxador
- ☐ MOBIL TAC SA
Fàbrica de mobiliari comercial i prestatgeries metàl·liques
- ☐ INDÚSTRIES AMAT SA
Construcció de maquinària
- ☐ ICM MONTANER SL
Fàbrica de taps de suro
- ☐ AGRIFEED
Servei de compra i venda de maquinària agrícola, reparació i construcció de remolcs

Altres indústries situades dins aquest barri, són:

- ☐ GRAVIDA SL
Fàbrica de paviments
- ☐ TRULL AMIEL
Indústria d'obtenció d'oli d'oliva
- ☐ TECNOVAL SC
Indústria de torneria i mecanització de peces metàl·liques

El nucli antic és una zona poc industrialitzada. A la carretera de Borrassà, al marge dret del riu Manol, hi ha una adoberia (POMÉS I FILLS), i al carrer de Sant Cebrià, una indústria d'envasos de fusta que rep el nom de FEVISA SL.

Finalment, a la zona de El Camp dels Enginyers i rodalies, hi trobem els TALLERS ELPA, situats a la zona de Puig Grau, que es dediquen a la construcció de maquinària industrial i CONESA, al Camí Vell d'Avinyonet, que fabrica mobles metàl·lics

Actualment el municipi compta amb tres zones industrials que en total ocupen, aproximadament, 9 hectàrees (un 1% del total de la superfície municipal). Una està situada a la zona de Puig Grau, una altra està al barri de Les Forques (s'estén a ambdós costats del carrer Mare de Déu del Mont) i la tercera és la zona industrial del Pont del Príncep.

Cal afegir a aquestes indústries, la gran quantitat de tallers, sobretot de serralleria, situats als barris de Les Forques i El Camp dels Enginyers, dels quals se n'ha parlat més àmpliament a l'apartat de comerç i serveis.

3.2.4. AGRICULTURA I RAMADERIA

3.2.4.1. AGRICULTURA

La superfície dedicada als conreus a Vilafant representa un percentatge elevat respecte el total de la superfície del municipi.

Segons dades del PGOU (1999), de les 837,31 hectàrees del municipi, aproximadament 570 hectàrees corresponien a terres de conreu. Aquest valor, que representa un 67% de la superfície total del municipi, s'ha vist reduït l'any 2000 a unes 500 hectàrees donat que part d'aquesta superfície ha canviat la seva classificació de "rústica" a urbanitzable.

La distribució dels diferents tipus de cultiu del municipi és:

CONREU	SUPERFÍCIE segons el padró de rústica (any 1999)		SUPERFÍCIE (any 2000)	
	ha	%	ha	%
<i>Fruiters de regadiu</i>	0,830	0,15	0,830	0,17
<i>Fruiters de secà</i>	1,784	0,31	1,784	0,36
<i>Conreu de regadiu</i>	59,309	10,44	39,509	7,89
<i>Hort de regadiu</i>	16,285	2,87	13,267	2,64
<i>Olivera de secà</i>	44,971	7,92	42,763	8,54
<i>Conreu de secà</i>	444,524	78,25	402,519	80,33
<i>Vinya de secà</i>	0,343	0,06	0,343	0,07
TOTAL	568,0453	100	501,0151	100

Taula 74: Superfície de conreu al municipi de Vilafant (Font: Elaboració pròpia a partir del padró de rústica de 1999 i del PGOU de 1999)

Segons aquestes dades és apreciable que gairebé tres quartes parts de la superfície total de cultiu és dedicada al conreu de secà, en detriment, per exemple, del cultiu de fruiters de regadiu o de secà que suposen unes valors ínfims respecte el total.

Cal tenir en compte també, les superfícies no conreades qualificades com a no urbanitzables que corresponen a superfícies ocupades per matolls, per diferents tipus d'espècies arbòries, edificacions agràries, camins, etc., que no són conreus pròpiament. Actualment hi ha 157 ha del territori municipal que corresponen a aquest tipus de superfície (315 ha han de ser rústiques i han passat a ser urbanitzables).

3.2.4.2. RAMADERIA

A Vilafant existeixen un total de 12 explotacions ramaderes. La majoria d'elles són explotacions petites i de caràcter familiar, no es pot considerar doncs, que l'activitat ramadera sigui l'activitat predominant del municipi.

El nombre d'explotacions del municipi és:

<i>TIPUS DE BESTIAR</i>	<i>EXPLOTACIONS</i>
<i>EQUÍ</i>	1
<i>CONILLS</i>	2
<i>OVÍ</i>	1
<i>BOVÍ + CONILLS + AVÍCOLES</i>	1
<i>AVÍCOLA</i>	2
<i>BOVÍ + AVÍCOLA</i>	1
<i>BOVÍ + OVÍ</i>	1
<i>BOVÍ</i>	1
<i>PORCÍ</i>	2
TOTAL	12

Taula 75: Nombre d'explotacions del municipi (Font: Elaboració pròpia. Any 2000)

La distribució del nombre de caps de bestiar i les unitats ramaderes corresponents són:

<i>TIPUS DE BESTIAR</i>	<i>BESTIAR</i>	<i>Nº de CAPS</i>	<i>UR*</i>
<i>EQUÍ</i>	Cavalls i eugues	6	5
<i>BOVÍ</i>	Vaques	210	425
	Toro	1	
	Vedells	712	
<i>OVÍ</i>	Ovelles	1.224	166
	Xais	400	
<i>PORCÍ</i>	Porcs	1.575	181
<i>CONILLS</i>	Conills femelles	2.400	830
	Conills d'engreix	11.600	
	Conills mascles	100	
<i>AVÍCOLA</i>	Gallines	100	258
	Pollastres	80.000	
	Ànecs d'engreix	370	
TOTAL		98.698	1.866

Taula 76: Explotacions, caps de bestiar i unitats ramaderes (Font: Elaboració pròpia. Any 2000)

* UR : Unitats Ramaderes

Les Unitats Ramaderes (UR) s'han obtingut a partir de les equivalències de procediment entre instal·lacions previstes en la Directiva 96/61/CE i prenent com a base de referència d'aquestes el vacum de llet (1UR = 1 plaça de vacum de llet).

3.2.5. TREBALL

3.2.5.1. Població ocupada

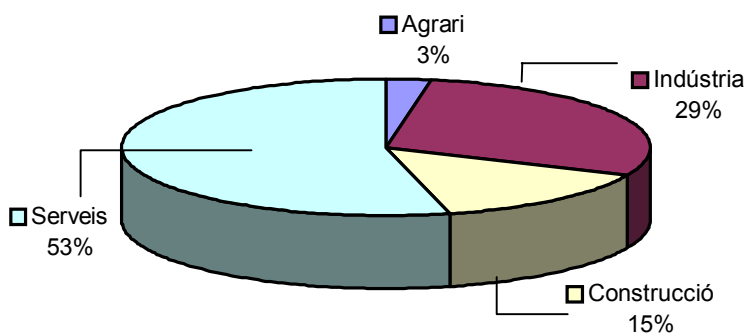
Del total de la població censada, s'han comptabilitzat 1.638 persones actives segons el padró de 1996, d'aquests, el 4,46% són aturats.

L'estructuració del mercat de treball s'obté en base a les dades de població ocupada resident i per sectors d'activitat.

	MUNICIPI			COMARCA			CATALUNYA		
ANY	1986	1991	1996	1986	1991	1996	1986	1991	1996
<i>Agrari</i>	1,6	4,2	2,9	12,9	10,4	8,4	4,9	3,7	3,2
<i>Indústria</i>	17	23,6	28,8	17,1	19,1	19,1	35,7	36,2	32,1
<i>Construcció</i>	11,8	20,0	14,5	11,5	14,4	11,4	5,3	8,2	7
<i>Serveis</i>	20,5	52,2	53,8	53,3	56,1	61,1	45,6	51,9	57,7
Total	806	1.195	1.424	29.661	35.023	36.068	1.839.105	2.255.430	2.204.652

Taula 77: Població ocupada per sectors d'activitat (Font: IDESCAT)

POBLACIÓ OCUPADA PER SECTORS A VILAFANT

Gràfica 25: Ocupació de la població per sectors (Font: IDESCAT. Any 1996)

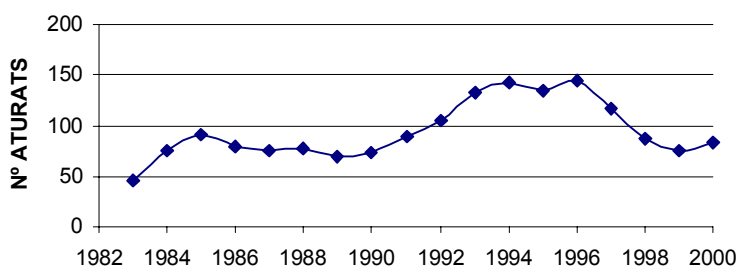
Més de la meitat de la població està ocupada en el sector serveis, tot i que un nombre important d'habitants està ocupat en la indústria.

3.2.5.2. Atur

A partir dels següents gràfics elaborats amb dades de l'IDESCAT, s'observa com tant a la comarca com en el municipi hi ha un increment de l'atur entre els anys 1993 i 1996. A partir d'aquí, la tendència ha estat d'anar disminuint, tot i que s'experimenta un lleuger augment entre els anys 1999 i 2000.

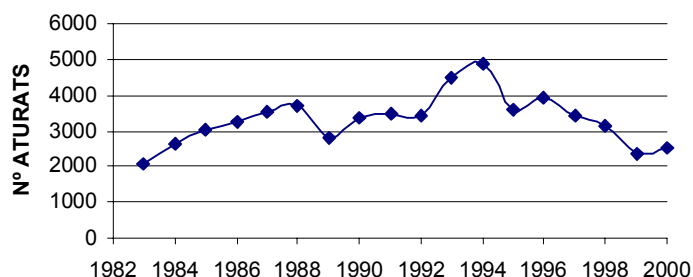
Si es tenen en compte les dades de tota la comunitat autònoma, s'observa un patró bastant diferent, on els períodes amb índex d'atur més elevats es concentren entre els anys 1984 i 1988. A partir d'aquest moment s'inicia un descens que només s'atura els anys 1993 i 1994.

ATUR VILAFANT

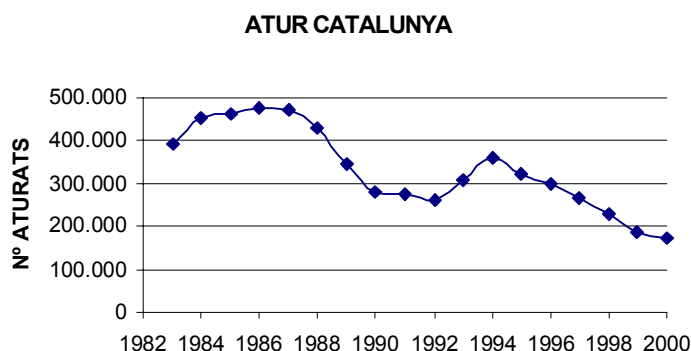

Gràfica 26: Evolució de l'atur a Vilafant des de l'any 1983 fins al 2000
(Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'IDESCAT)

ATUR A LA COMARCA

Gràfica 27: Evolució de l'atur a l'Alt Empordà des de l'any 1983 fins al 2000
(Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'IDESCAT)

Gràfica 28: Evolució de l'atur a Catalunya des de l'any 1983 fins al 2000
(Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'IDESCAT)

Es disposa de dades d'atur corresponents al municipi de Vilafant del novembre i el desembre de l'any 2000. Aquestes reflexen la situació general del municipi, tot i que segons el mes poden variar de forma significativa. Així doncs, s'observa un augment de l'atur al mes de desembre.

A continuació es detallen les dades d'atur per sexe i edats, per nivell acadèmic i grau professional i per activitat econòmica. Aquestes últimes són dades que permeten deduir l'estat del mercat laboral des d'un punt de vista econòmic i empresarial.

PER SEXE I GRUP D'EDAT	ATUR REGISTRAT		DEMANDES PENDENTS	
	HOMES	DONES	HOMES	DONES
<i>Menys de 20 anys</i>	2	1	4	3
<i>De 20 A 24</i>	3	8	9	12
<i>De 25 A 29</i>	3	7	7	11
<i>De 30 A 34</i>	0	7	1	12
<i>De 34 A 39</i>	2	8	3	12
<i>De 40 A 44</i>	3	4	6	10
<i>De 45 A 49</i>	0	6	1	9
<i>De 50 A 54</i>	3	3	5	3
<i>De 55 A 59</i>	5	3	8	5
<i>Més de 59 anys</i>	3	2	4	2
TOTAL	24	49	48	79

Taula 78: Atur registrat al municipi de Vilafant per sexe i edats (Font: Departament de Treball. Delegació Territorial de Girona. Novembre 2000)

PER SEXE I GRUP D'EDAT	ATUR REGISTRAT		DEMANDES PENDENTS	
	HOMES	DONES	HOMES	DONES
<i>Menys de 20 anys</i>	2	4	4	5
<i>De 20 a 24</i>	3	7	10	10
<i>De 25 a 29</i>	6	10	9	12
<i>De 30 a 34</i>	0	12	1	16
<i>De 34 a 39</i>	5	10	5	12
<i>De 40 a 44</i>	3	5	6	12
<i>De 45 a 49</i>	2	8	2	9
<i>De 50 a 54</i>	3	2	5	3
<i>De 55 a 59</i>	5	3	8	5
<i>Més de 59 anys</i>	3	2	4	2
TOTAL	32	63	54	86

Taula 79: Atur registrat al municipi de Vilafant per sexe i edats (Font: Departament de Treball, Delegació Territorial de Girona. Desembre 2000)

Les franges d'edat entre els 20 i 24 anys i els 30 i 34 anys són les que presenten major nombre d'aturats. A més cal destacar que hi ha més del doble de dones en atur que homes. Aquesta sembla ser una tendència general tan pel que fa a la comarca, com pel que fa a Catalunya. Tampoc, tal i com es pot veure a la següent taula, s'han experimentat variacions importats durant els tres darrers anys:

ANY	VILAFANT		COMARCA		CATALUNYA	
	HOMES	DONES	HOMES	DONES	HOMES	DONES
2000	24,09 %	75,91 %	35,33 %	64,67 %	40,69 %	59,31 %
1999	32,00 %	68,00 %	38,30 %	61,70 %	41,65 %	58,35 %
1998	29,54 %	70,45 %	39,93 %	60,07 %	43,62 %	56,38 %

Taula 80: Percentatge d'atur registrat per sexes a Vilafant, L'Alt Empordà i Catalunya durant els anys 1998, 1999, 2000 (Font: Elaboració pròpia a partir de dades procedents de l'IDESCAT)

NIVELL ACADÈMIC	ATUR REGISTRAT	DEMANDES PENDENTS
SENSE ESTUDIS	1	1
ESTUDIS PRIMARIS	6	11
CERTIFICAT ESCOLARITAT	31	49
E.G.B.	27	49
B.U.P.	6	13
F.P.	1	2
TITULAT GRAU MIG	0	0
TITULAT GRAU SUPERIOR	1	2
TOTAL	73	127

Taula 81: Atur registrat al municipi de Vilafant per nivell acadèmic (Font: Departament de Treball, Delegació Territorial de Girona. Novembre 2000)

NIVELL ACADÈMIC	ATUR REGISTRAT	DEMANDES PENDENTS
SENSE ESTUDIS	1	1
ESTUDIS PRIMARIS	9	12
CERTIFICAT ESCOLARITAT	39	58
E.G.B.	35	52
B.U.P.	7	12
F.P.	3	3
TITULAT GRAU MIG	0	0
TITULAT GRAU SUPERIOR	1	2
TOTAL	95	140

Taula 82: Atur registrat al municipi de Vilafant per nivell acadèmic (Font: Departament de Treball, Delegació Territorial de Girona. Desembre 2000)

Respecte al nivell acadèmic, les dades d'atur són força més elevades en persones amb Certificat d'Escolaritat i EGB, quedant molt per sota les persones amb un grau d'estudis elevat (titulats de grau mig i de grau superior). Lligat directament amb això, les dades d'atur segons el grup professional mostren que el major nombre d'aturats està en aquells grups professionals que no requereixen un grau acadèmic elevat, concretament treballadors no qualificats, treballadors de servei i empleats administratius.

PER GRUP PROFESSIONAL	ATUR REGISTRAT	DEMANDES PENDENTS
DIRECTIUS	1	1
TÈCNICS I P. CIENTÍFICS	2	3
TÈCNICS I P. DE SUPORT	0	1
EMPLEATS ADMINISTRATIUS	17	30
TREBALLADORS DE SERVEI	23	34
TREBALLADORS AGRICULTURA I PESCA	0	3
TREBALLADORS QUALIFICATS	8	12
OPERADORS DE MAQUINÀRIA	3	4
TREBALLADORS NO QUALIFICATS	19	39
FORCES ARMADES	0	0
TOTAL	73	127

Taula 83: Aturats del municipi de Vilafant per grup professional (Font: Departament de Treball, Delegació Territorial de Girona. Novembre 2000)

PER GRUP PROFESSIONAL	ATUR REGISTRAT	DEMANDES PENDENTS
DIRECTIUS	1	1
TÈCNICS I P. CIENTÍFICS	2	2
TÈCNICS I P. DE SUPORT	1	2
EMPLEATS ADMINISTRATIUS	20	30
TREBALLADORS DE SERVEI	29	40
TREBALLADORS AGRICULTURA I PESCA	0	2
TREBALLADORS QUALIFICATS	12	14
OPERADORS DE MAQUINÀRIA	5	5
TREBALLADORS NO QUALIFICATS	25	44
FORCES ARMADES	0	0
TOTAL	95	140

Taula 84: Aturats del municipi de Vilafant per grup professional (Font: Departament de Treball, Delegació Territorial de Girona. Desembre 2000)

Les activitats econòmiques que presenten dades d'atur enregistrades més elevades són les indústries manufactureres, l'hoteleria, el comerç i reparacions i les immobiliàries i lloguer. La resta d'activitats presenten dades d'atur molt inferiors a aquestes.

ACTIVITAT ECONÒMICA	ATUR REGISTRAT	DEMANDES PENDENTS
AGRICULTURA I RAMADERIA	1	3
INDÚSTRIES MANUFACTURERES	16	19
ELECTRICITAT, GAS I AIGUA	2	2
CONSTRUCCIÓ	8	13
COMERÇ REPARACIONS	12	26
HOSTELERIA	13	23
TRANSPORT I COMUNICACIONS	3	7
MEDIACIÓ FINANCIERA	0	2
IMMOBILIÀRIES I LLOGUER	9	17
ADM. PUBLICA , DEFENSA I S.S.	1	4
EDUCACIÓ	1	1
ACTIV. SANITÀRIES I SERVEIS SOCIALS	6	7
SENSE OCUPACIÓ ANTERIOR	1	3
TOTAL	73	127

Taula 85: Aturats del municipi de Vilafant per activitat econòmica (Font: Departament de Treball, Delegació Territorial de Girona. Novembre 2000)

ACTIVITAT ECONÒMICA	ATUR REGISTRAT	DEMANDES PENDENTS
AGRICULTURA I RAMADERIA	2	3
INDÚSTRIES MANUFACTURERES	21	25
ELECTRICITAT, GAS I AIGUA	2	2
CONSTRUCCIÓ	10	15
COMERÇ REPARACIONS	18	31
HOSTELERIA	15	25
TRANSPORT I COMUNICACIONS	5	8
MEDIACIÓ FINANCERA	1	2
IMMOBILIÀRIES I LLOGUER	12	17
ADM. PUBLICA , DEFENSA I S.S.	1	2
EDUCACIÓ	1	1
ACTIV. SANITÀRIES I SERVEIS SOCIALS	5	6
SENSE OCUPACIÓ ANTERIOR	2	3
TOTAL	95	140

Taula 86: Aturats del municipi de Vilafant per activitat econòmica (Font: Departament de Treball, Delegació Territorial de Girona. Desembre 2000)

3.3 Factors de sostenibilitat social

3.3.1. HABITATGE

3.3.1.1. Qualitat dels habitatges i les seves condicions d'habitabilitat per nuclis de població

<i>Any de construcció</i>	<i>Nucli antic</i>	<i>Les Forques</i>	<i>El Camp dels Enginyers</i>	<i>Afores</i>
<i>Anteriors a 1800</i>	43	-	-	4
<i>De 1801-1850</i>	7	-	-	2
<i>De 1851-1900</i>	54	1	1	2
<i>De 1901-1950</i>	50	-	1	12
<i>De 1951-1960</i>	7	5	2	2
<i>De 1961-1970</i>	23	29	33	18
<i>De 1971-1980</i>	34	67	64	14
<i>De 1981-1990</i>	52	81	369	7
<i>De 1991-1997</i>	61	22	128	-

Taula 87: Antiguitat de les construccions del municipi de Vilafant, per nuclis. (Font: Elaboració pròpia a partir de dades extretes de la Gerència Territorial de Girona (28-05-1997))

Les dades fan referència a totes les construccions del municipi, no només als habitatges.

Les primeres edificacions són anteriors a l'any 1800 i es troben localitzades al nucli antic i a les afores del poble. A partir dels anys seixanta es va començar a urbanitzar Les Forques i El Camp dels Enginyers. És aquesta darrera zona la que va créixer amb més força, especialment a partir dels anys vuitanta, per a esdevenir l'àrea més poblada del municipi.

S'ha continuat amb un fort ritme de creixement durant els últims anys, així, el nombre de llicències d'obres concedides l'any 1999 correspon a setanta quatre unitats familiars malgrat es preveu una disminució significativa per l'any 2000.

Els edificis que presenten una major probabilitat de mancances són les construccions més velles del nucli antic i les primeres illes de cases edificades a L'Arengada sud. El principal motiu és l'antiguitat de les construccions juntament amb l'escàs plantejament urbanístic.

ESTAT DELS EDIFICIS	1980		1990	
	NOMBRE HABITATGES	PERCENTATGE HABITATGES	NOMBRE HABITATGES	PERCENTATGE HABITATGES
<i>Bon estat</i>	342	84.1 %	884	95.3 %
<i>Alguna deficiència</i>	64	15.7 %	33	3.6 %
<i>Mal estat</i>	1	0.2 %	8	0.9 %
<i>Ruïnós</i>	0	0 %	3	0.2 %

Taula 88: Estat dels edificis dels habitatges. (Font: Ajuntament de Vilafant)

L'Ajuntament dona subvencions per arreglar les façanes de les cases de més de 25 anys. És necessari presentar el pressupost acreditatiu de l'obra i la subvenció varia segons els metres quadrats de la vivenda:

- fins a 50 m² :20.000 ptes.
- de 51a 175 m²: 40.000 ptes.
- de més de 176 m²: 60.000 ptes.

Actualment està a punt d'aprovar-se una nova ordenança per a donar subvencions a cases de més de 20 anys. Es preveu que siguin una mica més elevades que les indicades anteriorment.

La població de Vilafant ha experimentat un creixement en aquesta dècada de més d'un 40%, degut, principalment, a la proximitat de la ciutat de Figueres, la disponibilitat d'un territori apte per a ser urbanitzat i la tendència a l'assentament en zones residencials allunyades dels centres de les ciutats. Tot això ha contribuït a situar Vilafant en un dels municipis amb major creixement urbanístic de la comarca.

El Pla General d'Ordenació Urbana (PGOU) de Vilafant, aprovat l'abril de l'any 1999, estima un màxim de població en un futur de 7.000 habitants. El pla general projecta 16 zones urbanitzables. Les edificacions permeses són entremitgeres (files de cases unides), aparellades o aïllades, de planta baixa, un pis o dos pisos, i depenen de la unitat d'actuació. Actualment s'està construint en les següents zones segons la tipologia marcada:

ZONA	ENTREMITGERES	APARELLADES	AÏLLADES
<i>Els Aspres</i>		X	
<i>La Solana</i>		X	
<i>CV3</i>		X	
<i>Les Oliveres</i>	X		X
<i>Puig Grau</i>			

3.3.1.2. Cost dels habitatges i del sòl per barris segons les tipologies

El preu actual del sòl edificable dins el terme municipal de Vilafant es mou entre les 20.000 i 22.000 pessetes el m² (Font: Ajuntament de Vilafant. Any 2000).

El preu dels habitatges a Vilafant depèn de molts factors. Alguns preus orientatius es recullen a la taula següent:

DESCRIPCIÓ	TIPOLOGIA	ZONA	m² útils	PREU (Pts)
<i>Pis 2^a mà</i>	-	Nucli antic	72	8.9 milions
<i>Casa per restaurar</i>	Entremitgeres	Nucli antic	2 plantes	11.5 milions
<i>Casa 2^a mà</i>	Entremitgeres	Nucli antic	100	15 milions
<i>Casa nova</i>	Aparellada	Els Aspes	143 o 215	19-21 milions
<i>Casa nova</i>	Aparellada	La Solana	99	23 milions

Taula 89: Preus orientatius dels habitatges a Vilafant. (Font: Diverses agències immobiliàries. Setembre 2000)

3.3.2. SALUT

3.3.2.1. Centres d'Atenció Sanitària situats a Vilafant

Vilafant actualment disposa d'un dispensari, situat al carrer Olot del nucli antic. El personal del dispensari està format per:

- dos metges de capçalera
- un ATS
- una llevadora
- una auxiliar administrativa

L'horari d'hivern dels serveis del dispensari és el següent:

	<i>Dr. Monjé</i>	<i>Dr. Sala</i>	<i>ATS</i>	<i>Llevadora</i>
Dilluns	8:30 a 11:00 h	9:00 a 11:30 h	9:00 a 11:30 h	---
Dimarts	---	9:00 a 12:00 h	9:00 a 11:30 h	---
Dimecres	8:30 a 11:00 h	9:00 a 11:30 h	9:00 a 11:30 h	---
Dijous	8:30 a 11:00 h	9:00 a 11:30 h	9:00 a 11:30 h	---
Divendres	11:30 a 13:30 h	9:00 a 11:30 h	9:00 a 11:30 h	11:30 a 13:30 h
Dissabte	8:30 a 11:00 h	---	Tots els programats	

Taula 90: Horaris del dispensari (Font: Dispensari de Vilafant. Any 2000)

L'Ajuntament de Vilafant ha cedit uns terrenys a la zona de Els Aspres per a la propera construcció del Centre d'Atenció Primària (CAP) de Vilafant. El CAP estarà ubicat a l'avinguda Maria Torres i es preveu que entrarà en servei l'any 2002. La superfície de l'edifici serà de 466 m² útils. Hi treballaran els següents professionals:

- 7 metges de medicina general
- 2 pediatres
- 1 odontòleg
- 8 ATS/DI
- 1 auxiliar d'infermeria
- 5 auxiliars administratius
- 1 assistent social

L'ABS (Àrea de Salut Bàsica de Vilafant) estarà format per 18 municipis amb 10.000 usuaris. Tots aquests pobles, inclòs Vilafant, continuaran tenint el seu dispensari.

3.3.2.2. Altres Centres d'Atenció Sanitària situats dintre de la comarca

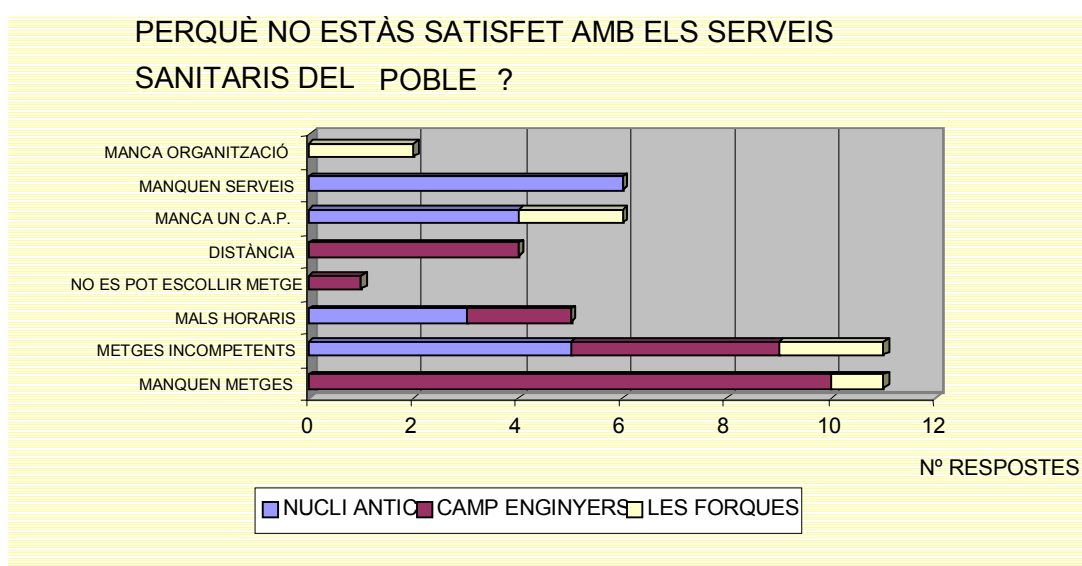
L'Hospital Comarcal, situat a la Ronda Rector Aroles de Figueres, es troba a menys de cinc minuts en cotxe des de qualsevol punt de Vilafant i és on fan les visites als especialistes. Els serveis de psiquiatria, dermatologia i otorrinolaringologia es troben a l'ambulatori d'Atenció Primària de Figueres situat al carrer Tramuntana nº2.

Figueres també disposa de la clínica privada "La Santa Creu", situada al carrer Pere III nº37.

3.3.2.3. Satisfacció sanitària de la població en relació a l'atenció dels serveis mèdics del municipi

Les úniques dades disponibles sobre satisfacció sanitària són les obtingudes de l'enquesta realitzada a la població. Segons els resultats de l'enquesta més del 60% de la població es troba satisfeta amb els serveis sanitaris actuals.

Tot i això els resultats també mostren les insatisfaccions del ciutadans sobre els serveis sanitaris a que són degudes.

Gràfica 29: Motius de la insatisfacció dels habitants de Vilafant respecte als serveis sanitaris
(Font: Elaboració pròpia. Any 2000)

Respecte als serveis sanitaris, els habitants de Vilafant es troben insatisfets, principalment, amb el nombre de metges i la seva atenció, i la mancança d'un altre CAP. En relació amb això es destaquen les queixes dels habitants de El Camp dels Enginyers respecte la distància al CAP existent actualment i la necessitat de més professionals mèdics.

3.3.2.4. Facilitat d'accés als centres sanitaris municipals

Per a tots els residents empadronats a Vilafant existeix un servei gratuït de transport pels desplaçaments fins al dispensari. Aquest servei funciona tots els dimecres (excepte els festius) i recorre els tres nuclis de població:

HORARI	LLOCS DE RECOLLIDA AL VIATGE D'ANADA
10:00	Pl. de Catalunya (Les Forques)
10:01	Pl. de l'Església (Les Forques)
10:03	Zona verda de Les Closes d'en Clarà
10:05	Rotonda Avgda. Les Mèlies/Avgda. Maria Torres (El Camp dels Enginyers)
10:07	Marquesina C/Tarabaus (Les Arengades)
10:10	Parada Bus plaça Ajuntament (davant de l'edifici de l'Ajuntament)
10:15	Dispensari mèdic

HORARI	LLOCS DE PARADA AL VIATGE DE TORNADA
11:15	Plaça major (aquest serà el lloc de recollida)
11:17	Plaça Ajuntament
11:22	Marquesina C/Tarabaus
11:24	Rotonda Avgda. Les Mèlies/Avgda. Maria Torres (Camp dels Enginyers)
11:25	Zona verda Les Closes d'en Clarà
11:28	Pl. Església (Les Forques)
11:30	Pl. Catalunya (Les Forques)

Taula 91: Freqüència de pas del servei de transport al dispensari (Font: Ajuntament de Vilafant. Any 2000)

3.3.3. EDUCACIÓ

3.3.3.1. Centres d'ensenyament a Vilafant

El poble de Vilafant compta amb els següents centres d'ensenyament:

Primera etapa de formació

- Escola bressol '7 Pometes' (Les Closes d'en Clarà. Les Forques)
- El parvulari 'Sol i Vent' (nucli antic) i 'Les Mèlies' (El Camp dels Enginyers)

Educació primària

- L'escola 'Sol i Vent' al nucli antic.
- L'escola 'Les Mèlies' al Camp de Els Enginyers.

Educació secundària

- Degut a l'absència de centres d'educació secundària, els alumnes de Vilafant s'han de desplaçar fins a un dels cinc instituts de Figueres. A Figueres també es poden cursar algunes branques de la Formació Professional.

Educació especial

Cal destacar que a Les Forques hi ha una escola especialitzada per a disminuïts psíquics, l'escola 'Mare de Déu del Mont'. Aquesta és la única escola d'educació especial que hi ha a la comarca de l'Alt Empordà.

3.3.3.2. Distribució dels escolars a l'ensenyament primari i al secundari

♦ *Educació primària*

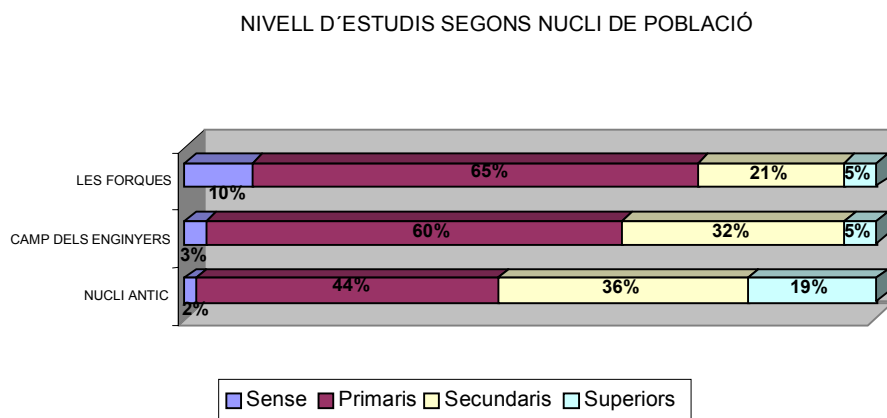
Segons dades de l'Ajuntament, els nens empadronats nascuts entre 1989 i 1997 són 454. A l'escola 'Sol i Vent' hi ha 256 nens escolaritzats, dels quals 12 no pertanyen al municipi i a 'l'Aulari' hi ha 112 nens, dels quals 13 tampoc no són residents.

Si fem la resta dels nens empadronats menys els escolaritzats s'obtenen les dades dels nens que, fonamentalment, estudien a l'escola privada d'altres municipis.

♦ *Educació secundària*

Pel que fa a l'educació secundària, no hi ha centres d'ensenyament al poble i això fa que tots els joves vagin a estudiar a Figueres.

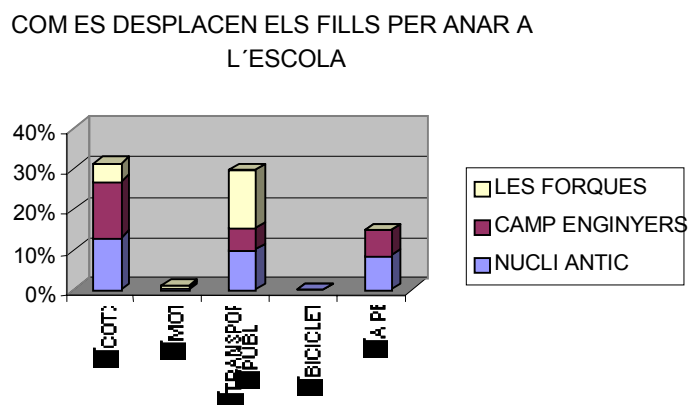
3.3.3.3. Nivells educatius de la població, distribuïts per barris

Gràfica 30: Nivells d'estudis segons el nucli de població (Font: Elaboració pròpia. Any 2000)

Entre un 50 i un 55% de la població tenen estudis primaris, un 30% secundaris i un 10% presenten estudis superiors. Per altra banda, només existeix un 5% d'habitants sense estudis.

3.3.3.4. Accessibilitat als centres escolars.

Gràfica 31: Medis de transport utilitzats pel desplaçament a l'escola (Font: Elaboració pròpia. Any 2000)

Principalment els desplaçaments a l'escola es fan en cotxe i transport públic. Els escolars del nucli antic i de El Camp dels Enginyers també es desplacen a peu, encara que són minoritaris. L'ús de la moto i la bicicleta és gairebé inexistent. Principalment els escolars de El Camp dels Enginyers accedeixen en cotxe, els del nucli de Les Forques ho fan mitjançant el transport públic mentre que els del nucli antic utilitzen els tres medis per igual.

3.3.4. CULTURA

3.3.4.1. Mapa d'equipaments del municipi (per tipologia, ubicació, condicions d'ús, oferta cultural, rendibilitat dels recursos, condicions de l'edifici i grau de satisfacció dels usuaris)

El municipi de Vilafant compta amb una sèrie d'equipaments d'ensenyament, lúdics, culturals i esportius propis, que es complementen mútuament amb l'oferta municipal de Figueres. La proximitat a la capital de la comarca facilita als vilafantencs l'accés als diferents equipaments.

♦ Equipaments d'ensenyament

Les infraestructures es troben esmentades en l'apartat d'educació.

♦ Equipaments lúdics

La comarca de l'Alt Empordà compta amb nombroses i diversificades infraestructures dedicades a l'oci nocturn, centrades especialment a la zona costera. Malgrat l'extensa proposta comarcal, el municipi de Vilafant no disposa d'aquest tipus d'establiment. L'oferta més propera es troba a Figueres i es compon principalment de bars de nit. També disposa de tres cinemes, un d'ells multisales, i del teatre municipal "El Jardí" que ofereix representacions de manera continuada.

♦ Equipaments culturals

L'Ajuntament de Vilafant té des de l'any 1995 una sala polivalent ubicada en el mateix ajuntament, destinada a acollir exposicions i conferències.

Vilafant està constituït per tres nuclis de població, en cada un d'ells existeix un centre cívic on es porten a terme algunes de les activitats que organitzen les associacions i l'Ajuntament de Vilafant. Els centres són els següents:

LOCAL	NUCLI DE POBLACIÓ	PROPIETAT	GESTIÓ
Centre de Cultura i Esbarjo	Nucli Antic	Privada	Centre de Cultura i Esbarjo
Centre Cívic Les Forques	Les Forques	Municipal	AAVV de Les Forques
Centre Cívic Les Mèlies	El Camp dels Enginyers i rodalies	Municipal	AAVV del El Camp dels Enginyers i rodalies.

Taula 92: Centres cívics de Vilafant (Font: Ajuntament de Vilafant. Any 2000)

Les associacions de veïns de Les Forques i de El Camp dels Enginyers i rodalies, i el Centre de Cultura i Esbarjo són els encarregats de gestionar els tres centres cívics. Aquestes associacions tenen signat un conveni amb l'Ajuntament de cessió del local en cas que es necessiti per algun afer municipal.

♦ *Equipaments esportius*

Segons les dades obtingudes a les enquestes entre el 50 i 60% dels habitants dels tres nuclis resten tots els caps de setmana a Vilafant. Les activitats d'oci les realitzen principalment dintre de la comarca, preferentment a Vilafant que a Figueres.

Els equipaments esportius del municipi són els següents:

- Camp municipal d'esports del Futbol Club Vilafant
Situat al nucli antic, concretament a la urbanització Els Rajolers
- Complex esportiu de la piscina
Situat a la zona Els Pins, al bell mig dels tres nuclis urbans que conformen Vilafant.
- Poliesportiu municipal (en construcció)
Situat a Les Forques

3.3.5. SENSIBILITZACIÓ AMBIENTAL

3.3.5.1. Relació d'activitats d'educació ambiental al municipi

A Vilafant existeix una associació de caire ambiental, l'objectiu principal de la qual és la preservació del riu Manol i rodalies, així com del conjunt arquitectònic de Palol Sabaldòria: *l'Associació d'Amics del Manol i Palol Sabaldòria*.

Aquesta associació es va fundar l'any 1998 i compta amb 160 socis. Al llarg de l'any realitza diverses activitats relacionades amb el medi ambient i l'educació ambiental, com ara una plantada d'arbres, una caminada popular, una gimcana infantil pel riu Manol, excursions, matinals de neteja al riu Manol, xerrades...

A més va crear la ruta del riu Manol i s'ocupa del manteniment d'aquesta. També organitza una vegada a l'any l'Aplec del riu Manol i Palol Sabaldòria, al qual l'any 1998 van assistir 200 persones. Aquest aplec, que es realitza el segon diumenge de novembre des de l'any 1996, consisteix en un petit recorregut que va des de la font de Can Massanet fins a Palol Sabaldòria, on es pot gaudir d'un aplec de sardanes i d'un esmorzar en el que es poden tastar les Pomes de "relleno", un plat típic de Vilafant.

Una de les coses de les que també s'ocupa aquesta associació és de la revisió i vigilància dels abocaments il·legals de runes i deixalles al riu Manol i rodalies, formulant la corresponent queixa a l'Ajuntament, que transmet les denúncies a la caserna dels Mossos d'Esquadra de Figueres.

També s'han fet gestions relacionades amb el clavegueram que desemboca en alguns punts del riu Manol, amb el col·lectiu de caçadors per millorar la seguretat a prop del riu i fan treballs per a disminuir l'impacte ambiental del TGV.

Una altra feina important que fa és l'edició d'un butlletí informatiu, que edita des del febrer de 1999, amb la finalitat de fer arribar als socis de l'associació les gestions i iniciatives de la Junta.

3.3.5.2. Percepció de la problemàtica ambiental

Tot i no disposar de dades relatives a la percepció de la sensibilització i la problemàtica ambiental dels habitants de Vilafant, sí que es disposa, dels resultats de les enquestes realitzades en el decurs de l'Auditoria.

Així, pels habitants de Vilafant els principals “problemes ambientals” amb els que es troba el municipi, malgrat alguns d'aquests no es poden entendre com a problemes ambientals estrictament parlant, són: la brutícia dels carrers, la manca de serveis, el soroll, l'estat de carrers i parcs, la circulació viària pels nuclis, la manca de contenidors de reciclatge, la mala comunicació entre nuclis, etc.

Per tant, les actuacions més beneficioses a realitzar en el municipi, **segons l'opinió dels seus habitants** serien, donar més serveis a la població, arreglar i netejar els carrers i els parcs, millorar la circulació viària i posar més transport públic entre d'altres.

3.3.6. PARTICIPACIÓ CIUTADANA

3.3.6.1. Associacions de Vilafant

En el municipi de Vilafant existeixen actualment 10 associacions que es relacionen amb l'Ajuntament de diferents maneres. En algunes d'elles i depenent dels seus estatuts, un membre de l'Ajuntament participa en les reunions de la junta (les Associacions de Veïns, per exemple, no ho contemplen).

Les 10 Associacions que hi ha al municipi són:

- Associació de veïns "EL PARC"
- Associació de veïns "LES FORQUES"
- Associació de veïns de EL CAMP DELS ENGINYERS I RODALIES
- El Centre de Cultura i Esbarjo
- Vilafant Futbol Club
- Club Esportiu Vilafant
- Colla Geganter i Grallera els Rajolers
- Associació de pares i mares d'alumnes del "SOL I VENT"
- Associació de pares i mares d'alumnes de l'escola "Les Mèlies"
- Club 4X4
- Associació d'amics del Manol i Palol Sabaldòria

Aquestes associacions reben diferents tipus d'ajudes econòmiques. Les Associacions de veïns i el Club 4X4 reben subvencions en funció del seu pressupost i de les activitats que realitzen, mentre que la resta reben una subvenció anual.

A més d'aquestes associacions ja existents s'està engendrant una de nova anomenada ASSEMBLEA LOCAL DE L'ASSOCIACIÓ ESPANYOLA CONTRA EL CÀNCER que té com a objectiu principal dedicar un dia a l'any per a recollir fons (Dia del Postulat). Els diners recaptats seran destinats a ajudes socials per a malalts, programes de voluntariat, activitats de prevenció primària, programes d'ajuda psicològica, investigació en psicologia oncològica, etc.

Les característiques de cadascuna de les 10 associacions queden recollides a les taules següents:

ASSOCIACIÓ	ASSOCIACIÓ DE VEÏNS "EL PARC"
BARRI ON ES TROBA	Nucli antic
PRESIDENT/A	M ^a Pilar Reguera
ANY FUNDACIÓ	1999
Nº SOCIS	72
ACTIVITATS	Autocar a Port Aventura Castanyada Carrossa en la cavalcada de reis i Carnaval Sortida amb bicicleta Casal d'estiu Organització de la Festa del Parc, el primer dissabte de juliol

Taula 93: Característiques de l'Associació de Veïns "El Parc" (Font: Elaboració pròpia. Any 2000)

ASSOCIACIÓ	ASSOCIACIÓ DE VEÏNS "LES FORQUES"
BARRI ON ES TROBA	Les Forques
PRESIDENT/A	Rafael Roca
ANY FUNDACIÓ	1978
Nº SOCIS	178
OBJECTIU	Informació als veïns de les mancances i/o problemes del barri, trobant entre tots la manera de solucionar-los Fomentar la convivència i la relació entre els veïns mitjançant activitats de tota mena
ACTIVITATS	Marxa de bicicletes tot terreny Festa del soci Dinar popular Organització de la Festa del barri de Les Forques, l'últim dissabte de juliol Edició del butlletí informatiu "Ressons" Carrossa en la cavalcada de reis 16h de futbol Sorteig tradicional d'un lot de Nadal

Taula 94: Característiques de l'Associació de Veïns "Les Forques" (Font: Elaboració pròpia. Any 2000)

ASSOCIACIÓ	ASSOCIACIÓ DE VEÏNS DEL CAMP DELS ENGINYERS I RODALIES
BARRI ON ES TROBA	El Camp dels Enginyers
PRESIDENT/A	Paco Martínez
ANY FUNDACIÓ	1984
Nº SOCIS	400
ACTIVITATS	Carrossa en la cavalcada de reis Carnaval infantil Festa de la bicicleta Arrossada popular Casal d'estiu Revetlla de Sant Joan Organització de la Festa del Camp de Els Enginyers i rodalies el primer dissabte d'agost Cursets d'informàtica, idiomes i balls de saló Grup de teatre amateur Quines de Nadal

Taula 95: Característiques de l'Associació de Veïns de El Camp dels Enginyers i rodalies (Font: Elaboració pròpia. Any 2000)

CENTRE CÍVIC	CENTRE DE CULTURA I ESBARJO
BARRI ON ES TROBA	Nucli antic
PRESIDENT/A	Pere Alemany
ANY FUNDACIÓ	1929
Nº SOCIS	300
ACTIVITATS	Organització de la Festa Major de Vilafant i la Festa de la Puríssima Sopar de Germanor Grup de teatre (antigament) Organització d'exposicions Organització del sopar de cap d'Any Campionat de truc i botifarra Edició del programa de festes de la Festa Major de Vilafant Quines de Nadal Participació en la cavalcada de reis etc.

Taula 96: Característiques del Centre de Cultura i Esbarjo (Font: Centre de Cultura i Esbarjo. Any 2000)

ASSOCIACIÓ	VILAFANT FUTBOL CLUB
BARRI ON ES TROBA	Nucli antic
PRESIDENT/A	Santi Masó
ANY DE FUNDACIÓ	1921
Nº SOCIS	204
ACTIVITATS	Torneig Mare de Pobles Festa de l'esport Participació en la cavalcada de reis

Taula 97: Característiques del Vilafant F.C. (Font: (Font: Elaboració pròpia. Any 2000)

ASSOCIACIÓ	CLUB ESPORTIU VILAFANT
BARRI ON ES TROBA	No té seu. Entrenen dues vegades per setmana al pavelló vell de Figueres
PRESIDENT/A	Jordi Turias
ANY DE FUNDACIÓ	1997
Nº SOCIS	50
ACTIVITATS	Equip de bàsquet Club Esportiu Vilafant Participació en la cavalcada de reis

Taula 98: Característiques del Club Esportiu Vilafant (Font: Elaboració pròpia. Any 2000)

ASSOCIACIÓ	COLLA GEGANTERA I GRALLERA ELS RAJOLERS
BARRI ON ES TROBA	Nucli antic
PRESIDENT/A	Benvingut Ferrusola
ANY DE FUNDACIÓ	1997
Nº SOCIS	132
ACTIVITATS	Sortides a trobades geganteres Campionat de parxís Quadres vivents a l'Església de Vilafant per Nadal Quina de Nadal Sopars de germanor Participació en la cavalcada de reis Organització de la trobada gegantera a Vilafant durant la Setmana Cultural

Taula 99: Característiques de la Colla Gegantera i Grallera Els Rajolers (Font: Elaboració pròpia. Any 2000)

ASSOCIACIÓ	ASSOCIACIÓ DE PARES I MARES D'ALUMNES DE L'ESCOLA "SOL I VENT"
BARRI ON ES TROBA	Nucli antic
PRESIDENT/A	Concepció Masó
ANY DE FUNDACIÓ	Curs 1983
Nº SOCIS	113
ACTIVITATS	Classes extra-escolars pels alumnes (teatre, funky...) Carrossa en la cavalcada de reis i Carnaval Cagada del tió a l'escola Coordinació i ajut econòmic a la Setmana Cultural de l'escola Quina de Nadal Festa de final de curs

Taula 100: Característiques de l'Associació de Pares i Mares d'Alumnes del "Sol i Vent"
(Font: Elaboració pròpia. Any 2000)

ASSOCIACIÓ	CLUB 4X4
BARRI ON ES TROBA	Nucli antic
PRESIDENT/A	Delfí Cros
ANY DE FUNDACIÓ	1990
Nº SOCIS	80
ACTIVITATS	Rutes de ponent Transempordà Aventura 4x4 (Sortides a països estrangers) La marxa del rostoll Carrossa en la cavalcada de reis Col·laboració en la festa de la bicicleta

Taula 101: Característiques del Club 4x4 de Vilafant (Font: Elaboració pròpia. Any 2000)

ASSOCIACIÓ	ASSOCIACIÓ D'AMICS DEL MANOL I PALOL SABALDÒRIA
BARRI ON ES TROBA	Nucli antic
PRESIDENT/A	Josep Espigulé
ANY DE FUNDACIÓ	1998
Nº SOCIS	160
OBJECTIU	Preservació del riu Manol i rodalies
ACTIVITATS	Edició d'un butlletí informatiu Creació i manteniment de la ruta del Manol Matinals de neteja al riu Manol Aplec del Manol i Palol Sabaldòria Plantada d'arbres Revisió i vigilància dels abocaments il·legals de runes i deixalles al riu Manol i rodalies i denuncia a l'Ajuntament de les negligències detectades Caminada popular Gimcana infantil pel Manol Xerrades Excursions

Taula 102: Característiques de l'Associació d'Amics del Manol i Palol Sabaldòria
(Font: Elaboració pròpia. Any 2000)

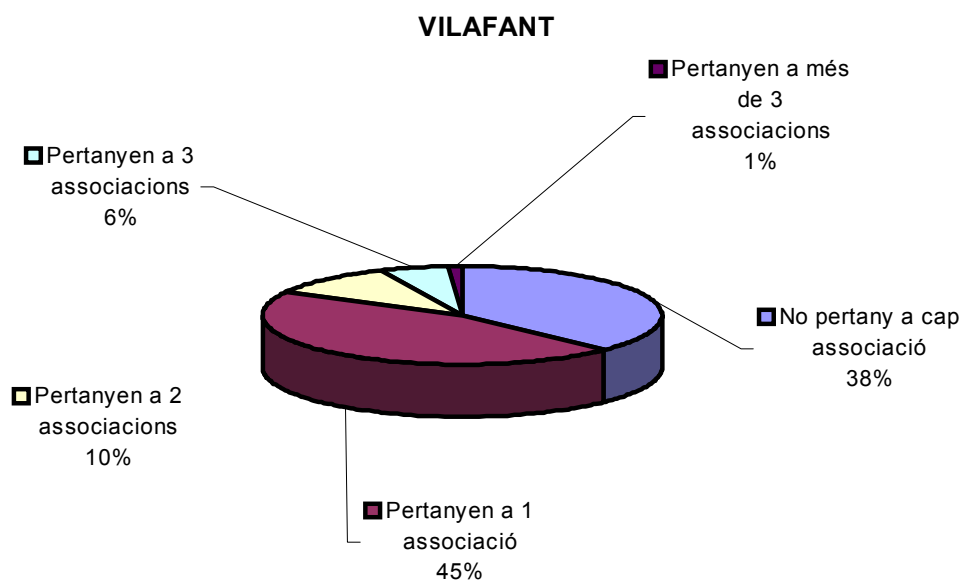
ASSOCIACIÓ	ASSOCIACIÓ DE PARES I MARES D'ALUMNES DE L'ESCOLA LES MÈLIES
BARRI ON ES TROBA	El Camp dels Enginyers
PRESIDENT/A	Carme Gifré
ANY DE FUNDACIÓ	2000
Nº SOCIS	66
ACTIVITATS	Activitats extraescolars com teatre, guitarra, aeròbic i funky Organitzar una escola de pares (en previsió) Solucionar les mancances de l'escola, com ara la creació d'una biblioteca

Taula 103: Característiques de l'Associació de pares i mares d'alumnes de l'escola "Les Mèlies"
(Font: Elaboració pròpia. Any 2000)

3.3.6.4. Grau de participació ciutadana a les associacions

Aproximadament el 45% de la població de Vilafant participa en alguna d'aquestes associacions.

La distribució de la població total de Vilafant i de la població de cadascú dels barris del municipi segons el número de associacions a les que pertanyin és la següent:

Gràfica 32: Percentatge de la població total de Vilafant que pertany a associacions i número a les que pertany (Font: Elaboració pròpia. Any 2000)

3.3.6.5. Elements d'informació ciutadana

Els ciutadans de Vilafant disposen de diferents medis d'informació ciutadana, tant escrits com parlats.

De titularitat municipal existeix a Vilafant una emissora de ràdio local: *Ràdio Vilafant*. Aquesta emissora funciona des de l'any 1986 i emet les 24 hores del dia. A més de connexions amb Catalunya Informació té programes propis que tracten sobre diversos temes com ara esports, programes musicals, notícies, cuina, sardanes, un programa religiós, informàtica i tertúlies, entre altres. En alguns d'aquests programes la gent hi pot participar trucant a l'emissora.

En quant als medis d'informació escrits hi ha una revista bimensual d'informació municipal: *Veïns*. En aquesta revista, que edita Ràdio Vilafant amb la col·laboració de la Diputació de Girona, hi ha articles sobre l'actualitat del poble, així com sobre les associacions, i també hi ha entrevistes a personatges del poble. Aquesta revista, que es va fundar l'abril del 1992 té una tirada de 2.500 exemplars, és gratuïta i es reparteix a cada casa, a més se'n deixen còpies a l'Ajuntament, al dispensari, a la ràdio... El desembre de 1999 aquesta revista va patir una remodelació, i es va intentar que passés de ser un butlletí informatiu de l'Ajuntament a ser una eina d'expressió de tots els vilafantencs.

A més, algunes associacions editen butlletins informatius, com és el cas de l'Associació de Veïns de "Les Forques", que edita el butlletí *Ressons*, o l'Associació d'Amics del Manol i Palol Sabaldòria, que també edita un butlletí informatiu. En el butlletí *Ressons* es pot trobar informació sobre les diferents activitats que organitza l'associació, també hi ha entrevistes d'interès pels veïns i tenen un espai anomenat El Xerraire on es reflecteixen els comentaris que transmeten els veïns de forma anònima. En el butlletí informatiu de l'Associació d'Amics del Manol i Palol Sabaldòria es pot trobar el calendari d'activitats de l'associació, les gestions fetes per aquesta i altra informació.

Des de 1997 el municipi també compta amb una pàgina web (www.vilafant.com) i adreça electrònica. En aquesta pàgina es pot trobar la història del municipi, informació relacionada amb l'Ajuntament, entitats, associacions i revistes, anuncis d'empreses del municipi, i diferent informació sobre *Ràdio Vilafant* (història, programació...), així com l'últim número de la revista *Veïns*. A partir d'aquesta pàgina es pot accedir al correu electrònic de l'Ajuntament i *Ràdio Vilafant*.

3.3.6.6. Activitats organitzades per l'Ajuntament de Vilafant

L'Ajuntament de Vilafant, al llarg de l'any, organitza diferents actes, com la cavalcada de reis, cursos i concursos, etc, en alguns dels quals compta amb la participació i col·laboració de les associacions de Vilafant.

Els cursos que organitza varien amb els anys depenent de la demanda. Aquests cursos es duen a terme en els centres cívics de Les Forques o Les Mèlies, o en altres locals depenent de la procedència de la majoria dels participants.

Pel període 2000/2001 estan programats els següents cursos:

NOM DEL CURS	ANTIGUITAT	LLOC ON ES REALITZA	A QUI VA DIRIGIT	Nº PLACES OFERTADES	Nº ALUMNES PARTICIPANTS	ORGANISME QUE COL·LABORA
Curset de costura i labors	Des del curs 96-97	Centre Cívic Les Forques	Totes les edats	Il·limitades	20	-
Curset de manualitats	Des del curs 95-96	Centre Cívic Les Forques	Totes les edats	Il·limitades	10	-
Curset de natació	Des de l'any 1991 Des del curs 2000-2001	Estiu: piscina municipal de Vilafant Hivern: piscina coberta de Figueres	Només per a nens	Il·limitades	Depèn de l'any	Consell Esportiu (Hivern)
Curset de sardanes	Des del curs 2000-2001 (s'havia fet ja fa 10 anys)	Centre Cívic de El Camp dels Enginyers	Totes les edats	Il·limitades	6	Coral Erato de Figueres
Curset d'esquí	2001	Porté-Puymorens	Totes les edats	Limitades	-	Ajuntament i Cooperativa Esport i Natura
Curs de cuina (iniciació)	Des del curs 1999-2000	Escola Mare de Déu del Mont	Totes les edats	25	25	-
Curs de cuina (2º curs, avançat)	Des del curs 2000-2001	Escola Mare de Déu del Mont		25	25	-

Taula 104: Cursos organitzats per l'Ajuntament de Vilafant pel període 2000/2001 (Font: Ajuntament de Vilafant. Any 2000)

El curset de costura i labors i el de manualitats ha vist minvat als últims anys el seu grau de participació.

Actualment, l'Ajuntament està en tràmit per acollir-se al programa OUTHSTART, un fons social europeu per als joves desocupats sense formació, que serveix per donar suport a la inserció laboral. És possible que a partir d'aquí s'organitzi algun curs destinat a aquest col·lectiu.

L'Ajuntament també organitza diferents concursos en els que participa la gent del poble. A més, les diferents associacions organitzen d'altres al llarg de l'any.

Els concursos que organitza l'Ajuntament són:

- Concurs de Pessebres: l'any 99-00 va ser la XIII edició d'aquest concurs. A partir del Nadal del 2000 hi pot participar gent de totes les edats (en les edicions anteriors anava dirigit als infants)
- Concurs de fotografia: l'any 2000-2001 es realitzarà la primera edició d'aquest concurs que té com a tema Vilafant
- Concursos durant la setmana cultural:
 - Concurs infantil de pintura ràpida denominat "Pintem Conills"
 - Concurs gastronòmic

Aquests concursos són totalment oberts excepte el de Pessebres que és exclusiu de Vilafant.

3.3.7. IDENTITAT CIUTADANA

3.3.7.1. Centres cívics

Els centres cívics són un dels eixos de la vida social d'un municipi i actuen com a focus de cohesió de la població. Aquesta característica és especialment rellevant a Vilafant, ja que la seva fragmentació física condueix inevitablement a una fragmentació de la població i la seva proximitat a un municipi com és Figueres afavoreix que els habitants de Vilafant es desplacin a aquest en les seves hores d'esbarjo.

Vilafant està dotat de tres centres cívics, les característiques dels quals queden reflectides en les següents taules:

CENTRE CÍVIC	CENTRE DE CULTURA I ESBARJO
BARRI ON ES TROBA	Nucli Antic
PRESIDENT/A	Pere Alemany
ANY DE FUNDACIÓ	1929
Nº SOCIS	300
ACTIVITATS	Organització de les Festa Major de Vilafant i la Festa de la Puríssima Sopar de Germanor Grup de teatre (antigament) Organització d'exposicions Organització del sopar de Cap d'Any Campionat de Truc i Botifarra Edició del programa de festes de la Festa Major de Vilafant Quines de Nadal Participació en la cavalcada de reis etc.

Taula 105: Característiques del Centre de Cultura i Esbarjo (Font: Centre de Cultura i Esbarjo. Any 2000)

Una de les activitats més rellevant que realitza aquesta entitat és l'edició del programa de la Festa Major de Vilafant (o de Sant Cebrià). Aquest document és la publicació continuada més antiga de la qual disposa el municipi i és una important font de documentació sobre fets del municipi.

A més d'aquest centre, important pel poble donat la seva antiguitat i la importància de les festes i activitats que organitza, hi han al municipi dos centres cívics més, que funcionen com a locals socials:

	LOCALITZACIÓ	ANY DE FUNDACIÓ
Centre Cívic Les Forques	Les Forques	1998
Centre Cívic Les Mèlies	El Camp de Els Enginyers	1993

Taula 106: Característiques dels Centres Cívics Les Forques i Les Mèlies (Font: Centre Cívic Les Forques i Centre Cívic Les Mèlies. Any 2000)

El Centre Cívic de Les Forques fou construït per ser utilitzat com escola de Les Forques abans de la construcció de l'escola Sol i Vent, quan el nucli antic encara tenia l'escola vella. Posteriorment fou utilitzat com a parvulari abans de la construcció de l'escola nova del Camp de Els Enginyers. Des de setembre de 1998 l'Ajuntament l'ha cedit a l'Associació de Veïns de Les Forques perquè hi pugui realitzar les seves activitats.

El Centre Cívic Les Mèlies fou inaugurat el 19 de juny de 1993 i des de llavors l'Ajuntament el té cedit a l'Associació de Veïns de El Camp dels Enginyers per a realitzar-hi les seves activitats.

3.3.7.2. Elements simbòlics a Vilafant

Al municipi es poden trobar diferents llocs amb caràcter simbòlic per la seva història i valor monumental fonamentalment.

El primer d'aquests llocs és el **nucli històric**. Aquest és un nucli situat a la banda sud de l'església parroquial, on conflueixen l'antiga carretera de Figueres i els camins locals de Borrassà i Palol Sabaldòria. A la plaça i als carrers propers hi ha diverses cases amb llindes del segle XVIII.

L'església parroquial també té un gran valor històric. Està dedicada a Sant Cebrià i està documentada des del 1193 en un testament de Ramon de Vilafant. És d'estil romànic però fou ampliada i reformada en el segle XVIII, època en què va sofrir greus desperfectes. És una església d'una nau rectangular sense absis destacat. La porta és neoclàssica amb un arc rebaixat al damunt de la qual hi ha un petit rosetó. La façana està arrebossada amb vestigis d'esgrafiats geomètrics. En el mur que mira al sud hi ha una porta adovellada tapiada que era l'antiga entrada al temple i sobre la qual hi ha emmarcada una finestra amb la data del 1744. Prop d'aquesta porta hi ha una creu encastada en el parament amb una inscripció sepulcral del 1400. Al mur nord hi ha petites restes del que es considera temple anterior. A l'interior la volta de la nau és apuntada, amb dos altars a cada banda de la nau i amb paraments de pedra calcària ben escairats. A l'angle nord-oest s'alça la torre campanar de planta quadrada amb coberta de forma de piràmide.

A un quilòmetre del poble de Vilafant en direcció sud, en un lloc anomenat el Terral i vora la gorga de Palol, hi ha restes del castell i de l'església de Palol Sabaldòria. Aquest era un petit llogarret que apareix esmentat per primera vegada l'any 1020 en el testament del comte de Besalú Bernat de Tallaferro. El sòl és de tipus argilenc i ha estat aprofitat per la fabricació de rajols, que fou una de les fonts industrials més importants de la vila el segle passat. En el 1948 i 1972 s'hi van trobar diverses mostres de ceràmiques que es consideren dels segles IV i III a.c. procedents d'un poblat ibèric. En aquest mateix lloc hi ha un magnífic conjunt medieval, actualment està en estat ruïnós, format per una església pre-romànica dedicada a Sant Tomàs i un castell de la família dels Arnau de Palol. L'església és d'una nau amb absis trapezial i el castell té un tram atalussat i els seus murs estan completament enderrocats; només s'assenyala el rectangle de l'antiga construcció.

A més de tots aquests elements d'un gran valor històric i simbòlic es troben escampades pel municipi nombroses masies isolades, algunes de les quals tenen característiques dignes d'esmentar. Són el mas Requesens, a l'entrada del poble per la part de llevant, i el mas de Can Massanet. La primera és una edificació de tipus basical construïda el 1542 i conté diversos elements gòtico-renaixentistes. El portal és adovellat. El segon dels masos és una gran casa pairal del segle XVIII amb valuosos elements decoratius interiors. En aquest mas hi ha una alzina que ha estat classificada com a arbre monumental pel Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca de la Generalitat de Catalunya. Al peu de l'alzina brolla una font d'aigua, la Font de Can Massanet.

3.3.7.3. Festes i fires del municipi

A Vilafant hi ha durant tot l'any diferents fires i festes, algunes d'aquestes estan organitzades per l'Ajuntament i d'altres per les diferents associacions de veïns o centres cívics.

Les festes i fires que es celebren a Vilafant són les següents:

FESTA MAJOR DE VILAFANT

Es celebra el 16 de setembre, dia en què es commemora Sant Cebrià, patró de l'església parroquial i, per tant, patró de Vilafant. Actualment, aquesta festa l'organitza el Centre de Cultura i Esbarjo. Cada any es celebra el cap de setmana més proper a l'esmentada diada. En aquesta festa es sol fer un ball de nit el dissabte (precedit, en algunes ocasions, d'un concert). El diumenge al matí hi sol haver "matines" amb els grallers de la Colla Gegantera i Grallera Els Rajolers. Després hi ha ofici i dues sardanes a la plaça. A la tarda es fa una audició i s'acaba la festa, amb un ball de tarda. Algunes vegades s'organitzen actes el divendres al vespre i s'aprofita algun moment del dissabte per fer jocs o espectacles per a la mainada. Temps enrera aquesta festa havia tingut molt de ressò a la comarca per la presència d'orquestrs, conjunts i cantants de moda del moment.

FESTA DE LA PURÍSSIMA

Té lloc el dia 8 de desembre i es commemora la festa de la Immaculada Concepció (l'altra imatge que presideix l'església parroquial de Vilafant). Es considera la Festa Major d'hivern i també és organitzada pel Centre de Cultura i d'Esbarjo. La programació, que sol començar el dia 7 a la nit i sol acabar el dia 8 al vespre, és molt semblant a la de la Festa Major de Vilafant.

FESTA DEL CARME

Aquesta festa es commemora el dia 16 de juliol, dia de la Verge del Carme (patrona dels rajolers). Antigament, quan era organitzada pels rajolers, havia estat molt celebrada i rivalitzava amb la Festa Major de Sant Cebrià. Posteriorment va passar a organitzar-la el Centre de Cultura i Esbarjo. Actualment es celebra el segon diumenge de juliol i l'organitza l'Ajuntament de Vilafant. Els actes comencen el divendres a la nit i s'estenen fins el diumenge al vespre. Els balls, concerts i l'audició de sardanes es realitza al complex esportiu Els Pins. L'ofici i les sardanes que el segueixen, es realitzen a l'església parroquial de Sant Cebrià i a la plaça major respectivament. També durant aquesta celebració (el dissabte) es realitza el Concurs de Colles Sardanistes al Camp Municipal d'Esports. La Colla Gegantera i Grallera Els Rajolers també hi sol participar amb una petita cercavila.

FESTA DEL BARRI DE LES FORQUES

En aquesta festa, que es celebra l'últim dissabte de juliol i que és organitzada per l'associació de veïns d'aquest barri, es realitzen diferents actes, com l'ofici a l'església de Sta. Maria de Les Forques, aperitiu popular, sardanes, elecció de la pubilla del barri, exposicions, ball, etc.

FESTA DE EL CAMP DELS ENGINYERS I RODALIES

Aquesta festa es celebra el primer dissabte d'agost. Comença el divendres a la nit amb una cantada d'havaneres i s'estén fins al dissabte a la matinada. S'hi realitzen diverses activitats com ara un concurs de capgrossos, un concurs gastronòmic, ofici al local social, pallassos per la mainada i ball de nit. Aquesta festa l'organitza l'Associació de Veïns del Camp de Els Enginyers i rodalies.

FESTA DEL PARC

Aquesta celebració, en la qual es realitza un ball de nit, alguna activitat per la mainada, un concurs gastronòmic, un concurs de pintura infantil i altres activitats, té lloc el primer dissabte de juliol i l'organitza l'Associació de Veïns "El Parc".

FESTA D'ELECCIÓ DE LA PUBILLA I L'HEREU

L'esmentada festa es realitza a la primavera, dins la setmana cultural i va començar-la el Centre de Cultura i Esbarjo fa més de 25 anys. Actualment se n'ocupa l'Ajuntament. En un principi, només es celebrava l'elecció de la Pubilla però, des de l'any 1998 s'ha afegit a la celebració, l'elecció de l'Hereu. La Pubilla i l'Hereu del poble participen a l'elecció de la Pubilla de l'Empordà i Catalunya. La Festa de la Pubilla de l'Empordà s'ha celebrat en els anys 1999 i 2000 al municipi de Vilafant, ja que aquesta festa l'organitza el municipi de la Pubilla de l'any anterior.

FESTA DE LA VELLESA

Aquesta celebració es troba, actualment, dins la programació de la setmana cultural i aquest any 2001 es portarà a terme la XI edició. Consisteix en un ofici que sol estar cantat pel Cor Parroquial, un dinar i un concert. Amb aquest acte es pretén homenatjar la gent gran del municipi.

LA SETMANA CULTURAL

Es fa a principis de primavera des de l'any 1995. Al llarg d'aquest temps s'hi han anat incorporant diferents activitats. Durant aquesta setmana té lloc l'elecció de l'Hereu i la Pubilla, la trobada gegantera (que organitza la Colla Gegantera i Grallera els Rajolers), un concurs de cuina i la Mostra Gastronòmica del Conill i Fira de l'Artesania, així com una representació teatral, un concert i xerrades sobre temes diversos. Aquesta Setmana Cultural l'organitzen conjuntament l'Ajuntament i totes les associacions i entitats.

APLEC DEL MANOL I PALOL SABALDÒRIA

Es realitza des de l'any 1996 el segon diumenge de novembre. L'organitza l'Associació d'Amics del Manol i Palol Sabaldòria. Consisteix en un petit recorregut que va des de la font de Can Massanet fins a Palol Sabaldòria. Un cop allí té lloc un aplec de sardanes i un esmorzar en el que es poden tastar les Pomes de "relleno" (un plat típic del municipi de Vilafant).

CAVALCADA DE REIS

Dedicada als més petits del municipi va començar a realitzar-se l'any 1984 organitzada per l'AMPA de l'escola. Actualment se n'encarrega l'Ajuntament amb la col·laboració de les diferents associacions i entitats que fan una carrossa. Els reis i la seva comitiva es passen per tot el poble i després lliuren un petit obsequi a cada nen.

A més d'aquestes festes, al llarg de l'any s'organitzen altres activitats culturals que no coincideixen amb totes aquestes celebracions, com ara: concerts, teatre, la festa de cloenda de la piscina municipal (que es fa cada any a finals d'estiu), exposicions, etc.

FESTA	ORGANITZADOR	DATA
Festa Major de Vilafant	Centre de Cultura i Esbarjo	Cap de setmana més proper al 16 de setembre
Festa de la Puríssima	Centre de Cultura i Esbarjo	8 de desembre
Festa del Carme	Ajuntament de Vilafant	Segon diumenge de juliol
Festa del barri de les Forques	Associació de Veïns Les Forques	Últim dissabte de juliol
Festa de El Camp dels Enginyers i rodalies	Associació de Veïns El Camp dels Enginyers	Primer dissabte d'agost
Festa del Parc	Associació de Veïns del Parc	Primer dissabte de juliol
Festa d'elecció de la Pubilla i l'Hereu	Ajuntament de Vilafant	Principis de primavera
Festa de la Vellesa	Ajuntament de Vilafant	Principis de primavera
Setmana Cultural	Ajuntament de Vilafant i totes les entitats i associacions	Principis de primavera
Aplec del Manol i Palol Sabaldòria	Associació d'Amics del Manol i Palol Sabaldòria	Segon diumenge de novembre
Cavalcada de Reis	Ajuntament de Vilafant i totes les entitats i associacions	Vespre del 5 de gener

Taula 107: Quadre resum de les festes de Vilafant (Font: Ajuntament de Vilafant. Any 2000)

De totes aquestes festes, la Festa del Carme i la Setmana Cultural són en les que compten amb més participació, ja que els seus actes es realitzen per tots els barris i hi col·laboren les diferents associacions i entitats. També són les festes més lluïdes perquè disposen de molt més pressupost i involucren més quantitat de població.

En quant a l'antiguitat d'aquestes festes cal dir que la Festa Major de Vilafant, la Festa de la Puríssima i la Festa del Carme són les més antigues. La Festa del barri de El Camp dels Enginyers data de l'any 1984, la Festa del Parc de l'any 1999 i la Festa de la Vellesa complirà l'any 2001 la seva XI edició.

3.3.8. POBLACIÓ

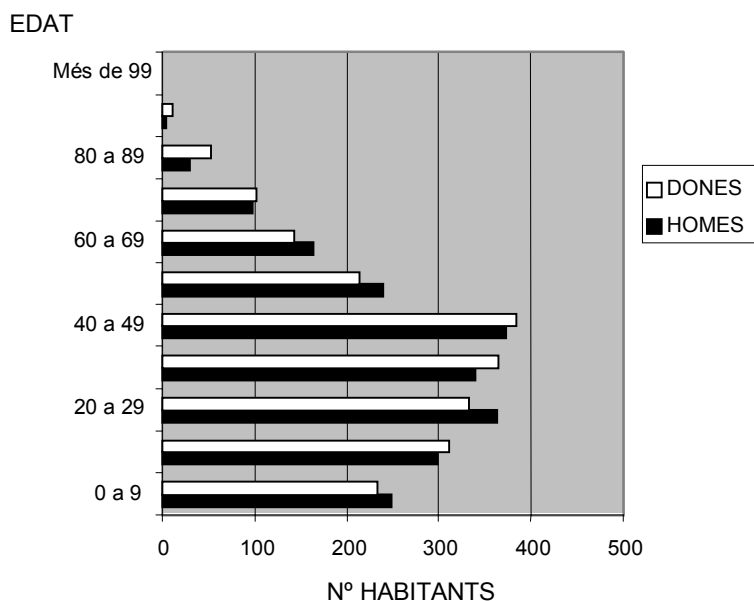
3.3.8.1. Distribució de la població al municipi de Vilafant

La població total de Vilafant és de 4.293 habitants, dels quals 1.160 viuen al nucli antic, 978 a Les Forques i 2.155 a El Camp dels Enginyers (dades actualitzades a l'agost de l'any 2000).

Dels 4.293 habitants, 2.141 són dones i 2.152 són homes. Un total de 755 persones, el 17.59% de la població de Vilafant, té actualment entre 40 i 49 anys i representen la franja d'edat amb més individus. A mesura que l'edat augmenta, la població disminueix tal i com correspon al desenvolupament habitual de les poblacions. En el cas de Vilafant, la població major de 60 anys representa un 13.9% del total de residents del municipi.

Les franges que corresponen a edats menors de l'interval de 40 a 49 anys presenten progressivament una disminució de representació. Aquesta tendència, inversa a la tendència natural de les poblacions, és comuna a la resta de Catalunya, ja que des de fa uns anys la taxa de natalitat catalana es troba entre les més baixes del món.

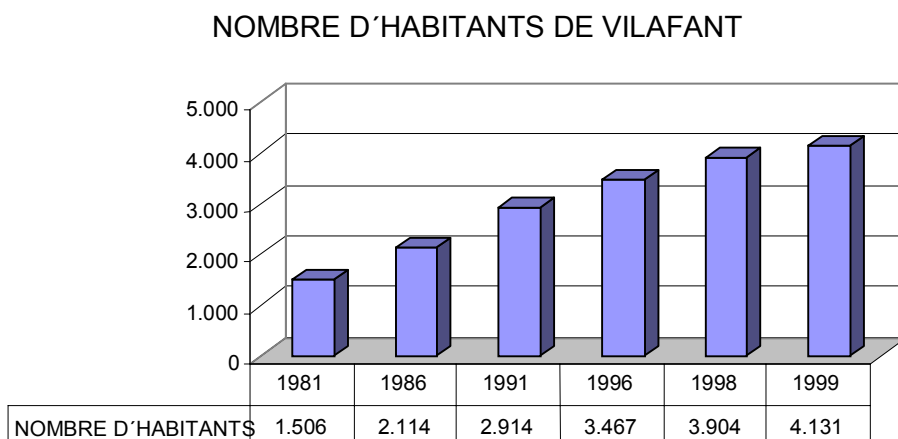
PIRÀMIDE D'EDATS DE VILAFANT

Gràfica 33: Piràmide d'edats de Vilafant a data d'agost de l'any 2000 (Font: Ajuntament de Vilafant)

3.3.8.2. Increment de població

El cens de població de Vilafant indica un augment de població en el municipi aquests darrers anys, com es pot veure en el següent gràfic:

Gràfica 34: Cens de població de Vilafant, anys 1981, 1986, 1991, 1996, 1998, 1999 (Fonts: Institut d'Estadística de Catalunya i Ajuntament de Vilafant)

En el Pla General de Vilafant s'estima una població de 6.000 habitants per l'any 2010. Aquesta estimació té en compte els paràmetres normals de creixement de la població i l'oferta complementària que crearà el procés urbanitzador del municipi, tal i com es preveu en el mateix Pla General.

Les taules següents reflexen l'increment de població dels anys 1981 a 1991 i dels anys 1991 a 1996 de Vilafant, Figueres i l'Alt Empordà. En elles s'observa com l'augment de població de Vilafant ha estat per sobre de l'augment de població de Figueres (que va ser negatiu en el període 1991-1996) i també de l'augment mitjà comarcal:

	VILAFANT					
	1981		1991		1996	
	%	Habitants	%	Habitants	%	Habitants
Total	100	1.506	100	2.914	100	3.467
Increment població	-	-	48.3	1.408	15.9	553

Taula 108: Censos de població de Vilafant. Anys: 1981,1991,1996 (Font: Institut d'Estadística de Catalunya)

	FIGUERES					
	1981		1991		1996	
	%	Habitants	%	Habitants	%	Habitants
Total	100	30.412	100	34.573	100	33.157
Increment població	-	-	12.0	4.161	-4.2	-1.416

Taula 109: Censos de població de Figueres. Anys: 1981,1991,1996 (Font: Institut d'Estadística de Catalunya)

		ALT EMPORDÀ					
		1981		1991		1996	
		%	Habitants	%	Habitants	%	Habitants
Total Increment població		100	80.790	100	90.755	100	93.172
		-	-	11.0	9.956	2.6	2.417

Taula 110: Censos de població de l'Alt Empordà. Anys: 1981,1991,1996 (Font: Institut d'Estadística de Catalunya)

L'increment de població a Vilafant és degut a l'aprovació del seu procés urbanitzador. Actualment, a Figueres l'oferta de sòl urbanitzable es troba estancada, es concentra especialment en pisos, i el preu, al tractar-se d'una capital de comarca, és més elevat que als pobles propers. Vilafant disposa de sòl urbanitzable i a uns preus més assequibles, a més, l'oferta es centra en ciutats-jardí, edificacions que actualment tenen molta acceptació (veure apartat *Habitatge*).

3.3.9. SEGURETAT CIUTADANA

Al municipi de Vilafant hi ha dues persones que consten com auxiliars de policia i agutzil i que s'encarreguen de vetllar per la seguretat del municipi. Cada una d'aquestes persones té al seu càrrec una zona del municipi, un està destinat a la zona de El Camp dels Enginyers i rodalies i l'altre a la zona del Nucli Antic i Les Forques.

A més, amb competències d'àmbit comarcals, a Figueres hi ha una caserna dels Mossos d'Esquadra. Aquesta caserna es troba al carrer Ter de Figueres, just al límit municipal de Vilafant.

També hi ha ubicada a Roses una caserna de la Guardia Civil, tot i que actualment té els serveis reduïts al mínim, degut al traspàs de competències als Mossos d'Esquadra.

A Figueres també hi ha representat el cos de la Policia Nacional. Aquests tenen, però, competències més generals, com el terrorisme, fronteres o carnets d'identitat. La comissaria d'aquest cos es troba al carrer Pep Ventura de Figueres.

Els problemes de seguretat que han afectat a Vilafant els darrers anys no han estat rellevants. Principalment han estat els següents:

☐ **ROBATORIS**

Actualment no destaquen els robatoris a vivendes tot i que aquests eren més freqüents fa uns anys.

Pel carrer: durant una època hi havia un grup que es dedicava a robar els nanos quan anaven a la piscina municipal a peu.

☐ **ACTES DE BANDALISME**

A la piscina municipal, l'any 1998 es van causar destroces per valor d'1 milió i mig de pessetes.

Al cementiri (fa un parell d'anys) un grup va trencar nombroses làpides.

A l'Ajuntament es van cremar la banderes d'Europa i Espanya. L'acte no responia a cap idea política sinó a una juguesca.

☐ **INCENDIS**

Hi ha hagut força incendis en cases particulars del municipi per descuits o accidents a la llar.

☐ **ACCIDENTS DE TRÀNSIT**

L'autopista A-7 és la que presenta major nombre de sinistralitat amb resultat de mort, al municipi.

La carretera d'Olot, té una corba molt perillosa, la corba de Can Massanet, on s'hi han donat diversos accidents, amb ferits greus i morts.

La sortida a la carretera N-II a la zona del Pont del Príncep i pel Bon Retorn és un punt en els que es produeixen molts accidents.

Un altre punt perillós es la corba de sota el pont de l'autopista al vial. S'hi ha produït un accident mortal.

□ GOSSOS

Des de fa dos anys i dos mesos es porta terme una campanya per evitar que hi hagi gossos lliures pels carrers. S'han capturat 210 gossos, que posteriorment s'han portat a la protectora d'animals, on per recuperar-los els propietaris han de pagar una sanció.

3.3.10. PROTECCIÓ SOCIAL

3.3.10.1. Nombre de famílies i tipologia

A Vilafant hi ha famílies compostes des d'una persona a més de 5. Segons l'Institut d'Estadística de Catalunya les llars, segons el nombre de persones que hi ha, a Vilafant, a la comarca de l'Alt Empordà i a Catalunya, els anys 1991 i 1996, són les següents:

Llars	Vilafant		Alt Empordà		Catalunya	
	1991	1996	1991	1996	1991	1996
D'1 persona	7,0%	8,5%	17,0%	20,2%	13,6%	17,3%
De 2 persones	19,8%	20,5%	26,9%	27,7%	25,3%	26,6%
De 3 persones	26,8%	25,0%	20,9%	21,1%	22,2%	22,5%
De 4 persones	28,4%	31,3%	20,7%	19,8%	23,3%	22,1%
De 5 persones i més	18,0%	14,7%	14,5%	11,2%	15,6%	11,5%
Total llars	862	1.051	29.813	33.252	1.933.044	2.097.955

Taula 111: Percentatge de llars segons el nombre de persones (Font: Institut d'Estadística de Catalunya)

El nombre de persones que viuen soles al municipi de Vilafant és inferior al percentatge que suposa aquesta dada tant a la comarca com a tot el territori de Catalunya. Per altra banda, les llars amb 5 persones i més, són més abundants. El més habitual, però, són les famílies de tres o quatre persones, diferint de la resta de la comarca i de la Comunitat, on el què més abunda són les llars de dues persones.

3.3.10.2. Serveis socials existents al municipi de Vilafant

Els serveis socials a la comarca de l'Alt Empordà es distribueixen en nou sectors. Els municipis d'Albanyà, Avinyonet de Puigventós, Borrassà, Cabanelles, Cistella, Lladó, Navata, Ordis, Sant Llorenç de la Muga, Terrades, Vilamant i Vilafant componen el sector 6.

L'equip d'atenció està format per una assistent social i una educadora social. Els horaris d'atenció al públic són els dilluns al matí amb horari obert i els dimarts o dijous amb hores concertades, a l'Ajuntament de Vilafant.

Durant l'any 1999 en el municipi de Vilafant es van realitzar 322 entrevistes de les quals el 67% eren amb persones residents a Vilafant. Del total de casos treballats 120 van ser nous. Del total d'entrevistes realitzades, 14 es van fer al domicili dels usuaris i la resta al servei.

Per sectors de població, els usuaris que més s'han atès són gent gran i famílies. Les problemàtiques més freqüents han estat: ingressos insuficients, deutes, atur sense subsidi, treball submergit, malaltia física/crònica, manca d'autonomia personal, dificultats en relacions familiars i disminució física.